

HRVATSKI NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD

FRANCUSKI JEZIK

(PRVI STRANI JEZIK)

1. – 8. RAZRED

SADRŽAJ:

- A. UVOD:**
1. Opće napomene
  2. Načela izrade HNOS-a
  3. Svrha i ciljevi suvremene nastave stranih jezika
  4. Razine jezične kompetencije

B. STANDARDI POUČAVANJA I VRJEDNOVANJA

1. Standardi poučavanja
  - 1.2 Preduvjeti za ostvarenje ciljeva nastave stranih jezika i standarda poučavanja
2. Standardi vrjednovanja

C. POSEBNOSTI U RADU S UČENICIMA S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVnim POTREBAMA – OPĆE NAPOMENE

D. STRUKTURA HRVATSKOG NACIONALNOG OBRAZOVNOG STANDARDA ZA STRANE JEZIKE I OBRAZOVNOG STANDARDA ZA FRANCUSKI JEZIK

E. ČLANOVI POVJERENSTAVA I RADNIH SKUPINA

1. Povjerenstvo za strane i klasične jezike
2. Radna skupina defektologa/stručnjaka za edukacijsko-rehabilitacijsku potporu
3. Radna skupina za odgojne i socijalizirajuće ciljeve i sadržaje
4. Povjerenstvo za završnu izradu Nastavnog plana i programa prema HNOSu

F. HRVATSki NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD ZA FRANCUSKI JEZIK OD 1. DO 8. RAZREDA OŠ - PRVI STRANI JEZIK¹

Pripremile:

dr. sc. Yvonne Vrhovac, Filozofski fakultet, Zagreb (1.-8. razred)
Jadranka Strabić, prof. mentor, OŠ Rudeš i XVIII. gimnazija, Zagreb (1. – 8. razred)
Alice Stepinac, prof. - savjetnik, OŠ Mladost (1. – 4. razreda)

---

¹ HRVATSki NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD ZA FRANCUSKI JEZIK OD 4. DO 8. RAZREDA OŠ – DRUGI STRANI JEZIK nalazi se u zasebnom dokumentu, također na web stranicama Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (<http://www.mzos.hr>).

A. UVOD

1. Opće napomene

Nacionalni obrazovni standard za strane jezike u osnovnoj školi (u dalnjem tekstu: *HNOS*) sadrži *Obrazovne standarde za engleski, francuski, njemački i talijanski jezik* i to za nastavu navedenih jezika kao prvoga stranoga jezika (od 1. do 8. razreda osnovne škole) i kao drugoga stranoga jezika² (od 4. do 8. razreda osnovne škole). Ti dokumenti predstavljaju osnovu na kojoj se temelje ciljevi i sadržaji nastavnih programa za spomenute jezike. Adekvatno izvođenje tih programa prepostavlja uvažavanje i primjenu načela poučavanja, metodičkih i drugih uputa sadržanih u *Obrazovnom standardu* za dani strani jezik.

2. Načela izrade HNOS-a za strane jezike

Koncepcija HNOS-a polazi s jedne strane od preispitivanja mogućnosti rasterećenja postojećih nastavnih programa za strane jezike, a s druge strane od potrebe usklajivanja domaćih nastavnih programa za strane jezike s europskim standardima tj. integriranja europski prihvaćenih razina jezičnih kompetencija učenika stranih jezika u promišljanje ciljeva i sadržaja nastave stranih jezika uz poštovanje nacionalnih specifičnosti glede potreba učenja stranih jezika i okvirlnih uvjeta školskoga sustava.

U tom se smislu HNOS oslanja na teorijske odrednice i ciljeve suvremene nastave stranih jezika (vidi pod 3.) i na razine kompetencije komunikacijske uporabe stranoga jezika razrađene u **Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje** (Vijeće Europe, Vijeće za kulturnu suradnju; vidi pod 4.)³ te ih prilagođava i ugrađuje u *HNOS* na temelju rezultata dvaju novijih domaćih znanstvenih projekata kojima je istraženo poučavanje i učenje stranih jezika u osnovnoj školi (*Istraživanje procesa učenja i usvajanja stranih jezika u ranoj školskoj dobi*, 1991. – 1995. pod vodstvom prof. dr. sc. Mirjane Vilke i *Istraživanje procesa učenja i usvajanja stranih jezika u osnovnoj školi*, 1996. – 2001. pod vodstvom prof. dr. sc. Yvonne Vrhovac). Polazeći s tih osnova *HNOS* navodi ona znanja, vještine i sposobnosti koje bi učenici trebali steći i postići na kraju svakoga pojedinog razreda. Pritom se imalo na umu afektivne i kognitivne mogućnosti prosječnog učenika. Za darovite učenike i učenike s posebnim potrebama svaki će učitelj na temelju *Obrazovnog standarda* oblikovati poseban program ovisno o specifičnim potrebama i mogućnostima učenika. *Obrazovni standardi* za svaki pojedini jezik ostavljaju prostor i za dodatne sadržaje koje učitelji odabiru prema interesima, potrebama i mogućnostima konkretnе učeničke skupine.

3. Svrha i ciljevi suvremene nastave stranih jezika

Obrazovni sustavi dužni su odgovoriti na promjene u suvremenom društvu koje zahtijevaju jezične i komunikacijske vještine u interpersonalnim i interkulturnim situacijama, vještine rada u timu, osposobljenost za rješavanje problema i sl. Sagledano iz perspektive stranih jezika neupitno je da u okolnostima rastućih međunarodnih, interkulturnih kontakata na privatnom i profesionalnom planu, medijske i komunikacijske umreženosti i povezanosti globalnih razmjera znanje stranih jezika predstavlja jednu od **ključnih kompetencija (osnovnih umijeća)**⁴ koje pojedinac treba steći kako bi poboljšao svoje mogućnosti tijekom obrazovanja i u sve dinamičnijem svijetu rada. Znanje stranoga jezika doprinosi porastu osobne mobilnosti i zapošljivosti, omogućava ravnopravno i kritičko pribavljanje informacija, korištenja izvora znanja i dr. Razvoj komunikacijskih vještina u području stranih jezika uključen je u prioritete razvoja obrazovnog sustava Republike Hrvatske; znanje stranih jezika smatra se bitnim preduvjetom za omogućenje procesa cjeloživotnog učenja – jednog od središnjih strateških ciljeva *Plana razvoja sustava odgoja i obrazovanja 2005. – 2010.*⁵

² Navedeno nazivlje *prvi i drugi strani jezik* orijentira se prema generacijama učenika koje s učenjem prvog stranog jezika započinju u 1. razredu, a s učenjem drugog stranog jezika u 4. razredu. Za učenike koji su učenje prvog stranog jezika započeli u 4. razredu (2003., 2004. i 2005. godine) namijenjen je program koji se ovdje naziva programom drugog stranog jezika.

³ *Cadre européen commun de référence pour les langues: apprendre, enseigner, évaluer*. Conseil de l'Europe, Paris: Didier, 2001

Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. CUP, 2001

Gemeinsamer Europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen. Berlin: Langenscheidt, 2001

Quadro comune europeo di riferimento per le lingue: apprendimento, insegnamento, valutazione. Oxford: La Nuova Italia, 2002

Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje. Zagreb: Školska knjiga, 2005

⁴ Usp. *Weißbuch zur allgemeinen und beruflichen Bildung: Lehren und Lernen. Auf dem Weg zur kognitiven Gesellschaft* (1995) <http://ec.europa.eu/education/doc/official/keydoc/lb-de.pdf>, str. 20

⁵ Republika Hrvatska, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb, 2005., str. 21

U zemljama članicama Europske unije i Vijeća Europe znanje se jednoga stranog jezika ne smatra dovoljnim. Istdobno se nastoji očuvati jezičnu i kulturnu raznolikost europskoga kontinenta. Stoga se europske institucije zalažu za višejezičnost građana Europe, što podrazumijeva da bi se se tijekom obveznog obrazovanja svakom učeniku u EU trebalo omogućiti učenje barem dva strana jezika.⁶

Suvremenu nastavu stranih jezika za učenike od 6. do 15. godine života određuju široko shvaćeni cilj usmene i pisane komunikacijske kompetencije na stranom jeziku (1.) proširene elementima čitalačke/knjževne (2.), sociokultурне (3.) i interkulturne (4.) kompetencije. Nastava je usmjerena na učenika kao subjekta nastavnoga procesa (5.), njegov opći kognitivno-afektivno-socijalni razvoj (6.) te razvoj njegove samostalnosti u učenju i stjecanje uspješnih strategija učenja kao temelj za cjeloživotno učenje (7.).

Globalni cilj komunikacijske kompetencije (1.) danas s jedne strane uključuje osposobljavanje učenika za adekvatnu komunikaciju u nekim budućim komunikacijskim situacijama. To podrazumijeva kako sporazumijevanje u stranojezičnoj sredini, s izvornim govornicima jezika cilja u vlastitoj zemlji tako i sa drugim strancima služeći se zajedničkim stranim jezikom. S druge pak strane pogodnim trenutkom i mjestom za komunikaciju na stranom jeziku smatraju se i aktualni trenutak učenja i sama učionica. To znači da je suvremena nastava stranih jezika istodobno usmjerena na izvanjski cilj komunikacijske kompetencije i na samoga učenika i njegov proces učenja (5.). Učenje više nije gomilanje činjenica već poticaj na kognitivno organiziranje sadržaja, a znanje predstavlja međusobno povezani sustav sadržaja koji potrebuje nove pedagoške metode da bi učenje bilo uspješno.

U tom su kontekstu situacije iz svakodnevnoga života stranojezične zajednice prožete kulturom, civilizacijom i knjževnošću te predstavljaju predmet i povod za komunikaciju između učitelja i učenika i između samih učenika. Za ove posljednje segmente nastave stranih jezika može se reći da se ne ograničavaju na jezičnu komponentu i površinsko značenje iskaza, već kod učenika nastaje pokrenuti i emocionalne i misaone procese doživljaja knjževnoga djela (čitalačka/knjževna kompetencija (2.)) te refleksiju okvirnih uvjeta života zajednice jezika cilja, odnosa prema stranome i stranosti, ali i prema vlastitoj kulturi (sociokulturalna i interkulturna kompetencija (3.) i (4.).

Otvaranjem prozora u neke nove i drugičje kulture, razvijanjem tolerancije, učenja u suradnji s drugima, poštovanja drugoga, osjećaja za lijepo itd. nastava stranih jezika daje bitan doprinos općem kognitivno-afektivno-socijalnom razvoju učenika (6.).

Suvremena nastava stranoga jezika u svojstvu cilja, sadržaja i nastavnoga postupka uključuje i sam proces nastave i učenja stranih jezika. U tom svjetlu valja sagledati ugradivanje općega odgojno-obrazovnoga cilja osposobljavanja učenika za samostalno učenje i za cjeloživotno učenje (7.). Postizanju toga cilja može se težiti kroz razne oblike rada na razvoju samostalnoga, suradničkoga i timskoga učenja, preko razvoja strategija i tehniku učenja do osposobljavanja za međusobno promatranje, ocjenjivanje i samoocjenjivanje učenika. U ovom posljednjem području posebno valja izdvojiti *Europski jezični portfolio*. U funkciji pedagoškoga instrumenta on potiče učenike na razmišljanje o vlastitom učenju i napretku te samim time uspostavlja novi odnos između nastavnika i učenika. Primjeni li se na adekvatan način ta učenička jezična mapa ima potencijala za iniciranje promjene tradicionalne paradigme poučavanja neopravданo usredotočene gotovo isključivo na ostvarenje nastavnog programa.

4. Razine jezične kompetencije

Kao orijentacija glede razina jezične kompetencije koje bi učenici trebali postići na kraju pojedinih odgojno-obrazovnih razdoblja tj. odsječaka osnovnoškolskoga školovanja uzete su u obzir smjernice *Zajedničkog europskog referentnog okvira za jezike* koji razlikuje sveukupno šest razina komunikacijske uporabe stranoga jezika: U području elementarne razine to su razine A1 (pripremna razina) i A2 (temeljna razina), u području samostalne uporabe jezika razine B1 (prijelazna razina) i B2 (samostalna razina) te u području kompetentne uporabe jezika razine C1 (napredna razina) i C2 (vrsna razina).

Prvi strani jezik

U uvjetima osnovnoškolskoga učenja stranih jezika u Hrvatskoj učenici nakon prve četiri godine učenja stranoga jezika (1. - 4. razred) mogu postići razinu A1 (pripremna razina), a nakon 8. godine učenja (po završetku 8. razreda) razinu A2 (temeljna razina).

Nakon 4. godine učenja stranoga jezika, po završetku 4. razreda učenici u osnovnim područjima jezičnih djelatnosti mogu ostvariti sljedeće:

⁶ Usp. *Weißbuch....*, ibid., str. 62-63; *Viele Sprachen, eine einzige Familie. Sprachen in der Europäischen Union.* Europäische Kommission, 2004., str. 17

Razina A1 (pripremna razina)

Razumijevanje	Slušanje	<ul style="list-style-type: none"> razumjeti poznate riječi i osnovne fraze koje se tiču njih samih, njihove obitelji i neposredne, konkretne okoline, kada sugovornici govore sporo i razgovijetno
	Čitanje	<ul style="list-style-type: none"> prepoznati poznata imena, te razumjeti riječi i vrlo jednostavne rečenice, primjerice na natpisima, plakatima, prospektima ili u katalozima razumijeti vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove poznate tematike
Govor	Govorna interakcija	<ul style="list-style-type: none"> kommunicirati na jednostavan način, ako je sugovornik spreman ponoviti ili usporeno parafrazirati te pomoći pri preformuliranju onoga što učenik pokušava reći postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja koja se tiču neposrednih potreba ili vrlo poznatih tema kao primjerice, obitelj, škola, prijatelji, hobiji i sl.
	Govorna produkcija	<ul style="list-style-type: none"> koristiti jednostavne fraze i rečenice u svrhu opisivanja mjesta gdje učenik živi i ljudi koje poznaje
Pisanje	Pisanje	<ul style="list-style-type: none"> napisati kratku jednostavnu razglednicu, primjerice, pozdrav s praznika ispuniti obrasce s osobnim podacima

Postizanje ovih kompetencija pretpostavlja aktivnu uporabu otprilike 400 leksičkih jedinica te globalnu i **neosvještenu** uporabu najosnovnijih gramatičkih struktura.

Nakon 8. godine učenja stranoga jezika, po završetku 8. razreda osnovne škole učenici u osnovnim područjima jezičnih djelatnosti mogu ostvariti sljedeće:

Razina A2 (temeljna razina)

Razumijevanje	Slušanje	<ul style="list-style-type: none"> razumjeti fraze i najučestalije riječi iz područja neposredne osobne relevantnosti (primjerice, osobni podaci, podaci o obitelji i prijateljima, zdravlje, prehrana, putovanja, zabava, kupovina, zaštita okoliša i dr.) razumjeti glavni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i uputa
	Čitanje	<ul style="list-style-type: none"> čitati kratke, jednostavne tekstove u okviru poznate tematike pronaći određene, predvidive informacije u jednostavnim, svakodnevnim materijalima poput reklama, prospekata, jelovnika i voznoga reda razumjeti kratka i jednostavna osobna pisma
Govor	Govorna interakcija	<ul style="list-style-type: none"> kommunicirati u jednostavnim i rutinskim zadaćama koje zahtijevaju jednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama i aktivnostima sudjelovati u kratkim dijalozima u društvu, premda obično neće razumjeti dovoljno da bi sami mogli održavati razgovor
	Govorna produkcija	<ul style="list-style-type: none"> koristiti nizove fraza i rečenica kako bi jednostavnim jezikom opisali svoju obitelj i druge ljude, mjesto gdje žive i sl.
Pisanje	Pisanje	<ul style="list-style-type: none"> napisati kratke, jednostavne bilješke i poruke napisati jednostavno osobno pismo, primjerice, zahvaliti nekomu na nečemu

Postizanje ovih kompetencija pretpostavlja aktivnu uporabu otprilike 1000 - 1100 leksičkih jedinica te osvještenu uporabu osnovnih gramatičkih struktura. Pod osvještenom uporabom podrazumijeva se da učenik može rješiti gramatičke zadatke ili ispraviti pogrešku u govoru i pismu ako ga netko upozori, ali se ne traži da gramatičke strukture upotrijebi bez pogreške u slobodnom govoru i pisanju.

Drugi strani jezik

Učenici koji učenje stranoga jezika započinju u 4. razredu (drugi strani jezik) u načelu mogu postići tzv. razinu A1+ što znači da u prethodno navedenim područjima jezične vještine stječe razinu višu od razine A1, ali zbog ograničenog broja sati, osim u iznimnim slučajevima, ne uspijevaju u svim vještinama doseći razinu A2.

To znači da učenici nakon 5. godine učenja drugog stranog jezika, po završetku 8. razreda osnovne škole u osnovnim područjima jezičnih djelatnosti mogu ostvariti sljedeće:

Razumijevanje	Slušanje	<ul style="list-style-type: none"> • razumijeti poznate izraze i jednostavne fraze vezane uz svakodnevni život i neposredno okruženje
	Čitanje	<ul style="list-style-type: none"> • razumijeti kratke obavijesti, jednostavna pisma i druge kratke tekstove o poznatim sadržajima
Govor	Govorna interakcija	<ul style="list-style-type: none"> • uz pomoć sugovornika komunicirati u jednostavnim, svakodnevnim situacijama neposredne i jednostavne razmijene informacija o poznatim temama i aktivnostima • reći što voli a što ne voli, objasniti zašto mu se nešto sviđa ili ne sviđa
	Govorna produkcija	<ul style="list-style-type: none"> • jednostavnim riječima opisati ljudi, stvari ili svakodnevne aktivnosti
Pisanje	Pisanje	<ul style="list-style-type: none"> • napisati kratku poruku, jednostavno osobno pismo i sl. • ispuniti obrasce s osobnim podacima

Postizanje ovih kompetencija pretpostavlja aktivnu uporabu otprilike 700 – 800 leksičkih jedinica te osvještenu uporabu osnovnih gramatičkih struktura. Pod osvještenom uporabom podrazumijeva se da učenik može riješiti gramatičke zadatke ili ispraviti pogrešku u govoru i pismu ako ga netko upozori, ali se ne traži da gramatičke strukture upotrijebi bez pogreške u slobodnom govoru i pisanju.

B. STANDARDI POUČAVANJA I VRJEDNOVANJA

1. Standardi poučavanja

Realizacija prethodno navedenih ciljeva i postizanje odgovarajućih razina komunikativne kompetencije zahtijeva pridržavanje određenih metodičkih načela/standarda poučavanja. Pritom se ni u kom trenutku ne smije izgubiti izvida osnovna posebnost nastave stranih jezika u odnosu na druge nastavne predmete. Jedino nastavu stranih jezika odlikuje identičnost cilja i sredstva/medija nastave: **Stranim se jezikom poučava strani jezik**.

Standardi poučavanja razrađeni su u *Hrvatskom nacionalnom obrazovnom standardu* za svaki pojedini jezik u kategoriji Metodičke upute za učitelje za svaki pojedini razred. Ovdje ćemo upozoriti na standarde koje bi suvremena nastava trebala zadovoljavati na općoj razini:

1. **Razvoj i održavanje motivacije** za učenje stranoga jezika jedan je od ključnih preduvjeta za uspješno poučavanje i učenje stranih jezika. To ujedno znači razvoj pozitivnoga stava prema stranom jeziku i kulturi u kojoj se on govori.
2. Potrebno je stvoriti **ugodno razredno ozračje** u kojem će učenici bez osjećaja stresa i straha u aktivnoj radnoj atmosferi rado sudjelovati u nastavi. Ovdje učitelji i učiteljice više nemaju središnju ulogu već funkciju voditelja, savjetnika, pomagača, poticatelja na zajednički rad te preuzimaju odgovornost za stvaranje ugodnoga razrednog ozračja. Jedan od preduvjeta za postizanje takvog razrednoga ozračja je i odnos prema pogreškama. Jezične pogreške su sastavni dio učenja stranoga jezika. Njegujući takav stav razvijat će se učenikovo samopouzdanje i odvažnost u služenju jezikom.
3. **Raznolikost** nastavnih sadržaja, aktivnosti, oblika rada i medija doprinijet će kako motivaciji učenika tako i ugodi pri učenju.
  - 3.1 Neobično je važno da se sadržaji nastave posreduju, uvježbavaju i utvrđuju kroz raznolike nastavne aktivnosti pri čemu je vrlo bitan i element igre.
  - 3.2 Ovisno o vrsti sadržaja i cilju sata treba uspostaviti odgovarajuću ravnotežu između udjela frontalnoga rada i postupnoga povećanja udjela individualnoga rada, rada u skupinama i u paru. Tim se oblicima rada potiče samostalnost učenika i suradničko učenje te se povećava udio vremena u kojem učenik ima prilike govoriti i pisati, po mogućnosti, na stranom jeziku.
  - 3.3 Preporučljivo je povremeno oprobati i alternativne oblike rada kao primjerice, *slobodni rad na postajama* ili *tjedni plan*. Kod rada na stanicama učenici se u skladu sa svojim individualnim sposobnostima i tempom učenja kreću od jedne do druge stanice u učionici i rješavaju zadatke koji se razlikuju od stanice do stanice kako po sadržaju i težini tako i po strategijama čiju uporabu zahtijevaju pri rješavanju. Tjedni plan predstavlja oblik suodlučivanja učitelja/učiteljica i učenika/učenica o sadržajima i načinu njihove obradbe (mediji, nastavni postupci i dr.) koji će se obrađivati u predstojećem kratkoročnom razdoblju.

- 3.4 Raznolikost medija pored tradicionalnih medija (kasetofon, grafoskop, TV, video i dr.) uključuje i uporaba novih medija (CD-romova i interneta).
4. **Uključenje interesa učenika** iznimno je bitno načelo želimo li da se učenik osjeti subjektom nastavnoga procesa. To se može odnositi primjerice, na zajedničko odlučivanje učitelja i učenika o izboru sadržaja i njihovom redoslijedu, izboru medija, nastavnih postupaka i dr. Učenici mogu primjerice, dobiti i individualne zadatke čije obavljanje predstavlja preduvjet za uspjeh rada u skupini na zajedničkom projektu i dr. Pogodni tipovi nastave ili oblici rada u tom su smislu istraživačka i projektna nastava, tjedni plan i dr. Postupno valja stavljati sve veći naglasak na samostalnost učenika – bilo u izboru sadržaja rada bilo u izboru strategija/tehnika rada, pa čak i partnera za rad.
5. **Uključenje iskustva učenika** također je važna komponenta nastave usmjerene na učenika. To se načelo odnosi ne samo na učeničko iskustvo njegova okruženja i svijeta uopće već i na iskustvo učenja i to posebice prethodnih iskustava u susretima sa stranim jezicima i učenju jezika. To se iskustvo treba koristiti na način da se izbjegne nepotrebno ponavljanje obradenoga gradiva, a da se istodobno usvojeni sadržaji iskoristi za brže shvaćanje i usvajanje novog gradiva. Primjena već postojećeg znanja polazište je za stjecanje i aktivno stvaranje novih znanja. Pored toga valja naglasiti da strani jezik može poslužiti kao sredstvo posredovanja informacija iz drugih školskih predmeta ili izvanškolskoga okruženja pa time učenje stranoga jezika iz perspektive učenika zadobiva više smisla. To ujedno uključuje i primjenu
6. **Povezivanje učioničkog «mikrokozmosa» sa svijetom izvan njega.** Na uključenje iskustava učenika u nastavu stranih jezika poželjno je nadograditi i planirano povezivanje nastave sa izvanjskim svijetom kao primjerice, posjeti stranim kulturnim centrima, izložbama, filmskim projekcijama, posjeti kazališnim predstavama stranih autora i sl., posjeti predstavnicima tvrtki i drugim izvornim govornicima stranoga jezika. Isto se tako osobe s iskustvom učenja i korištenja stranih jezika te izvorni govornici mogu pozvati na sat stranoga jezika. Dodatno se u nastavu mogu planski uključiti internetsko pretraživanje i korespondencije tradicionalnom i elektroničkom postom i dr. Posebno koristan oblik iskustvenoga učenja je i međunarodna razmjena učenika.
7. Nikako se ne smije izgubiti iz vida krajnju svrhu nastave stranih jezika - posredovanje sredstva komunikacije. To znači da treba naći pravilnu ravnotežu između posredovanja pojedinih područja jezika (leksik, gramatika, izgovor i dr.) i razvoja jezičnih vještina. **Nastava stranih jezika nikako ne bi smjela biti nastava gramatike i leksika.**
8. Ovisno o sadržajima nastava stranih jezika treba uzimati u obzir **istraživačko učenje**. Taj je koncept primjenjiv u raznim područjima nastave stranih jezika (leksik, kultura i civilizacija, gramatika, interkulturne kompetencije i dr.). Pri obradi jezičnih struktura istraživačko se učenje odnosi na promišljeni slijed aktivnosti kojima se učenike vodi do samostalnoga uočavanja analogija i jezičnih pravilnosti tako da oni sami induktivnim putem otkrivaju jezične zakonitosti i formuliraju gramatička pravila bez suviše uporabe metajezika.
9. **Pri razvoju receptivnih jezičnih vještina** valja voditi računa o tome da je slušanje i čitanje proses dekodiranja i razmišljanja koji uključuje stvaranje pretpostavaka, dopunjavanje i biranje, tehnike i strategije potrebne i izvan nastave stranih jezika. Stoga učenike treba poticati da nepoznate riječi i izričaje prvo pokušaju razumijeti primjenom postojećeg znanja, konteksta i strategija za razumijevanje, a tek potom da potraže tumačenje od učitelja, suučenika ili u rječniku. To je ujedno i jedan oblik pripreme na realne situacije komunikacije na stranom jeziku.
10. Učenicima bi u tijeku osnovnoškolskog učenja primjereni njihovo dobi trebalo prezentirati i omogućiti isprobavanje niza **strategija i tehnika koje im mogu olakšati učenje** i učiniti ga učinkovitijim te ih na taj način pripremiti za cijeloživotno učenje. S obzirom na individualnost kao jedno od osnovnih obilježja procesa učenja, strategije učenja prezentirane i isprobane u sklopu nastave u kasnijim se situacijama učenja tijekom nastave i izvan nje mogu samo preporučiti tj. njihov odabir valja prepustiti samim učenicima poštujući individualne razlike u načinima učenja.
11. **Organizacija učionice** svakako treba odgovarati osnovnom cilju nastave stranih jezika – komunikaciji, što znači da se učenicima mora omogućiti međusobni izravni vizualni kontakt i dobre akustičke uvjete. Učionice bi trebale vizualno odražavati sadržaje rada koje je nastavnik obradio s učenicima: različiti panoi, plakati s jezičnim segmentima o kojima je bilo riječi, izložbe učeničkih radova (poezije, sastavaka, priča, ilustracija, itd.)
12. **Nastava se u načelu odvija na stranom jeziku.** Gledajući na materinsko jeziku treba nastojati provoditi načelo: **Koristiti strani jezik koliko god je to moguće, a materinski jezik onoliko koliko je to potrebno.** Materinski jezik u tim slučajevima uglavnom ima dvojaku ulogu – ulogu metajezika kojim eventualno objašnjavamo jezične strukture onda kada ih učenici/učenice na stranom jeziku ne razumiju te ulogu sustava jezika na kojem gradimo daljnja objašnjenja i upućujemo na sličnosti i razlike pojedinih struktura u stranom i materinskom jeziku. Materinskim se jezikom na početnoj razini učenja po potrebi mogu pojasniti kulturno civilizacijski sadržaji.
13. Učenje stranoga jezika u školi posredno uključuje i roditelje. Motivacija roditelja i njihov interes za napredak djece u učenju stranih jezika značajno može utjecati na motivaciju učenika. Stoga valja ostvariti

dobar kontakt s roditeljima i dati im mogućnost da dožive napredak svoga djeteta.

Uvođenjem prvoga stranog jezika od prvoga razreda osnovne škole nastava stranoga jezika mora se prilagoditi svim dobnim skupinama zastupljenima u osnovnoj školi. Osmogodišnja osnovna škola s obzirom na dob djeteta zahvaća dob ranoga i srednjega djetinjstva, te pubertet. U tom smislu u nastavi stranih jezika možemo razlikovati pripremno razdoblje (1. - 3. r.), srednje razdoblje (4. - 6.) i završno razdoblje (7. - 8.r.). S obzirom na kognitivne sposobnosti djece moguće je i razlikovanje **ranoga učenja stranih jezika** u prva četiri razreda osnovne škole od učenja stranih jezika u višim razredima osnovne škole. *HNOS za strane jezike* uzima u obzir ovu drugu podjelu na dva razdoblja učenja stranih jezika u osnovnoj školi.

Ovisno o razdoblju razlikovat će se kako načini realizacije uvodno navedenih ciljeva nastave stranih jezika tako i primjena gore izdvojenih načela nastave tj. ostvarenje standarda poučavanja. Ovdje ćemo nešto više prostora posvetiti ranom učenju jer je obvezno učenje stranoga jezika od 1. razreda osnovne škole uvedeno relativno nedavno (šk. god. 2003./04.) i učiteljima još uvijek predstavlja nedovoljno poznato područje.

Učenje i poučavanje stranih jezika u nižim razredima osnovne škole bazira se na multisenzornom (vizualnom, auditivnom, taktilnom i dr.) i cijelovitom učenju koje se obraća kognitivnim, afektivnim i motoričkim aspektima učenika. Rano učenje stranih jezika svoje težište ima u govornoj komunikaciji, učenju iz situacije posredstvom mimike, gesta, pokreta, likovnog izraza, igre i pjesme. Ta obilježja nastave s učenicima mlađe školske dobi proizlaze iz stupnja njihova kognitivno-afektivnog razvoja. Tako moramo naglasiti da oni uče i usvajaju strani jezika na holistički način tj. cijelim bićem i svim osjetilima. Brzo ga uče no i brzo zaboravljaju. To je razlogom da neprestano valja ponavljati ono što je naučeno i da imamo osjećaj da se nastava polagano odvija. Učenici se vrlo lako zamaraju pa čim primijetimo da im je dosadno ili da su umorni valja promijeniti aktivnost. Kreativne sposobnosti i sposobnost maštanja, izmišljanja i stvaranja neobičnoga, katkad i absurdnoga, u djece mlađe školske dobi valja iskoristiti u nastavi, pogotovo pri obradi priča ili pjesmica, pri izmišljanju radnji i osoba koje obavljaju te radnje. Djeca neobično vole pjesmice za recitiranje i one za pjevanje te brojalice. One mogu poslužiti nastavniku ne samo kao rekreativne aktivnosti već i za uvježbavanje izgovora te specifičnoga ritma. Ovisno o motivaciji učenika i njihovoj jezičnoj razini u nastavne sadržaje treba uključiti rad na tradicionalnim bajkama i pričama (Grimma, Perraulta i sl.) - sadržaje koje učenici uglavnom već poznaju iz materinskoga jezika. Uz te zabavne i zanimljive sadržaje učenici usvajaju nove leksičke i sintaktičke strukture te istodobno uranjuju u svijet mašte i u kulturnu tradiciju naroda jezik kojeg uče.

Djeca u dobi od 6 do 8 godina počinju logično razmišljati te se postupno razvijaju osnove analitičkih sposobnosti. Učenici razvijaju svijest o jeziku i prepoznaju neke jezične šablone pa će razumjeti i priхватiti osnovne odnose u stranom jeziku **bez dodatnih gramatičkih objašnjenja**. Djeca te dobi okrenuta su prema sebi te ih treba postupno navikavati na rad u skupinama i razvijati njihove socijalne kompetencije. Kako bi razvili samopouzdanje potrebno ih je često poticati i hvaliti, dati im priliku da kažu što vole i da pokažu što znaju. Pri odabiru igara valja обратити pozor da ne sadrže previše natjecateljskoga duha jer to može biti kontraproduktivno.

Nešto stariji učenici (od 9 do 11 godina) razumiju razliku između stvarnosti i mašte te mogu i znaju planirati kako izvesti određenu aktivnost. Učenici će rado raditi s drugima (u paru ili skupini) ako ih tome učimo i na to potičemo i tako učiti jedni od drugih. Osim toga, pouzdani su i u stanju preuzeti odgovornost za rad i organizaciju rada u razredom odjelu.

Nasuprot obilježjima ranoga učenja stranoga jezika, **nastava se u višim razredima osnovne škole** postupno orientira na kognitivno učenje. Jezične se strukture objašnavaju uz osvješćivanje njihove uporabe u kontekstu i postupno uvođenje metajezika. U ovom se razdoblju nastoji ujednačeno razvijati govornu i pisanu komunikaciju. To znači da se podjednako obraća pozor razvoju svih jezičnih vještina: **slušanju i čitanju** u okviru djelatnosti razumijevanja, govoru kako glede **govorne interakcije** tako i glede **govorne produkcije** te **pisanju**.

1.2 Preduvjeti za realizaciju ciljeva nastave stranih jezika i ostvarenje standarda poučavanja

Osnovni preduvjet za realizaciju ciljeva suvremene nastave stranih jezika i ostvarenje standarda poučavanja su adekvatno su obrazovanje i kontinuirano, usustavljeni stručno usavršavanje učitelja. Glede obrazovanja učitelja valja razvijati studijske programe specifično usmjerene na pojedine dobne skupine učenika: učenike nižih i viših razreda osnovne škole tj. učenike mlađe i srednje dječake dobi te djece u pubertetu. Stručno usavršavanje učitelja treba se odvijati kontinuirano u tijeku cijelog radnog vijeka u nastavi, i to na razini škole, u stručnim aktivima, na županijskoj i na državnoj razini putem seminara za ciljano usavršavanje učitelja stranih jezika. Ti seminari moraju obuhvaćati kako usavršavanje glede samoga stranoga jezika i pripadne kulture tako i metodike nastave stranoga jezika. U stručno usavršavanje valja ubrojiti i boravke učitelja u zemlji izvornih govornika danog stranoga jezika na seminarima i na individualnim usavršavanjima. U kontekstu cjeloživotnog učenja stručno usavršavanje dio je vlastite odgovornosti i učiteljske etike svakoga pojedinog učitelja i učiteljice, pogotovo u današnje doba sveprisutnosti informacija prije svega putem interneta.

No u samim školama također je potrebno osigurati određene standarde opreme i uređenja učionica te druge objektivne uvjete rada kako bi se postavljeni ciljevi i standardi mogli ostvariti. Ovdje navodimo neke osnovne objektivne čimbenike koji omogućavaju pospješivanje kvalitete nastave stranih jezika:

1. dijeljenje razrednih odjela u dvije skupine osobito u ranom učenju (ne više od 15 učenika po skupini),
2. specijalizirana učionica za nastavu stranih jezika,
3. osiguranje adekvatnoga uređenja učionice: za rano učenje poželjan je u jednom kutu učionice sag s jastucima za sjedenje; panoi na kojima se mogu izložiti radovi učenika i dr.,
4. tehnička i informatička oprema (magnetizirana bijela ploča, a po mogućnosti i bijela interaktivna ploča, grafoскоп, kazetofon i CD-player, televizor, video uređaj, računalo/a s pristupom na internet i dr.),
5. materijalna podrška škole za kupnju pisaćeg pribora i kopiranje,
6. medijateka u kojoj učenici mogu slušati kasete, CD i dr. pristupiti internetu i sl.,
7. opremanje školske biblioteke časopisima i knjigama za djecu na stranom jeziku te stručnim časopisima i knjigama za učitelje,
8. razumijevanje kolega i ravnatelja za moguća opravdana odstupanja od nastavnoga programa i izostanka s nastave zbog stručnoga usavršavanja.

2. Standardi za vrjednovanje

Znamo da svaki pojedinac uči na svoj način pa moramo svakome dati priliku da pokaže što zna i može na različite načine. **Učenike moramo poticati da pokažu što mogu a ne što ne mogu.** Pri ocjenjivanja stranoga jezika osnovni kriterij morao bi biti stupanj komunikacijske uspješnosti odnosno razumljivost. To ne znači da treba zanemariti pogreške učenika, ali su svakako veće i značajnije pogreške koje predstavljaju prepreku u komunikaciji (kao na primjer kada učenici rabe neprimjerene izraze ili je njihov izgovor do te mjeru iskrivljen da se poruka ne može razumjeti). Važniji je kriterij jesu li učenici uspjeli prenijeti poruku nego koliko su je točno prenijeli.

Hrvatski nacionalni obrazovni standard za svaki pojedini strani jezik daje detaljne naputke za vrjednovanje u kategoriji *Upute za vrjednovanje* koja se navodi u svakom pojedinom razredu. Stoga ćemo se ovdje ograničiti na opća načela i osnovne razlike u evaluaciji učenika u okviru ranoga učenja stranih jezika te učenika u višim razredima osnovne škole:

1. Osobito je važno da se izbjegne stvaranje stresne situacije ispitivanja i ocjenjivanja.
  - 1.1 *Aktivnosti provjere ne bi se smjele razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu.*
  - 1.2 Učenike se pri individualnom ispitivanju ne bi trebalo izdvajati iz učeničke skupine.
2. Naglasak treba biti na pozitivnim postignućima, a ne na pogreškama. Svako pozitivno postignuće valja primjereno pohvaliti i nagraditi.
3. Ovisno o dobi učenika:
  - 3.1 provjeravaju se i ocjenjuju različiti elementi,
  - 3.2 primjenjuju se različiti oblici praćenja i provjeravanja napretka,
  - 3.3 primjenjuju se različiti kriteriji pri ocjenjivanju. Ocjenjivanje početnika i učenika u nižim razredima osnovne škole svakako treba biti blaže uz izbjegavanje negativnih ocjena.
4. U skladu s dobi učenika valja postupno uvoditi **oblike samoprocjene, samoocjenjivanja i međusobnoga ocjenjivanja učenika.** To prepostavlja uključivanje učenika u donošenje odluka i preuzimanju odgovornosti za svoje učenje, svoj napredak kao i svoje znanje. Ti oblici samovrjednovanja pomažu učenicima da bolje razumiju proces učenja, povećava njihovu samostalnost u učenju i odlučivanju i pomaže im da uče i primjenjuju znanja u svakodnevnom životu. U mlađoj školskoj dobi će im u tome svakako biti potrebna pomoći učitelja koji će svojim ocjenjivanjem i poticanjem učenika da ocjenjuju sebe ili jedni druge razvijati njihovu samostalnost i sposobnost kritičkoga razmišljanja.
5. *U cjelokupnom procesu vrjednovanja svakako valja uzimati u obzir i roditelje kao interesne partnere tj. sudionike u odgojno-obrazovnom procesu:*
  - 5.1 U tom su smislu u nižim razredima u okviru ranoga učenja iznimno važne tzv. «priredbe za roditelje».
  - 5.2 Uvid u napredak djece i njihov proces učenja od drugoga razreda nadalje roditelji mogu steći i posredstvom *Europskog jezičnog portfolia* koji je za osnovnu školu izrađen na dvije razine: za učenike od 7/8 do 10/11 i za one od 11 do 15 godina. Portfolio pridonosi osvještavanju učenika i učenica kao sudionika nastavnoga procesa. Vodi ih prema shvaćanju učenja kao procesa stjecanja znanja i vještina u kojemu aktivno sudjeluju i prema uviđanju da se znanje stranog jezika može steći samostalno, bez nastavnikove pomoći i u neformalnoj, izvandidaktičkoj sredini. Pritom ih potiče na razmišljanje o uspješnim strategijama učenja, o procjeni postignutoga znanja i vještina kao i o osobnim željama i planovima za napredak u učenju stranih jezika. Portfolio ujedno uzima u obzir višejezičnost učenika i/ili ih vodi prema uviđanju važnosti postizanja višejezičnosti pri čemu važnu ulogu imaju kako formalno tako i neformalno učenje. Portfolio pospješuje osvještavanje višejezičnost i multikulturalnosti u učenika i učenica kao osnovna obilježja i vrednote europskoga prostora čiji razvoj i očuvanje predstavljaju bitan preduvjet za europsko jedinstvo i identitet.

6. Proces vrjednovanja postignuća učenika prethodno navedenim oblicima unutarnjega vrjednovanja valjalo bi nadopuniti i oblicima izvanjskoga vrjednovanja kao što su nacionalni ispit nakon pojedinoga razreda ili odsječka školovanja. S obzirom na utvrđene razine jezične kompetencije koje se očekuju na kraju 4. razreda kod prvoga stranoga jezika te na kraju 8. razreda kod prvog i kod drugoga stranog jezika bilo bi poželjno izvanjsko vrjednovanje tih postignuća na kraju spomenutih odgojno-obrazovnih razdoblja.
7. Razrađenim sustavom vrjednovanja, samovrijednovanja i međusobnog vrjednovanja rada učitelja valja obuhvatiti postignuća učitelja u nastavnom radu.

C. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S POSEBNIM ODGOJNO-OBRAZOVNIM POTREBAMA - OPĆE NAPOMENE

Opće posebnosti učenika s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama te metodički naputci za rad s učenicima navedeni su u Uvodu HNOS-a te je uz sadržajne naputke u pojedinoj temi svakoga nastavnog predmeta obvezno uporaba i naputaka iz Uvoda.

Brojke od 1. do 8. u rubrici Posebnosti za rad s učenicima s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama označavaju na koju se populaciju naputak odnosi:

1. s oštećenjem vida
2. s oštećenjem sluha
3. s poremećajima glasovno-jezično-govorne komunikacije
4. s motoričkim poremećajima i kroničnim bolestima
5. sa sniženim intelektualnim sposobnostima
6. s poremećajima pažnje/hiperaktivnosti
7. sa specifičnim teškoćama u učenju
8. s poremećajem u ponašanju i emocionalnim poremećajima
9. s autizmom.

1. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S OŠTEĆENJEM VIDA

Uglavnom se odnose na prostor i primjerenu opremu, nastavna sredstva i pomagala te povremenu pomoć stručnjaka za edukacijsko-rehabilitacijsku podršku.

- osigurati više vremena za pojedine aktivnosti na satu i uputiti ih da zadatke dovrše kod kuće
- udžbenici i pisani didaktički materijal na brajici ili crnom tisku primjerene veličine slova.
- brajev pisaći stroj i papir ili prilagođeno računalo
- folija za pozitivno crtanje
- „brajeve“, mape
- obične ili specifične bilježnice s jače otisnutim crtama i s većim proredom na bijeloj ili žutoj podlozi koja ne bliješti
- meke olovke koje ostavljaju deblji trag i/ili flomastere odgovarajuće debljine i kvalitete da se ne ocrtavaju na poleđini
- povećala (lupe)
- odgovarajuće osvjetljenje
- klupu s nagibom

2. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S OŠTEĆENJEM SLUHA

Uglavnom se odnose na ostvarivanje komunikacije te povremenu pomoć stručnjaka za edukacijsko-rehabilitacijsku podršku.

NAPOMENA: Programski sadržaji koji su navedeni uz pojedine teme predstavljaju minimum koji učenik mora usvojiti, i ne ograničava proširenje sadržajne ponude.

Preporuke za komunikaciju:

- jasno i razumljivo govorenje ili pojačan glas pa tek onda posežemo za pisanjem, osobito ako je poruka značajna i ne trpi dvosmislenost ili djelomičnost; pokazivanje, ručna abeceda ili znakovna komunikacija,
- češće provjeravanje razumijevanja,
- paziti na osvjetljenje lica, pozadinsko svjetlo i na udaljenost,
- učenik treba sjediti u prvoj ili drugoj klupi srednjega reda kako bi mogao lakše ostvarivati vizualni kontakt s učiteljem,
- učitelj bi trebao usvojiti naviku da je uvijek okrenut licem prema učenicima kada im se obraća govorom.

Didaktičko-metodički postupci:

- motivaciju temeljiti na iskustvu učenika, ako iskustvo o nekoj temi ne postoji potrebno ga je stvoriti na temelju slike, filma, posjete određenoj lokaciji, po mogućnosti u stvarnoj situaciji, neposrednim prirodnim kontaktom,
- provjeravati razumijevanje novih, nepoznatih riječi ili rečenica i objasniti ih te ih pojasniti i crtežom i praktičnim primjerom
- postavljati kratka, jednostavna pitanja, sastavljena od poznatih riječi,
- pitanje zabilježiti na ploči; izbjegavati diktiranje,
- služiti se individualiziranim nastavnim listićima,
- nastavna sredstva koristiti na svakom satu, u svakoj fazi,
- koristiti računalne edukacijske programe,
- provjeravanje znanja i ocjenjivanje prilagoditi individualnim sposobnostima učenika kako bismo ga doveli u situaciju da svoje znanje što bolje izrazi; samo pisano provjeravanje znanja ne bi trebalo biti pravilo,
- pozitivno potkrepljivati uspjeh.

3. i 7. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S GLASOVNO-JEZIČNO-GOVORNIM POTEŠKOĆAMA I SPECIFIČNIM TEŠKOĆAMA U UČENJU Uglavnom se odnose na primjerene postupke u radu s učenikom uz povremenu pomoć stručnjaka za edukacijsko-rehabilitacijsku podršku (logopeda).

NAPOMENA: *Programski sadržaji koji su navedeni uz pojedine teme predstavljaju minimum koji učenik mora usvojiti, i ne ograničava proširenje sadržajne ponude.*

Prilagodbe u radu za učenike s poremećajima govora:

- mucanje nikada ne ispravljati i osvještavati, rugati se učeniku, oponašati ga ili dozvoliti drugima da to čine
- obraćati se učeniku pravilnim govornim modelom, smirenim, tišim i sporijim (laganijim) tempom
- ne ustrajati u zahtjevu da učenik govori ukoliko on to ne želi u nekoj situaciji
- češće primjenjivati pismene ispite znanja
- brzopletom učeniku dati strukturu i određeni redoslijed obavljanja zadatka

Prilagodbe u radu za učenike s jezičnim i specifičnim teškoćama u učenju:

- predvidjeti duže vremensko razdoblje za usvajanje leksičkih i gramatičkih pojmoveva
- koristiti različite vrste podražaja – vidne, slušne, dodirne kod obradbe novih sadržaja,
- dati prednost češćim usmenim oblicima u poučavanju i provjeravanju znanja,
- sistematski provjeravati je li učenik razumio sadržaj, pojmove i definicije te dati dodatna objašnjenja,
- izbjegavati učenikovo čitanje naglas ili pisanje na ploči pred razredom (osim ako učenik ne izrazi želju),
- koristiti prerađene, sažete, jednostavnije tekstove te reducirati broj pojmoveva koje učenik mora naučiti
- u udžbeniku jasno označiti mjesta koja su bitna – rečenica, pravilo, primjer, slika, postupak,
- koristiti mnogo konkretnih primjera, slika, pokusa, povezanih s poznatim sadržajima,
- zadavati manji broj zadataka, a zadatke po težini rasporediti tako da je prvo lakši zadatak, pa teži, a na kraju opet lakši,
- rješavanje pisanih zadataka ne ograničiti vremenski, a greške tipa disleksije ne ocjenjivati,
- greške u pisanju ne ispravljati nego ih samo naznačiti (podvući riječ u kojoj je greška) kako bi učenik **sam uočio** i ispravio greške uz pomoć udžbenika ili rječnika.
- uputiti učenika da koristi slikovne podsjetnike pri učenju odnosno pomoći mu da nauči tehniku vizualizacije i brzega zapamćivanja te da uči uz pomoć kognitivnih mapa (koje samostalno izrađuje po područjima koje uči).

4. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S MOTORIČKIM POREMEĆAJIMA I KRONIČNIM BOLESTIMA uglavnom se odnose na prilagodavanje prostora i opreme, po potrebi osiguravanje osobnoga asistenta i pomoć u prijevozu i kretanju

Posebnosti pisanja:

- osigurati primjereno radno mjesto, radni stol i stolac prilagođen individualnim potrebama učenika,
- primjereni pribor i pomagala za pisanje,
- fiksiranje papira za pisanje ili bilježnice za radnu podlogu,
- kada drukčije nije moguće pišu samo velikim tiskanim slovima,
- kada učenik ne može samostalno pisati koriste se drugi oblici rada i pomagala (diktiranje drugoj osobi, snimanje pismene obveze na kasetu,

- učenicima treba osigurati više vremena za izvođenje grafičkih aktivnosti,
- tekst predviđen za plan ploče najčešće treba biti kopiran i nalijepljen u učenikovu bilježnicu,
- pismeni ispit znanja moraju se prilagoditi manualnoj sposobnosti učenika (širi prostori za pisanje, zaokruživanje ponuđenih odgovora, pomoći druge osobe u pisanju, uporaba računala za pisanje, samo usmeno odgovaranje),
- učenicima koji imaju dodatne teškoće osigurati uvjete predviđene u napucima za rad s navedenim kategorijama.

Posebnosti čitanja

- pomagalo za držanje knjige u optimalnom položaju,
- pomagalo za okretanje stranica,
- za učenike s oštećenjem vida i teškoćama čitanja koristiti naputke za rad s navedenim kategorijama.

Posebnosti u izvan-učioničkom radu

- osigurati prijevoz i pratnju druge osobe za učenike koji se ne mogu samostalno kretati ili se brzo zamaraju.
Učenicima s kroničnim bolestima ponekad će biti potrebno prilagodavati tempo rada, a ostale posebnosti u odnosu na zdravstvene potrebe učenika treba dogovarati s liječnikom specijalistom školske medicine, stručnom službom škole, roditeljima i učenikovim liječnikom.

5. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA SA SNIŽENIM INTELEKTUALNIM SPOSOBNOSTIMA uglavnom se odnose na programske sadržaje koji su navedeni uz pojedine teme.

NAPOMENA: *Programski sadržaji koji su navedeni uz pojedine teme predstavljaju minimum koji učenik mora usvojiti, i ne ograničava proširenje sadržajne ponude.*

- poticati učenika i vršnjake na pozitivnu interakciju provođenjem zajedničkih aktivnosti
- omogućiti mu dulje vrijeme za rad, vježbanje i ponavljanje bitnih dijelova sadržaja uz češću provjeru njihovoga razumijevanja,
- pojednostavljenje sadržaja uz povezivanje s potrebama svakodnevnoga života učenika i mogućnostima njihove primjene,
- sadržaje teorijskoga tipa sažeti isticanjem bitnoga,
- učenika uvoditi u praktične zadatke postupno uz jasna obrazlaganja,
- zahtjeve za učeničkim bilježenjem tijekom predavanja ili čitanja potrebno je izbjegavati, a učeniku prirediti posebne nastavne listiće,
- dozirati vrijeme ispitivanja (češće, kraće provjere manjih cjelina) te omogućiti učeniku onaj način provjere znanja koji mu je lakši (usmeno, pismeno),
- nastavna sredstva (vizualna, auditivna, tekstualna) koristiti na način da se učenikov pozor rukovodenim promatranjem uvijek usmjerava na ono što je u promatranju bitno, po potrebi i prekrivati nepotrebne pojedinosti
- izradba individualiziranih vizualnih sredstava pročišćenih od detalja koji učenika ometaju u promatranju i otežavaju mu predočavanje i razumijevanje
- izradba sredstva koja učeniku omogućuju stupnjevito perceptivno spoznavanje apstraktnih sadržaja (primjerice, aplikacijsko sredstvo-slika s istaknutim obilježjima, originalno sredstvo; didaktički materijal, slikovni prikaz, grafički prikaz, simbolički prikaz)
- vježbanje i ponavljanje na individualiziranim nastavnim listićima (primjerice, razne vrste lota, didaktičkih igara)
- koristiti računalo u cilju interesantnog učenja ili vježbanja i ponavljanja sadržaja, a posebno u slučajevima kad su prisutne perceptivno-motoričke smetnje koje otežavaju pisanje.

6. i 8. POSEBNOSTI ZA RAD S UČENICIMA S POREMEĆAJEM PAŽNJE/HIPERAKTIVNOSTI I S POREMEĆAJEM U PONAŠANJU I EMOCIONALNIM POREMEĆAJIMA uglavnom se odnosi na individualizaciju pristupa u prezentaciji nastavnih sadržaja i načina provjere znanja.

- omogućiti alternativne načine provjere znanja (usmeno, audio i video prezentacije i sl.);
- omogućiti alternativne načine rješavanja zadatka (usmeno i pisano rješavanje zadatka, izradba slikovnoga rječnika i podsjetnika; uporaba slikovnoga materijala;
- privući i zadržavati pozor koristeći upozoravajuće geste, primjerice, lagano tapšanje po ramenu; davati upute jednu po jednu, pohvale
- primjenjivanje memorijskih tehniku (primjerice, mnemoteknika, vizualizacija, verbalno ponavljanje viđenog ili pročitanog,...);
- reducirati zadatak u nekoliko izvedivih dijelova, u očekivanim vremenskim okvirima
- često provjeravati i poticati napredak
- dogovorno odrediti učenika kojemu se može obratiti za pomoć
- pripremiti pisani materijal sa podcrtanim bitnim dijelovima i idejama vodiljama
- nagraditi poželjno ponašanje
- omogućiti češće prilike za ustajanje i kretanje,
- smanjiti mogućnost izvora odvlačenja pozora
- davati pravodobne obavijesti o promjeni aktivnosti (primjerice, «imate pet minuta do završetka toga zadatka i prelaska na drugi»).

D. STRUKTURA HRVATSKOGA NACIONALNOGA OBRAZOVNOG STANDARDA ZA STRANE JEZIKE I HRVATSKOG NACIONALNOG OBRAZOVNOG STANDARDA ZA FRANCUSKI JEZIK

1. Struktura HNOS-a za strane jezike

HNOS za svaki pojedini jezik sadrže sljedeće osnovne kategorije:

- 1. Znanja**
- 2. Vještine i sposobnosti**
- 3. Metodičke upute za učitelje**
- 4. Upute za vrjednovanje**
- 5. Nastavne teme i prijedlog nastavnih cjelina**
- 6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi**

Navedena struktura *HNOS-a* proizlazi iz specifičnosti stranoga jezika i nastave stranih jezika gdje su pojedina područja jezika (leksik, gramatičke strukture i dr.) i jezične vještine (slušanje, govor, čitanje i pisanje) nerazdvojno povezane. U tom smislu nastava stranih jezika ne posreduje izolirana znanja već primjenu znanja tj. osposobljava učenike za direktnu i indirektnu komunikaciju primjenjujući novi sustav izražavanja svijeta i međusobnoga sporazumijevanja. Dodatna specifičnost nastave stranoga jezika u usporedbi sa svim ostalim nastavnim predmetima jest da je strani jezik istodobno cilj nastave i medij u kojem se ona odvija.

Kategorije 1. i 2.:

Zbog preglednosti *HNOS-a* jezična su **znanja, vještine i sposobnosti** razdvojeni u dvije zasebne kategorije od kojih svaka sadrži veći broj podkategorija. Pritom je važno dodatno naglasiti da znanja (kategorija 1) i vještine i sposobnosti (kategorija 2) te pojedine njihove sastavnice ne predstavljaju izolirana područja nastave stranih jezika već da u nastavnom procesu u međusobnoj isprepletenosti tvore cjelinu.

HNOS ne uzima u obzir samo jezična znanja, vještine i sposobnosti već obraća pozor i na načine njihova stjecanja i razvoja tj. na strategije učenja i služenja znanjem. U tu je svrhu uvedena rubrika *Strategije učenja i služenja znanjem*.

Kategorije 3. i 4.:

Metodičke upute za učitelje (kategorija 3) i *Upute za vrjednovanje* (kategorija 4) namijenjene su prvenstveno učiteljima kao pomoć u strukturiranju nastave i praćenju i vrednovanju znanja.

Kategorija 5:

Nastavne teme i prijedlog nastavnih cjelina (kategorija 5) služe kao mogući primjer organizacije obveznih sadržaja prethodno navedenih u kategoriji znanja (1) te upućuju na korelaciju s drugim nastavnim predmetima u horizontalnoj ravni. Predložene nastavne cjeline **nemaju obvezujući karakter** ni glede njihova broja i redoslijeda niti glede povezivanja pojedine tematike s predloženim jezičnim strukturama. To ujedno znači da ih ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. No ti prijedlozi predstavljaju obrazac koji pokazuje kako se obvezni sadržaji mogu međusobno kombinirati u nastavne cjeline. Te se kombinacije u

programima, udžbenicima i u nastavi mogu koncipirati i na drugačiji način, ali moraju na metodički i pedagoški primjereno način uključiti obvezne sadržaje *HNOS-a*. Kod prvoga se stranoga jezika u nižim razredima osnovne škole u pravilu pojavljuje više nastavnih cjelina nego u višim razredima jer se djeca rane školske dobi brže zasićuju sadržajima.

NAPOMENE:

1. *Hrvatski nacionalni obrazovni standardi za pojedini strani jezik u okviru te opće strukture sadrže neke posebnosti temeljene na specifičnostima danog stranog jezika i na specifičnim obilježjima nastave toga jezika.*
2. Kategorije 1. – 5. razradila su Predmetna povjerenstva za svaki pojedini jezik, dok je za odgojne i socijalizirajuće ciljeve (kategorija 6) bila zadužena Radna skupina za odgojne i socijalizirajuće ciljeve i sadržaje.
3. Upute za rad s djecom s posebnim potrebama izradila je Radna skupina defektologa. Pojedinačne su upute uključene u kategorije od 1. do 4.

2. Struktura HNOS-a za francuski jezik

HRVATSKI NACIONALNI OBRAZOVNI STANDARD ZA FRANCUSKI JEZIK u okviru prethodno prikazane opće strukture kataloga sadrži sljedeće kategorije:

1. Znanja
  - 1.1 Leksička područja
  - 1.2 Gramatičke strukture
  - 1.3 Jezične funkcije
  - 1.4 Kultura i civilizacija
2. Vještine i sposobnosti
  - 2.1 Jezične vještine
    - 2.1.1 Slušanje
    - 2.1.2 Čitanje
    - 2.1.3 Govor
    - 2.1.4 Pisanje
  - 2.2 Interkulturnalne kompetencije
  - 2.3 Strategije učenja i služenja znanjem
3. Metodičke upute za učitelje
4. Upute za vrjednovanje
5. Nastavne teme i prijedlog nastavnih cjelina
6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji

Literatura

E. ČLANOVI POVJERENSTAVA I RADNIH SKUPINA

1. Povjerenstvo za strane i klasične jezike za izradu HNOSa:

1. Akademik Mislav JEŽIĆ, HAZU (voditelj)
2. Prof. dr. sc. MILENA ŽIC FUCHS, Filozofski fakultet, Zagreb (zamjenica voditelja)
3. ALICE STEPINAC, prof., profesor savjetnik, voditelj Stručnog vijeća za Grad Zagreb i za Zagrebačku županiju, OŠ Mladost, Zagreb (zamjenica voditelja)
4. ANDELKA DUKAT, profesor savjetnik, Klasična gimnazija, Zagreb (tajnica)

5. MARIJA ANDRAKA, prof., viši predavač, Učiteljska fakultet, Zagreb
6. TANJA BAKRAN LESAR, prof., učitelj mentor, OŠ Tina Ujevića, Zagreb
7. MILICA BILIĆ ŠTEFAN, prof., učitelj mentor, voditelj Stručnog vijeća za Grad Zagreb, I. OŠ Dugave, Zagreb
8. VESNA BLAZNIK, prof., učitelj mentor, OŠ J. J. Strossmayer, Zagreb
9. ŽELJKA BUTORAC, prof. defektologije, OŠ M. Držića, Zagreb
10. ANKICA CRKVENČIĆ, prof., profesor savjetnik, IV. Gimnazija, Zagreb
11. DAVORKA FRANIĆ, prof., profesor mentor, XVI. Gimnazija, Zagreb
12. NELA JURKO, znanstvena novakinja, Filozofski fakultet, Zagreb
13. MARGITA MADUNIĆ, prof., OŠ Žitnjak, Zagreb
14. Prof. dr. sc. DUBRAVKA MALEŠ, Filozofski fakultet, Zagreb
15. MIRJANA MARKOVIĆ MARINKOVIĆ, prof., učitelj savjetnik, OŠ Vladimir Nazor, Zagreb
16. ZDRAVKA MARTINIĆ-JERČIĆ, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija u Zagrebu
17. DUBRAVKA MATKOVIĆ, prof., OŠ S. S. Kranjčević, Zagreb
18. GORDANA MATOLEK VESELIĆ, prof., I. OŠ Luka, Sesvete
19. Dr. sc. DUBRAVKA MILJKOVIĆ, Hrvatski studiji, Zagreb
20. GORDANA NEUHOLD, prof., učitelj savjetnik, voditelj stručnog vijeća za Grad Zagreb, OŠ Vladimira Nazora, Zagreb
21. mr. sc. NATAŠA NIKPALJ JURAIĆ, prof., profesor savjetnik, Zavod za školstvo, Zagreb
22. DUBRAVKA NOVAK, prof., učitelj mentor, OŠ Antun Gustav Matoš, Zagreb
23. Doc. dr. sc. ANA PETRAVIĆ, Učiteljski fakultet, Zagreb
24. ALIS PERIĆ-FIALLA, prof., učitelj mentor, OŠ Stanovi, Zadar (SHU)
25. NADA PETROVIĆ, prof., profesor savjetnik, IV. gimnazija, Zagreb
26. MELITA RANČIĆ-KUFRIN, prof., OŠ Isidor Kršnjavi, Zagreb
27. KSENIIA RUMORA, prof., učitelj mentor, voditelj Stručnog vijeća za Osječko-baranjsku županiju, OŠ Franje Krežme, Osijek (SHU)
28. JADRANKA SALOPEK, učitelj savjetnik, voditelj stručnog vijeća za Grad Zagreb, OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb
29. DUBRAVKA SKENDERVOVIĆ-KELEČ, prof., učitelj mentor, OŠ Bukovac, Zagreb
30. JADRANKA STRABIĆ, prof., profesor mentor, OŠ Rudeš i XVIII. gimnazija, Zagreb
31. BLAŽENKA STRELEC-JUGEC, prof., učitelj savjetnik, OŠ A. Šenoe, Zagreb
32. Prof. dr. sc. NIVES SIRONIĆ BONEFAČIĆ, Filozofski fakultet, Zagreb
33. BOŽENA VORKAPIĆ, prof., profesor savjetnik, XVI. gimnazija, Zagreb
34. Prof. dr. sc. YVONNE VRHOVAC, Filozofski fakultet, Zagreb
35. VLASTA ZAJEC, prof., OŠ Marina Držića, Zagreb

Uvodne dijelove *Hrvatskog obrazovnog standarda za strane jezike* (Uvod, Standardi za poučavanje i vrjednovanje, Struktura, Članovi povjerenstava i radnih skupina) pripremila doc. dr. sc. Ana Petravić.

Prilozi iz djeće književnosti:

Za engleski jezik: mr. sc. Smiljana Narančić Kovač, prof. visoke škole, Učiteljski fakultet, Zagreb
Za njemački jezik: Iris Šmidt Pelajić, prof., viši predavač, Učiteljski fakultet, Zagreb

2. Radna skupina defektologa:

1. Prof. dr. sc. JASMINA FREY ŠKRINJAR, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Zagreb (voditeljica)
2. Mr. sc. MARA KOVAČIĆ, Centar za odgoj i obrazovanje Goljak, Zagreb (voditeljica)
3. Mr. sc. VINI RAKIĆ, Centar "Juraj Bonači" Split, (zamjenica voditelja)
4. DUBRAVKA ŠUBIĆ, prof., Zavod za školstvo, Zagreb (tajnica)

5. ŽELJKA BUTORAC, prof., OŠ M. Držića, Zagreb
6. mr. sc. ĐURĐICA IVANČIĆ, prof., stručni suradnik mentor, CZOO Gornje Prekrižje, Zagreb
7. SLAVICA JELIĆ, prof., CZOO Slava Raškaj, Zagreb
8. LJILJANA KLJAIĆ, prof., OŠ Grigora Viteza, Zagreb
9. SLAĐANA LOVRIĆ, prof., OŠ F. K. Frankopana, Zagreb
10. DRAGICA MATOK, prof., CZOO Vinko Bek, Zagreb

11. Mr. sc. EDITA RUŽIĆ, viši savjetnik u MZOŠ, Uprava za predškolski odgoj i OŠ
12. ZDENICA STANEC, prof., Centar za odgoj i obrazovanje Goljak, Zagreb
13. ANTON ŠTEMBERGER, prof., Centar za socijalni rad, Rijeka
14. DUBRAVKA VAJDIĆ, prof., OŠ Nad lipom, Zagreb
15. MARIJA VALJAK, prof., Poliklinika za rehabilitaciju sluha i govora, Zagreb
16. RENATA ŽULJ, prof., OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb

3. Radna skupina za odgojne i socijalizirajuće ciljeve i sadržaje:

1. Prof. dr. sc. MARIJA ROSANDIĆ PILAŠ, Medicinski fakultet, KBC Rebro, Zagreb (voditeljica)
2. Mr. sc. VINI RAKIĆ, prof. defektolog, Centar "Juraj Bonači", Split (zamjenica voditeljice)
3. DANICA SINOŽIĆ, prof., OŠ F. Franković, Rijeka (tajnica)
4. JADRANKA BARTIČEVIĆ, prof. defektolog, Centar "Juraj Bonači", Split RUŽA BULE, učitelj mentor, OŠ Malešnica, Zagreb
5. Prof. dr. sc. MIRA ČUDINA OBRADOVIĆ, Učiteljski fakultet, Zagreb
6. Mr. sc. GORDAN ČRPIĆ, Centar za promicanje socijalnog nauka Crkve HBK, Zagreb
7. SUZANA FABIJANIĆ, dr. med., Zavod za javno zdravstvo Sisačko-moslavačke županije, Sisak
8. Prof. dr. sc. VLADIMIR GRUĐEN, Medicinski fakultet, Zagreb
9. Mr. sc. DRAGICA HUSANOVIĆ-PEJNOVIĆ, Visoka učiteljska škola, Gospić (metodičar geog.)
10. PERO PAŽIN, prof., Centar za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek", Zagreb
11. Prof. dr. sc. VLATKO PREVIŠIĆ, Filozofski fakultet, Zagreb
12. Doc. dr. sc. RUŽICA RAZUM, Katolički bogoslovni fakultet, Zagreb
13. KARMEN ŠČUKANEĆ, nastavnica likovne kul., OŠ dr. Vinka Žganca, Zagreb
14. Doc. dr. sc. DIJANA VICAN, Sveučilište u Zadru, Odjel za pedagogiju, Zadar

4. *Povjerenstvo za strane i klasične jezike za završnu izradu Nastavnog plana i programa prema HNOSu*

1. Akademik MISLAV JEŽIĆ, HAZU (voditelj)
2. Prof. dr. sc. YVONNE VRHOVAC, Filozofski fakultet, Zagreb
3. Prof. dr. sc. NIVES SIRONIĆ BONEFAČIĆ, Filozofski fakultet, Zagreb
4. Doc. dr. sc. ANA PETRAVIĆ, Učiteljski fakultet, Zagreb
5. ANDELKA DUKAT, prof. Klasična gimnazija Zagreb
6. JADRANKA SALOPEK, OŠ J. J. Strossmayera, Zagreb
7. GORDANA MATOLEK VESELIĆ, prof., I. OŠ Luka, Sesvete
8. RUŽICA HERDELJA, prof. OŠ Miroslave Krleže, Zagreb
9. NINOČKA TRUCK BILJAN, prof., Zavod za školstvo RH Osijek
10. ANKICA CRKVENČIĆ, prof., Zavod za školstvo, RH, Zagreb
11. KSENJAVA RUMORA, prof., OŠ Franje Krežme, Osijek
12. GORDANA NEUHOLD, prof., OŠ Vladimira Nazora, Zagreb
13. MARIJA ANDRAKA, prof., viši predavač, Učiteljski fakultet, Zagreb
14. MILICA BILIĆ ŠTEFAN, prof., OŠ Dugave, Zagreb
15. MIRJANA MARKOVIĆ MARINKOVIĆ, prof., OŠ Vladimir Nazor, Zagreb
16. MAJA SIMONOVIĆ, OŠ Jože Šuran, Višnjan
17. ALICE STEPINAC, prof. OŠ Mladost, Zagreb
18. DUBRAVKA SKENDERVOVIĆ-KELEĆ, prof., OŠ Bukovac, Zagreb
19. JADRANKA STRABIĆ, prof., OŠ Rudeš i XVIII. gimnazija, Zagreb
20. DUBRAVKA MATKOVIĆ, prof. OŠ S. S. Kranjčević, Zagreb
21. ZDRAVKA MARTINIĆ-JERČIĆ, prof., Nadbiskupska klasična gimnazija u Zagrebu
22. KORNELIJA PAVIĆ, prof. Klasična gimnazija, Zagreb

U radu Potpovjerenstva za njemački jezik sudjelovala i DINKA STIGLMAYER, prof. OŠ S. S. Kranjčevića.

Prilozi iz djeće književnosti:

Za engleski jezik: mr. sc. Smiljana Narančić Kovač, prof. visoke škole, Učiteljski fakultet, Zagreb
 Za njemački jezik: Iris Šmidt Pelajić, prof., viši predavač, Učiteljski fakultet, Zagreb

I. FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK: 1. - 8. razred

PRVI RAZRED - 1. GODINA UČENJA

70 sati godišnje

1. ZNANJA

1.1. Leksička znanja

Na kraju 1. godine učenja u prvom razredu osnovne škole učenici bi trebali usvojiti i aktivno koristiti oko 80 leksičkih jedinica, a na razini razumijevanja i mehaničkoga reproduciranja do 110 leksičkih jedinica (pjesmice i brojalice).

Po nastavnom satu prilikom obradbe novoga gradiva to bi iznosilo 2 – 3 riječi usvojene na razini samostalne produkcije. Leksičko se gradivo ciklički proširuje i ponavlja.

Semantička područja:

- imenovanje i predstavljanje članova uže obitelji
- imenovanje dana u tjednu
- imenovanje predmeta (igračke i školski pribor)
- imenovanje boja
- pojam broja od 1 do 10
- imenovanje i opis nekih životinja
- imenovanje i opis prirodnoga okoliša (cvijeće i voće)
- čestitanje rođendana i blagdana
- odnosi u vremenu (danas i sutra)
- imenovanje naziva hrane i pića

Predložena semantička područja naznačena su u **tablici nastavnih cjelina za prvi razred**.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama:

2. Rad treba početi riječima čija se grafička i izgovor bitno razlikuje od adekvatnih riječi hrvatskoga jezika.
3. i 7. Uporaba najmanje 50 riječi, a razumijevanje najmanje 100 riječi
5. Naučiti i upotrebljavati (aktivno i/ili pasivno) nekoliko riječi (pozdravi, predstavljanje, imenovanje članova obitelji, predmeta, jela/pića).

1.2. Gramatičke strukture

Gramatička se znanja ne usvajaju analitički, već globalno prema predloženim jezičnim strukturama. Na kraju prvoga razreda od učenika se očekuje znanje sljedećih jezičnih struktura:

- **na razini uporabe**
  - gl. *avoir*, *être*, *aller à* prezent (jesni) tri lica jednine.,
- imenice jedn./množ (prema tematskim podr.)
- opisni pridjevi, pridjevi boja m./ž.r. jedn./množ. kao dio imenskog skupa i kao
dio imenskoga predikata
-nenaglašene osobne zamjenice, jednina (*je*, *tu*, *il/elle*)
- upitne riječi i upitni izrazi (*qui*, *comment*, *qu'est-ce que c'est*, *de quelle couleur*)
- oznake mjesta: *sur*, *sous*, *dans*,
- izrazi količine: brojevi 1-10
- rečenica: jednostavne izjavne
- upitna rečenica uz pomoć intonacije
- negacija (samo *non*, gl. ostaje u jesnom obl.)
- **na razini prepoznavanja**
  - glagoli prezent jesni (glagoli u okviru tematskih područja)
- imperativ (glagoli u okviru tematskih područja)

- globalno slaganje imenica i pridjeva u rodu i broju
- član određeni i neodređeni, jedn./množ.+ imenica
- izražavanje posvojnosti: posvojni pridjevi *mon, ton, son* + imenica, *à* + naglašena osobna zamjenica (*à moi...*)
- nenaglašene osobne zamjenice
- naglašene osobne zamjenice (kratki odgovori, posvojnost *à moi*)
- prilozi količine: *combien de...*
il y a + izraz količine
- razlikovanje pojma jedan i više

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama:

- *2. Rad treba početi riječima čija se grafička i izgovor bitno ne razlikuje od adekvatnih riječi hrvatskoga jezika.
- *3. Ovi učenici teže pamte upitne riječi, zamjenice, priloge, prijedloge pa je potrebno izraditi slikovne podsjetnike ili malu gramatiku u slikama kako bi lakše memorirali ove riječi.
- 5. Usvajanje sadržaja moguće je jedino kroz sadržaje svakodnevnoga komuniciranja (primjerice, pozdravljanje, predstavljanje, imenovanje likova, predmeta iz okoline i sl.).

1.3. Jezične funkcije

U okviru obradenih tema i jezičnih struktura:

- komunikacijski obrasci pri susretu i odlasku (na neformalnoj i formalnoj razini), pozdravi i oslovljavanja
- predstavljanje sebe i drugoga
- izricanje vlastite dobi i dobi prijatelja
- imenovanje osobe
- opis osobe
- imenovanje i opis predmeta i životinja
- potvrđivanje i nijekanje
- čestitanje rođendana i blagdana izražavanje osjećaja
- izražavanje zadovoljstva i divljenje
- izražavanje naredbi i uputa na nastavnom satu
- molba, traženje, zahvaljivanje
- izražavanje količine
- izražavanje posvojnosti
- smještanje u prostoru
- odnosi u vremenu (dani u tjednu)

1.4. Kultura i civilizacija

Treba sustavno senzibilizirati učenike za razvijanje tolerancije i empatije prema drugom i drukčijem kroz odgojne i socijalizirajuće sadržaje te ih informirati o kulturi i civilizaciji Hrvatske i Francuske u okviru predloženih tematskih područja, a primjereno dobi učenika (primjerice, prigodne/tradicionalne pjesmice, brojalice, imena vršnjaka i tipična prezimena, uljudno ophođenje..)

Kako su sociokulturalne sastavnice i kulturnocivilizacijski sadržaji integrirani u svim tematskim cjelinama, potrebno je učenicima ukazivati na razlike u hrvatskoj i francuskoj kulturi, tradiciji, običajima i uljudnom ophođenju te ih uspoređivati vodeći računa o komparativnom pristupu sadržajima.

U okviru tih sadržaja učenici će upoznati i neke likove iz Perraultovih bajki.

2. JEZIČNE VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1. Slušanje:

1. raspoznavanje, razumijevanje i izvršavanje naredbi (razredni govor) na

- francuskom jeziku
- 2. razumijevanje jednostavnih zvučnih modela
- 3. razumijevanje jednostavnih rečenica i pitanja
- 4. povezivanje zvučnoga jezičnog sadržaja i slikovnoga predloška
- 5. pretvaranje usmene poruke u likovni simbol
- 6. uočavanje razlika u izgovoru nekih glasova u francuskom jeziku
u odnosu na materinski

2.1.2. Govorenje

Potrebno je upućivati učenike na uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski i ponavljanje prema zvučnom predlošku, pazeci na fonološke, ritmičke i intonacijske osobitosti francuskoga jezika.

- **Govorna interakcija/sudjelovanje u razgovoru**
  - neverbalno i verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje
  - odgovaranje na jednostavna pitanja vezana uz obrađene strukture i teme
  - postavljanje jednostavnih pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme
  - sudjelovanje u kratkim dramatizacijama
- **Govorna produkcija/izražavanje u kontinuitetu**
  - recitiranje i pjevanje jednostavnih brojalica i pjesmica
  - elementarno opisivanje vizualnoga predloška
- **Izgovor i intonacija**
  - oponašanje i izgovaranje specifičnih glasova francuskoga jezika u riječima
  - reproduciranje kratkih rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3 i 7. – Usvajati sadržaje povezivanjem vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja i tolerirati teškoće u reproduciranju zvučnih modela.

2.1.3. Čitanje:

- prepoznavanje i glasno čitanje riječi prethodno usmeno usvojenih
- prepoznavanje i glasno čitanje prethodno usmeno usvojenih jednostavnih rečenica

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2.i 3. Usvajati sadržaje povezivanjem vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja i tolerirati teškoće u reproduciranju zvučnih modela.

2.1.4. Pisanje

- pretvaranje usmene poruke u likovni simbol
- preslikavanje jednostavnih riječi prema predlošku
- preslikavanje jednostavnih rečenica prema predlošku
- uočavanje osnovnih razlika između grafije i izgovora učestalih riječi

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3. Tolerirati sporije pisanje kao i greške tipa disgrafije (ispuštanja slova, slogova, zamjene ili umetanja slova, „slogova ili riječi“).

5. Preslikavanje riječi i crtanje pojmove

2.2. INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjerenog ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kulturnoških sličnosti i različitosti kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drugčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji i sl.).

U pristupu nastavnim temama, kulturnoškim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj i francuskoj kulturi.

2.3. STRATEGIJE UČENJA

- postupno ovladavanje tehnikama preglednoga crtanja i prepisivanja/pisanja u crtanku/bilježnicu
- uočavanje uloge ilustracija kao sredstva za razumijevanje sadržaja teksta
- uporaba vizualnih elemenata s ciljem zapamćivanja jezičnih sadržaja (primjerice, izradba vlastitoga slikovnog rječnika)
- postupni razvoj samostalnoga i kolektivnoga učenja
- razvoj sposobnosti samovrijednovanja i svjesnosti o vlastitom napretku

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJA

Težište rada je na usmenom iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, pjesmom, dramatizacijom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju mehanički (reprodukциjom) uz provjeru razumijevanja značenja poruke i kulturnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata.

Za prezentaciju leksika i situacija koriste se zorna sredstva (predmeti, slikovne kartice, posteri, fotografije, pantomima, mimika geste...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih jezičnih struktura globalno bez osvještavanja i upotrebe metajezika. Nove se jezične strukture isto tako uvode na temelju poznatoga leksičkog materijala.

Jezične je sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine i kanale percepcije. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre. Prema potrebi kulturne je sadržaje moguće pojasniti na materinskom jeziku.

Artikulacija sata: aktivnosti trebaju biti što raznolikije i ne duže od 5 do 6 minuta

Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška uz govornu aktivnost
- neverbalne reakcije na govorni stimulus (pokretom ili crtežom/bojanjem)
- verbalna reakcija na neverbalni stimulus (slika, crtež, predmet)
- odgovaranje i postavljanje pitanja
- recitiranje i pjevanje popraćeno pokretima kad god je to moguće
- izradba figurica, slikovnih kartica, posteri, tematskih panoa...
- sudjelovanje u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija kao potvrda usvojenosti leksika i struktura
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, sakrivanje, traženje, pogadanje...

Oblici rada: frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

Organizacija prostora: u učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepцију i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru u kojem se izvodi nastava.

VAŽNA NAPOMENA:

Čitanje u 1. razredu, osobito u 1. polugodištu, valja shvatiti kao **globalno** čitanje. To znači da se čitanju ne pristupa analitičko-sintetički, već da djeca pamte sliku određene riječi. Pritom je važno krenuti od riječi koje se svojom grafijom i izgovorom ne razlikuju ili minimalno razlikuju od grafijskih i fonetskih obilježja materinjskoga jezika.

Osnovna je aktivnost glasno čitanje pojedinih riječi i kratkih rečenica i to u zboru i individualno.

Pisanje u 1. razredu podrazumijeva **preslikavanje** slova, izoliranih riječi i vrlo kratkih rečenica, što znači da se pisanju ne pristupa sustavno već da se **samo povremeno** uključuje u nastavu.

Preporuča se uvođenje pisanja **u 2. polugodištu** nakon što su djeca osnove pisanja sveladala u nastavi materinjskoga jezika. I ovdje je poželjno krenuti od riječi koje se grafijom i izgovorom nimalo ili minimalno razlikuju od materinjskoga jezika.

Osobiti pozor valja obratiti na koordinaciju s nastavom materinjskoga jezika u smislu korištenja istoga načina pisanja slova.

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja izoliranih riječi i kraćih iskaza i razumijevanje pisanih riječi
- povezujući jezični izraz s likovnim (slikovnim) i glazbenim izrazom te pokretom
- govorna aktivnost na planu reprodukcije
- jednostavna govorna aktivnost na planu produkcije
- motiviranost za učenje i usvajanje novoga jezičnog koda
- zalaganje na nastavi

Pisanje i glasno čitanje provjerava se samo kao globalna sposobnost pisanja i čitanja grafijski jednostavnih riječi i kraćih rečenica tek nakon što su učenici svladali čitanje i pisanje na materinskom jeziku.

Čitanje i pisanje se ne ocjenjuje.

Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se vrjednovanje provodi kao integralni dio, a ne kao izolirani čin. Prema tome evaluacija je formativna.

Postupci za provjeru znanja ne smiju se razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu.

Stoga u ranom učenju francuskoga jezika ne bi trebalo planirati posebne sate provjere i ocjenjivanja, niti bi učenike u svrhu provjere i ocjenjivanja trebalo izdvajati od ostalih učenika kao primjerice, zvati pred ploču i sl.

Potrebno je naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjerenog nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o ostvarenom uspjehu, učitelj to može izraziti bilo usmenom pohvalom uz isticanje učenikovoga imena ili pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, uporaba simbola poput cvjetića, lika smješka, zvjezdice...)

Praćenje napretka učenika i vrjednovanje njihova uspjeha provodi se na temelju:

- promatranja jezičnoga reagiranja djece u fazama ponavljanja, uvježbavanja i utvrđivanja gradiva
- ciljane provjere usmenoga jezičnog reagiranja pojedinačnih učenika bez izdvajanja iz skupine
- domaćih zadaća

Zahvaljujući *Europskom jezičnom portfoliju* (EJP) i roditelji mogu steći bolji uvid u proces učenja svoga djeteta.

Za dodatnu motivaciju djece i roditelja poželjno barem jednom, a po mogućnosti dva puta godišnje (primjerice, pred Božić i pred kraj školske godine) prirediti prikaz rada i napretka učenika. Ne radi se o priređbi nego o prisustvovanju roditelja «satu ponavljanja».

Domaće zadaće:

- nije potrebno zadavati redovito, no važna je njihova načelna redovitost kako bi se razvijale radne navike učenika. Nije naodmet inzistirati na tome da djeca pribilježe što je zadano za domaću zadaću te provjeriti jesu li razumjela zadatak. Veoma je važno da je zadaća zadana tako da je dijete može svladati samo bez pomoći roditelja i drugih.
- moraju biti jednostavne i vrlo kratke primjerice, nacrtati, obojiti, precrtati, povezati crtež i riječ, izraditi slikovne kartice, preslikati nekoliko riječi ili vrlo kratkih rečenica (prepisati), rješiti radni listić, odgovoriti na nekoliko pitanja, rješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku i sl.
- preporučljivo je redovito pregledavati domaće zadaće (primjerice, za vrijeme dok djeca rade na nekom drugom zadatku na nastavi), a povremeno i pokupiti i pregledati po nekoliko bilježnica učenika. Time se stiče uvid u napredak učenika, ali i u greške i poteškoće u učenju koje valja uzeti u obzir pri dalnjem planiranju nastave.
- nužno je veći naglasak staviti na pozitivne aspekte napretka učenika i svaki napredak nagraditi na primjeren način.
- učenicima u toj dobi potrebna je neposredna povratna informacija o ostvarenom uspjehu to može biti usmena pohvala ili pozitivna reakcija izražena gestikom ili mimikom učiteljice ili pak uporaba simbola (primjerice, nasmiješeno lice, cvjetić i sl.)
- vrednovanju učenika s posebnim potrebama valja pristupiti s posebnim pozorom te primijeniti prilagođene kriterije i oblike provjere znanja.

FRANCUSKI JEZIK KAO PRVI STRANI JEZIK
PRVI RAZRED - 1. GODINA UČENJA
70 sati godišnje

5. PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

Ovi prijedlozi nastavnih cjelina nemaju obvezujući karakter ni glede redoslijeda nastavnih cjelina, niti glede povezivanja pojedine tematike s predloženim jezičnim strukturama, što znači da ih ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. Te se kombinacije u programima, udžbenicima i u nastavi mogu koncipirati i na drugačiji način, ali moraju na metodički i predagoški primjerен način uključiti obvezne sadržaje *Obrazovnog standarda*.

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA
0. Senzibiliziranje učenika na novi jezični kod	Razgovor na materinskom jeziku o zemlji, običajima i stereotipnim predodžbama (La Tour Eiffel, Citroën, transparentne riječi, primjerice, avion, ballon, bonbon...)	
1. Pozdravi pri susretu i opraštanju na neformalnoj i formalnoj razini u komunikaciji s vršnjacima i s odraslima	Globalno usvajanje obrazaca za pozdravljanje: Salut, Bonjour, Bonsoir, Au revoir Madame, Monsieur, Mademoiselle Bonjour Maîtresse	HJ –Pravila pristojnosti LK- Crtanje PID- Pozdravljanje
2. Predstavljanje sebe i drugoga	Postavljanje i odgovaranje na pitanja: Comment tu, t' appelles? Je m'appelle... Comment il/elle s'appelle? Qui est-ce? C'est...	HJ- Postavljanje pitanja i davanje odgovora PID- Ja sam učenik GK- Pjevanje, S. Mihac: Prvoškolci KAT.VJ.- Imam svoje ime i mjesto
3. Osnovne strukture u uljudnom ophodenju	Ça va? Oui, ça va, merci, Ça va très bien, merci, Et toi? Non, ça (ne) va pas, S'il te/vous plaît... Voilà, Merci, Pardon, De rien, D'accord	PID – Kultura života HJ – Slušanje i govorenje, - pravila pristojnosti
4. Izricanje vlastite dobi i dobi prijatelja	Tu as quel âge? J'ai 6/7 ans Il/Elle a quel âge? Il/Elle a 6/7 ans.	MAT.- Brojanje do 10 HJ- Postavljanje pitanja i davanje odgovora
5. Imenovanje osoba, predstavljanje članova uže obitelji i prijatelja	C'est mon père (papa), / frère, c'est ma mère (maman), /soeur, mon copain/ma copine	PID – Članovi obitelji, život u obitelji GK – Pjesma majci, J. Kaplan : Čestitka majčici
6. Prepoznavanje i imenovanje predmeta - igračke - školski pribor smjestiti u prostoru	Qu'est-ce que c'est? C'est un ballon, nounours, peluche, légo ... C'est une poupee, voiture... À qui est ce crayon ? À moi., un crayon, crayon de couleur, feutre, livre, cahier, cahier d'exercices/ activités... une trousse, gomme... sur, sous, dans,	PID – Moja škola, snalazimo se u prostoru
7. Pojam broja, određivanje broja predmeta i osoba od 1 do 10	Globalno razlikovanje pojma jedan i više un crayon/ des crayons/trois crayons, Il y a combien de filles dans la, classe? Tu as combien de crayons? J'ai...	MAT.- Brojanje do 10

8. Opis osobe i stvari (veličina i boja), imenovanje boja	un garçon/une fille, C'est un garçon/une fille sympa, gentil(le),poli(e), Il/Elle est petit,e/grand,e, De quelle couleur est...? rouge, jaune,orange,rose, bleu, noir, vert,gris, blanc... globalno slaganje imenice i pridjeva u rodu i broju, J'aime bien, J'aime ma maîtresse, elle est sympa/gentille	HJ – Pripovijedanje, opisivanje LK – Tonovi i boje
9. Imenovanje i opis nekih dijelova prirodnoga okoliša (cvijeće, voće-nekoliko imenica)	Qu'est-ce que c'est? C'est un arbre/ C'est une fleur. Je vais au parc/au jardin , De quelle couleur est la rose/pomme?	PID – priroda lik. kultura - boje
10. Imenovanje i opis životinja – kućni ljubimci	Tu as un chien? Oui,(j'ai un chien) /Non, j'(ai un chat), un poisson, perroquet, une tortue...	HJ – Stvaranje rečenica PID – priroda GK - J.Kaplan: Zeko pleše, Djeca i maca; Pliva riba
11. Izricanje kronološkoga vremena (dani u tjednu) – snalaženje u vremenu (pojmovi danas i sutra)	Aujourd'hui c'est... Demain c'est.... Dani u tjednu	PID – dani u tjednu GK - Slušanje glazbe Jean Baptise Lully: Dok mjesec sja;
12. Škola, razred naredbe/upute u školskom okruženju (razredni jezik)	Razumjeti i slijediti upute Assieds-toi/Asseyez-vous Lève-toi/levez-vous Écoute(z), répète/répétez, montre(z), dessine(z), colorie(z),regarde(z), prends/prenez, ouvre(z), ferme(z) ton livre/vos livres à la page/ la fenêtre/ la porte... chante(z), mîme(z)	PID – škola GK – En, ten, tini
13. Čestitati rođendan i otpjevati prigodnu pjesmicu -osnovni nazivi hrane	Bon anniversaire! Combien de bougies...? Voilà un cadeau pour toi! Merci un chocolat/des chocolats, sandwich(s), gâteau(x), bonbon(s), un coca, jus de fruits, Super! Bravo!	LK – Crnje motiva prijatelji, rođendansko slavlje, pokloni
14. Čestitati blagdan i otpjevati/recitirati prigodnu pjesmicu/brojalicu (prema kalendaru)	Joyeux Noël! Bonne année! Joyeuses Pâques! le sapin, l'étoile, la boule/guirlande, les œufs	HJ – Blagdani, čestitanje, recitiranje prigodnih pjesmica GK - Sveti Niko svijetom šeta; Spavaj mali Božiću; PID – Blagdani KVj.- Božić, Sv. Nikola, Uskrs
U okviru 10% nastavnih sati tijekom godine, pripremaju se prema interesima učenika i po izboru nastavnika prigodne recitacije, pjesmice... Prema sklonostima upoznati učenike s nekim od likova iz Perraultovih bajki sadržaji se proširuju dodatnim materijalima u okviru zadanih tema		

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- promicanje općih vrijednosti, kao primjerice, pristojnosti i obazrivosti, čistoće i urednosti uz tematske cjeline: Susreti i upoznavanje, Obitelj, Prijatelji, Predmeti u neposrednom okruženju, Aktivnosti u školskom okruženju
- promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi i ponosa na obitelj uz tematske cjeline: Obitelj, Prijatelji, Susreti i upoznavanje
- promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematske cjeline:

Blagdani, običaji i tradicija, Rođendan
- razvijanje ekološke svijesti uz tematske cjeline: Prirodni okoliš, Kućni ljubimci

FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK
DRUGI RAZRED - 2. GODINA UČENJA
70 sati godišnje

1. ZNANJA

1.1. Leksička područja:

Na kraju 2. razreda osnovne škole učenici bi trebali usvojiti i samostalno koristiti oko 150 leksičkih jedinica, a na razini razumijevanja i mehaničkoga reproduciranja do 200 (pjesmice, recitacije, brojalice). To bi iznosilo po svakom nastavnom satu prilikom obradbe novoga gradiva 2 – 3 riječi usvojene na razini samostalne reprodukcije. Predložena semantička područja naznačena su u tablici nastavnih cjelina za 2. razred.

Semantička područja:

- imenovanje i predstavljanje prijatelja i članova šire obitelji
- imenovanje i opis nekih životinja (na selu i ZOO)
- pojam broja od 10 do 30
- blagdani i proslave
- aktivnosti u školi, najčešće upute i naredbe
- godišnja doba i atmosferske prilike
- izražavanje kronološkoga vremena, datum i dani u tjednu
- imenovanje i opis nekih dijelova tijela
- imenovanje prostorija u kući i stanu
- snalaženje u prostoru
- imenovanje nekih vrsta jela i pića
- opis okoline, mjesto u kojem živimo (grad, selo, ulica, trg...)

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Prepoznati najmanje 70% riječi odnosno 180-200 riječi, a aktivno koriste najmanje 60% leksičkih jedinica. Učenici teže pamte serije (dane u tjednu, godišnja doba, brojanje), teže se snalaze u prostoru (ispred –iza), u vremenu(prije- poslije). Ova područja treba duže uvježbavati i koristiti slikovne podsjetnike koje učenici izrađuju sami.

5. Naučiti i upotrebljavati (aktivno i/ili pasivno) niz novih riječi (pozdravi, predstavljanje, imenovanje članova obitelji, predmeta, jela/pića)

1.2. Gramatičke strukture

Gramatička se znanja još uvijek ne usvajaju analitički, već globalno prema predloženim jezičnim strukturama. Na kraju drugoga razreda od učenika se očekuje znanje sljedećih jezičnih struktura:

- **na razini uporabe**
  - glagoli:
    - a/ prezent, (jesni, niječni oblik *ne...pas*)
marcher, voler, sauter, nager, manger, habiter (à) – 3 lica jedn.
imperativ (prema tematskim područjima)
    - b/ gl. *être, faire, prendre* – 3 lica jednine i 3. l. množ.
- izražavanje ukusa: *j'aime, je n'aime pas, j'adore*
- upitni izrazi: *est-ce que, qu'est-ce que* + glagol, *combien de...?*
- opisni pridjevi m./ž. rod jedn/množ. *sympa, mignon, ne, gentil, le, sage*
- izražavanje posvojnosti (posvojni pridjevi-jednina)
- upitni pridjev *quel/le*
- smjestiti u prostoru: *où est/sont, devant, derrière, à gauche, à droite*
- brojevi od 10 do 30
- ovladavanje slovima abecede
- rečenica : jednostavna izjavna rečenica
subjekt + glagol (Je mange.)
subjekt + glagol + dodatak (Je prends un croissant. Nous sommes en hiver.)

- **na razini prepoznavanja**
  - prezent jesni i niječni (*ne...pas*) množina
  - *être, avoir, aller* množina
  - gl. *dormir* 3 lica jd.
  - traženje dozvole (*Je peux...)*
  - uljudno traženje *je veux/je voudrais*
  - neodređena zamjenica *on* (sa značenjem množine)
  - naglašene osobne zamjenice (kratki odgovori)
  - član određeni/neodređeni jednina/množina + imenica
  - uočavanje razlike m/z. roda opisnih pridjeva na fonološkoj razini
  - neki prilozi vremena (*maintenant*)
  - abeceda (pjesmica, recitacija)

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3.i 7. Treba duže uvježavati usvajanje članove i oblika za množinu, prijedloga koje teško memoriraju i zamjenjuju ih međusobno te tolerirati pogreške.

5. Usvajanje sadržaja moguće je jedino kroz sadržaje svakodnevnoga komuniciranja (primjerice, pozdravljanje, predstavljanje, imenovanje likova, predmeta iz okoline i sl.).

1.3. Jezične funkcije:

- komunikacijski obrasci za uljudno ophođenje, pozdravljanje i oslovljavanje
- predstavljanje sebe i drugoga
- izricanje želje i uljudno traženje
- čestitanje
- zahvaljivanje
- izražavanje atmosferskih prilika
- izražavanje osjećaja
- izražavanje ukusa
- snalaženje u prostoru
- snalaženje u vremenu
- izricanje količine

1.4. Kultura i civilizacija

I nadalje je potrebno ukazivati učenicima na različitosti u hrvatskoj i francuskoj kulturi, tradiciji, običajima, uljudnom ophođenju kroz odgojne i socijalizirajuće sadržaje vodeći računa o komparativnom pristupu sadržajima i usporedbi tih sadržaja u hrvatskoj i francuskoj kulturi (imena vršnjaka, tipična prezimena, način stanovanja, nazivi hrane, neki likovi iz bajke/priče, obradba jedne bajke/priče).

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. Jezične vještine

2.1.1. Slušanje:

- uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupova francuskoga jezika u odnosu na materinski
- razumijevanje i izvršavanje naredbi na francuskom jeziku (razredni govor)
- razumijevanje jednostavnih zvučnih modela
- razumijevanje jednostavnih rečenica i pitanja
- povezivanje zvučnoga jezičnog sadržaja i slikovnoga predloška
- pretvaranje usmene poruke u likovni simbol
- postupno privikavanje učenika na globalno razumijevanje jednostavnoga dijaloga/teksta

2.1.2. Govorenje

Potrebno je i nadalje upućivati učenike na ponavljanje prema zvučnom predlošku pazeći na fonološke, ritmičke i intonacijske osobitosti francuskoga jezika i usvajanje pravilnoga izgovora, naglaska, ritma i intonacije prema zvučnom predlošku.

Govorna interakcija:

- neverbalno i verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje
- odgovaranje na jednostavna pitanja vezana uz obrađene strukture i teme
- postavljanje jednostavnih pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme
- reproduciranje kratkih dijaloga
- sudjelovanje u kratkim dramatizacijama

Govorna produkcija

- recitiranje i pjevanje jednostavnih brojalica i pjesmica
- opisivanje slikovnoga predloška
- imenovanje i opisivanje radnje
- izricanje kratkoga jednostavnog teksta uz slikovni predložak kao poticaj
- povezivanje elemenata priče u logičan slijed pomoću slikovnoga predloška

Izgovor i intonacija

- oponašanje i izgovaranje specifičnih glasova francuskoga jezika (nazali, glas r...)
- reproduciranje kratkih rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom (jesne, niječne, usklične i upitne rečenice)
- reproduciranje govorenih ili snimljenih zvučnih modela

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno- obrazovnim potrebama

- 2.- Naglasak je na povezivanju vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja. Učenik nije u mogućnosti slušati zvučne tekstove u izgovoru i intonaciji izvornih govornika.
5. Usvajanje sadržaja moguće je jedino kroz sadržaje svakodnevnoga komuniciranja (primjerice, pozdravljanje, predstavljanje, imenovanje likova, predmeta iz okoline i sl.).

2.1.3. Čitanje:

- savladavanje rečenične intonacije prema zvučnom modelu
- glasno čitanje prethodno usmeno usvojenih riječi
- glasno čitanje prethodno usmeno usvojenih jednostavnih rečenica
- čitanje jednostavnih kratkih tekstova poznatoga sadržaja

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

- 2., 3. i 7. Prije glasnoga čitanja riječi i kratkih rečenica, potrebno ih je dobro uvježbati (što iziskuje više vremena), a učenik će imati poteškoće u svladavanju rečeničke intonacije.
5. Čitanje slike riječi i kraćih slikovnih rečenica uz mogućnost ponavljanja ili imitiranja učitelja.

2.1.4. Pisanje

- postupno svladavanje nekih ortografskih elemenata
- uočavanje osnovnih razlika između grafije i izgovora kod učestalih riječi
- prepisivanje riječi i kraćih rečenica
- uočavanje osnovnih razlika između pravopisa (ortografije) francuskoga i hrvatskoga jezika (znakovi: naglasak, apostrof, sedij)
- prepisivanje riječi sa slovima koja ne postoje u materinskom jeziku
- upisivanje u riječi slova sa specifičnim znakovima
- dopunjavanje riječi slovima koja nedostaju
- dopunjavanje rečenica riječima koje nedostaju
- slaganje ponuđenih riječi u logičan slijed rečenice
- pisanje čestitki prema predlošku

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

- 3.i 7. Pisati kratke tekstove, popunjavanje teksta riječima, kao i povezivanje pomiješanih dijelova teksta, samo s jednostavnim primjerima ili uz pomoć predloška sa shemom kako rješavati takav tip zadatka.

5. Prepisivanje riječi, kraće rečenice s 2-3 riječi.

2.2. Interkulturnalne kompetencije

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjereno ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kulturnih sličnosti i različitosti kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drugčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji, hrana i sl.).

U pristupu nastavnim temama, kulturnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj i francuskoj kulturi.

2.3. Strategije učenja

Navedenim kompetencijama u prvom razredu dodati:

- postupni razvoj svjesnosti o razini usvojenosti sadržaja (gramatički, leksički, funkcionalni i pojmovni)
- razvoj sposobnosti samovrjednovanja (Europski jezični portfolio)

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJA

Težište rada je na usmenom iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, pjesmom, dramatizacijom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju mehanički (reprodukциjom) uz provjeru razumijevanja značenja poruke i kulturnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Uvode se prema potrebi i jezičnoj strukturi usporedbe između hrvatskoga i francuskog jezika.

Za prezentaciju leksika i situacija koriste se zorna sredstva (predmeti, slikovne kartice, posteri, fotografije, pantomima, mimika geste...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih jezičnih struktura globalno bez osvještavanja i upotrebe metajezika. Nove se jezične strukture isto tako uvode na temelju poznatoga leksičkog materijala.

Jezične je sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine i kanale percepcije. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre. Ako je potrebno kulturne se sadržaje može pojasniti na materinskom jeziku.

- **Artikulacija sata:** aktivnosti trebaju biti što raznolikije, a mogu trajati od 10 do 15 minuta

- **Moguće didaktičke aktivnosti:**

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška uz govornu aktivnost
- neverbalne reakcije na govorni stimulus (gesto, mimikom, pokretom ili crtežom/bojanjem)
- odgovaranje i postavljanje pitanja
- recitiranje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izradba figurica, slikovnih kartica, posteri, tematskih panoa...
- sudjelovanje u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija kao potvrda usvojenosti leksika i struktura
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, sakrivanje, Jeu de Kim, traženje, pogadanje (primjerice, Jacques a dit + jednostavne naredbe)...

- **Oblici rada:** frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

- **Organizacija prostora:** u učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru u kojem se izvodi nastava.

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja izoliranih riječi i kraćih iskaza i razumijevanje pisanih riječi i kratkih jednostavnih iskaza
- povezujući jezični izraz s likovnim (slikovnim) i glazbenim izrazom te pokretom
- govorna aktivnost na planu reprodukcije
- govorna aktivnost na planu produkcije
- motiviranost za učenje i usvajanje novoga jezičnog koda
- zalaganje na nastavi

Provjerava se samo sposobnost pisanja i čitanja grafijski jednostavnih prethodno usvojenih riječi i kratkih rečenica. Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se evaluacija provodi kao integralni dio, a ne kao izolirani čin. Prema tome evaluacija je formativna. Postupci za provjeru znanja ne smiju se razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu.

Jednostavnim aktivnostima postupno uvoditi najjednostavnije oblike samoprocjene i samovrjednovanja (Europski jezični portfolio).

Zahvaljujući EPJ-u i roditelji mogu steći bolji uvid u proces učenja svoga djeteta.

Za dodatnu motivaciju djece i roditelja poželjno barem jednom, a po mogućnosti dva puta godišnje (primjerice, pred Božić i pred kraj školske godine) prirediti prikaz rada i napretka učenika. Ne radi se o priredbi nego o prisustvovanju roditelja «satu ponavljanja».

Potrebno je naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjerenog nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o ostvarenom uspjehu, učitelj to može izraziti bilo usmenom pohvalom uz isticanje učenikovoga imena ili pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, uporaba simbola poput cvjetića, lika smješka, zvjezdice...)

Domaće zadaće:

- Nije potrebno zadavati redovito, no važna je njihova načelna redovitost kako bi se razvijale radne navike učenika. Nije naodmet inzistirati na tome da djeca pribilježe što je zadano za domaću zadaću te provjeriti jesu li razumjela zadatak. Veoma je važno da je zadaća zadana tako da je dijete može svladati samo bez pomoći roditelja i drugih.
- Moraju biti jednostavne i vrlo kratke primjerice, nacrtati, obojiti, precrtati, povezati crtež i riječ, izraditi slikovne kartice, preslikati nekoliko riječi ili vrlo kratkih rečenica (prepisati), rješiti radni listić, odgovoriti na nekoliko pitanja, rješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku i sl.
- Preporučljivo je redovito pregledavati domaće zadaće (primjerice, dok djeca rade na nekom drugom zadatku na nastavi), a povremeno i kupiti i pregledati po nekoliko bilježnica učenika. Time se stiče u uvid napredak učenika, ali i u greške i poteškoće u učenju koje valja uzeti u obzir pri dalnjem planiranju nastave.
- Nužno je veći naglasak staviti na pozitivne aspekte napretka učenika i svaki napredak nagraditi na primjeren način.
- Učenicima u toj dobi potrebna je neposredna povratna informacija o ostvarenom uspjehu to može biti usmena pohvala ili pozitivna reakcija izražena gestikom ili mimikom učiteljice ili pak uporaba simbola (primjerice, nasmiješeno lice, cvjetić i sl.).
- Jednostavnim aktivnostima valja postupno uvoditi najjednostavnije oblike samoprocjene (EJP).
- Evaluaciji učenika s posebnim potrebama valja pristupiti s posebnim pozorom te primijeniti prilagodene kriterije i oblike provjere znanja.

DRUGI RAZRED - 2. GODINA UČENJA

70 sati godišnje

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjerenog ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kulturnoških sličnosti i različitosti kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drugčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji, hrana i sl.).

U pristupu nastavnim temama, kulturnoškim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja njemačkog govornog područja.

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA
		Navedena se korelacija odnosi na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se uporaba znanja iz drugih nast. Predmeta stečena u prethodnim razredima.

1. Pozdravi pri susretu i opaštanju na neformalnoj i formalnoj razini u komunikaciji s vršnjacima i s odraslima	Proširivanje obrazaca za pozdravljanje Bonne nuit, Bon week-end, À bientôt/lundi/demain... Mademoiselle	PID – Kultura života Odnosi među ljudima HJ – osnovna pravila pristojnosti
2. Ja i moja šira obitelj	Voilà/C'est ma grand-mère (mamie)/ mon grand-père (papi) Comment s'appelle ta tante/ton oncle ? Ma tante/mon oncle est...	HJ - Opisivanje PID – Obitelj, Rodbina GK-Moj djed KVj. – U obitelji živimo jedni za druge
3. Ja i moja okolina – grad/mjesto, ulica, trg, kuća, zgrada, stan	la ville/le village, la rue, la place, la maison, la tour, l'appartement J'habite (à).../ au numéro 25, rue...	PID – obilježja zavičaja, naše mjesto MAT.- Uspoređivanje brojeva do 20
4. Kuća kao mjesto stanovanja i imenovanje prostorija	la chambre, la cuisine, le salon, la salle de bains, les toilettes Il y a combien de pièces dans ton appartement/ta maison? Où est...? À gauche/droite Devant/derrière Qu'est-ce que tu fais dans ta chambre/cuisine, ton salon...? Je dors, je mange, je regarde la télé...	HJ – Pripovijedanje prema poticajima D. Horvatić: Stanari u slonu .PID-Kultura stanovanja, Kućanski uređaji MAT.- odnosi među predmetima
5. Škola, razred naredbe i upute u školskom okruženju razredni jezik, abeceda	Viens au tableau! Copiez(z), écris/écrivez Fais voir... Pardon maîtresse, je peux tailler mon crayon/aller aux toilettes On joue à colin-maillard La pâte à modeler	PID – Ponašanje u školi i među učenicima KVj.- Gradimo zajedništvo i prijateljstvo
6. Ja i moje tijelo (dijelovi glave i tijela)	la tête, les yeux, le nez, la bouche, les oreilles, les cheveux, De quelle couleur sont tes yeux/cheveux? Bleus,verts, bruns le/les doigt(s), la/les main(s), le/les bras, la/les jambe(s), le/les pied(s)	PID – naše tijelo i zdravlje
7. Hrana i piće	le goûter, croissant, biscuit, yaourt, chocolat chaud, la brioche, l'eau Qu'est-ce que tu prends comme boisson? Je prends... Je veux/voudrais J'aime, je n'aime pas, j'adore	PID- Prehrana, Dani kruha LK- Motivi: Kruh, plodovi zemlje
8. Domaće životinje – farma	la poule, le poussin, le lapin, la vache, le cochon, le cheval Combien de...?	PID –gospodarstvo u zavičaju GK-
9. Divlje životinje – ZOO	le crocodile, le tigre, le zèbre, le loup, la girafe, le lion, l'éléphant Comment est/sont...? Grand,e(s)/petit,e(s), gris,e(s)	matematika – odnosi među predmetima, 1.r. PID-priroda HJ-imenovanje životinja GK-Josip Magdić: Mali zoo, Camille Saint-Saens: Klokan, Akvarij, Fosili (iz ciklusa Karneval životinja).
10. Godišnja doba (imenovati) Izražavanje atmosferskih prilika	l'automne, l'hiver, le printemps, l'été En quelle saison sommes-nous? On est en quelle saison? Quelle date sommes-nous ? Quelle est la date d'aujourd'hui ? Nous sommes/on est au printemps, en automne, hiver, été... Quel temps fait-il? Il fait beau/froid,chaud Il pleut, Il neige	PID – Godišnja doba u zavičaju, Mjeseci i godina GK-Zvončić u proljeće, Padaj, padaj snježiću
11. Slobodno vrijeme Igre u kući, igre na otvorenom	J'aime dessiner/colorier/découper/coller/fabriquer Je joue aux cartes/au loto/monopoly... avec mon frère/ma soeur/mes amis	PID – Dijete TK – Igre loptom

	Je joue au chat/au loup le carnaval, Paques (la cloche)	
12. Blagdani, praznici, svetkovine prema kalendaru U okviru 10% nastavnih sati tijekom godine, pripremaju se prema interesima učenika i po izboru nastavnika prigodne recitacije, pjesmice... Prema sklonosti učenika obraditi jednu od Perraultovih bajki Sadržaje ponavljati i proširivati dodatnim materijalima u okviru zadanih tema		PID – prigodne teme LK- Crtanje čestitki, modeliranje

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- promicanje općih vrijednosti, kao primjerice, pristojnosti i obazrivosti, čistoće i urednosti uz tematske cjeline: Susreti i upoznavanja, Ja i moja obitelj, Ja i moje tijelo, Kuća i stan,
- razvijanje odgovornosti za zdravlje uz tematske cjeline: Ja i moje tijelo, Hrana i piće, Domaće životinje
- promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi i ponosa na obitelj uz tematske cjeline: Ja i moja obitelj, Blagdani i praznici
- promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematsku cjelinu: Blagdani i praznici
- razvijanje ekološke svijesti uz tematske cjeline: Hrana i piće, Domaće životinje, Divlje životinje, Godišnja doba

FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK
TREĆI RAZRED - 3. GODINA UČENJA
70 sati godišnje

1. ZNANJA

1.1. Leksička područja

Do kraja 3. razreda osnovne škole učenici bi trebali usvojiti i samostalno koristiti oko 250 leksičkih jedinica, a na razini razumijevanja i mehaničkoga reproduciranja 350 leksičkih jedinica. Predviđa se aktivno usvajanje 4-5 riječi prilikom obradbe novih sadržaja.
Leksičke jedinice treba neprestano ponavljati i ciklički proširivati prema tematskim sadržajima i interesima učenika.
Predložena semantička područja naznačena su u **tablici nastavnih cjelina za III. razred.**

Semantička područja

- pojam broja (do 60)
- izražavanje kronološkoga vremena (dani u tjednu, dijelovi dana, puni sat i pola sata, mjeseci)
- dnevne aktivnosti
- dijelovi tijela i neke najčešće zdravstvene tegobe
- jelo, piće, obroci, voće i povrće
- prijevozna sredstva
- osobna higijena
- imenovanje i opis odjeće i obuće
- neke športske aktivnosti i igre
- proslava rođendana

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3.i 7. Razumjeti i upotrebljavati oko 70% leksičkih jedinica.

Ako učenik ima problema s govorom ili fonemskim sluhom i slušnim pamćenjem, neće moći pravilno izgovarati ni ponavljati jednostavne cjeline.

5. Naučiti i upotrebljavati (aktivno i/ili pasivno) niz novih riječi (pozdravi, predstavljanje, imenovanje članova obitelji, predmeta, jela/pića)

1.2. Gramatičke strukture

Gramatičke strukture učenici usvajaju globalno u predloženim jezičnim strukturama. Na kraju trećega razreda od učenika se očekuje znanje sljedećih struktura:

- na razini uporabe:

- prezent glagola *avoir* i *être*
- glagoli: prezent (jesni, niječni) gl. *passer, boire, mettre, aller à, jouer à/de, faire de –*
3 lica jednine, 3. lice množ.
- izrazi s gl. *avoir* (*faim, soif, chaud, froid, mal à*)
- naglašene osobne zamjenice (kratki odgovor)
- prilog vremena *quand*
- posvojni pridjevi (množina)
- red riječi u rečenici
- upitni pridjevi *quel/le, quel(le)s*
- izrazi za prostorno snalaženje (*devant derrière, à côté de...*)
- jednostavne izjavne rečenice : subjekt+glagol+dodatak (*Ma casquette est bleue.*)
- jednostavne upitne rečenice s upitnom riječi *pourquoi, où, quand*
  - **na razini prepoznavanja**

- glagoli: prezent povratnih glagola u okviru tematskih sadržaja, 3 lica jedn.

glagol *offrir*

perfekt glagola u okviru tematskih sadržaja

- pokazni pridjevi

- pridjevi *nouveau, beau*

- brojevi do 60
- izražavanje posvojnosti pomoću naglašene osobne zamjenice (*à moi/toi/lui...*)
- uporaba odrađenoga člana uz dane u tjednu
- izražavanje količine (partitivni član *du, de l', de la, des*)
- uporaba prijedloga *en i à* uz prijevozna sredstva
- označavanje i pisanje datuma

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3.i 7. Tolerirati greške do usvajanja prijedloga, često će ih zamjenjivati ili pogrešno koristiti. Prijedloge i priloge imati na podsjetniku, izrađenom uz pomoć slika, te ih koristiti u nastavi. Isto je s članovima te razinom prepoznavanja prezenta i prepoznavanjem i uporabam zamjenica.

1.3.Jezične funkcije

U okviru obrađenih tema i jezičnih struktura:

- postavljanje pitanja
- izricanje osjećaja
- izricanje ukusa
- uljudno ophođenje
- izricanje sklonosti
- opisivanje i prepričavanje
- prepričavanje prošlih događaja
- traženje informacija
- opis prostora
- čestitanje
- izrazi vremena
- snalaženje u prostoru
- izražavanje količine (partitivni član)
- ponašanje u prometu

1.4. Kultura i civilizacija

Kulturalni sadržaji integrirani su u predviđena tematska područja. U pristupu kulturalnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima treba voditi računa o komparativnom pristupu i usporedbi francuske i hrvatske kulture (imena vršnjaka, tipična prezimena, neka jela, navike pri odijevanju, prometna sredstva, športske igre i aktivnosti, obradba neke bajke/priče).

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. Jezične vještine

2.1.1. Slušanje:

- privikavanje na slušanje drugoga
- reagiranje na naputke i naredbe na stranom jeziku
- povezivanje vizualnoga (slikovnoga) i auditivnoga jezičnog sadržaja
- razumijevanje kraćih izjavnih rečenica i pitanja
- globalno razumijevanje kraćega teksta poznate tematike
-

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

5. Usvajanje sadržaja moguće je jedino kroz sadržaje svakodnevnoga komuniciranja (primjerice, pozdravljanje, predstavljanje, imenovanje likova, predmeta iz okoline i sl.); globalno razumijevanja kratkoga teksta poznate tematike uz dodatno prilagođavanje teksta (pojednostavljivanje izrečenoga, oblikovanje teksta s poznatim riječima; osigurati slikovnu podršku teksta i/ili svake pojedine rečenice teksta.

2.1.2. Govorenje

Govorna interakcija:

- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje
- odgovaranje na jednostavna pitanja vezana uz obrađene strukture i teme
- postavljanje jednostavnih pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata i uz izmjenu nekih elemenata
- reproduciranje kratkih dijaloga
- vođenje kraćih dijaloga u prethodno obrađenim situacijama
- sudjelovanje u kraćim dramatizacijama

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3. Kod učenika s lošom fonološkom svjesnošću glasova i lošim slušnim pamćenjem reprodukciju ne ocjenjivati. Koristiti vrlo kratke pjesmice, poznate dijaloge, a prepričavanje dugo uvježbavati. Duže uvježbavati postavljanje jednostavnih pitanja, češće tražiti učenika da odgovara na zadana pitanja. Uvježbavati samostalno vođenje dijaloga.

Govorna produkcija

- recitiranje i pjevanje brojalica i pjesmica
- opisivanje slikovnoga predloška
- imenovanje i opisivanje osoba, predmeta i radnje
- povezivanje elemenata prethodno obrađene priče pomoću slikovnica/aplikacija/slikovnih kartica
- izricanje kratkoga jednostavnog teksta uz slikovni predložak kao poticaj
- sudjelovanje u kraćim dramatizacijama

Izgovor i intonacija

- oponašanje i izgovaranje specifičnih glasova francuskoga jezika (nazali, glas r...)
- reproduciranje kratkih rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom (jesne, niječne, usklične i upitne rečenice)
- reproduciranje govorenih ili snimljenih zvučnih modela

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. - Povezivanje vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja, uvažiti teškoće u usvajanju i reproduciranju zvučnih modela.

3. Vježbati kraće zvučne uzorke prema govornom modelu.

2.1.3. Čitanje:

- glasno čitanje prethodno usmeno uvježbanih kraćih rečenica poštujući naglasak i intonaciju
- svladavanje rečenične intonacije prema zvučnom modelu
- izražajno čitanje prethodno usmeno usvojenih kraćih dijaloga/tekstova
- čitanje po ulogama
- razumijevanje jednostavnih kratkih tekstova poznatoga sadržaja

za učenike s posebnim obrazovnim potrebama

2. i 3. i 7. Duže uvježbavati čitanja riječi i kratkih rečenica te rečenične intonacije .

*Čitati pred razredom **Posebnosti** samo poznati i dobro uvježbani tekst.*

5. Vježbati glasno čitanje riječi, kraćih rečenica uvijek u paru ili skupini.

2.14. Pisanje

- svladavanje nekih pravopisnih (ortografskih) elemenata
- uočavanje osnovnih razlika između grafije i izgovora kod učestalih riječi
- prepisivanje riječi sa slovima koja ne postoje u materinskom jeziku
- uočavanje osnovnih razlika između pravopisa francuskoga i hrvatskoga jezika (znakovi: naglasak, apostrof, sedij)
- prepisivanje kraćih rečenica
- dopunjavanje rečenica riječima koje nedostaju
- slaganje ponuđenih riječi u logičan slijed rečenice
- pisanje kraćih rečenica

- pisanje čestitki i pozivnica prema predlošku

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Moguće pogreške kod pisanja (u svim oblicima pisanja) ne ispravljati, nego naznačiti, tako da ih učenik sam otkrije i ispravi uz uporabu udžbenika.

Povezivanje pobrkanih dijelova teksta zamjeniti lakšim zadatkom, samostalno pisanje treba biti uz vođenje i pomoć učitelja.

5. Prepisivanje/preslikavanje riječi, kraćih rečenica; nadopunjavanje rečenica jednom riječju (1 slika je 1 riječ) uz dodatnu pomoć učitelja.

2.2. Interkulturnalne kompetencije

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjerenog ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kulturnoških sličnosti i različitosti kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji, obroci, prometna sredstva i sl.). U pristupu nastavnim temama, kulturnoškim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja njemačkog govornog područja.

2.3. Strategije učenja i služenja znanjem

Navedenim strategijama u prvom i drugom razredu dodati:

- i daljnji poticaj razvijanja svjesnosti o razini usvojenosti sadržaja (gramatički, leksički, funkcionalni i pojmovni sadržaji)
- uočavanje principa abecednoga strukturiranja popisa riječi u udžbeniku
- postupno uporaba popisa riječi u udžbeniku
- privikavanje na služenje slikovnim rječnikom (traženje značenja i načina pisanja pojedinih riječi)
- predstavljanje rezultata rada u paru i skupnoga rada (interview, anketa i poster)
- postupno privikavanje na uporabu medija u funkciji učenja stranoga jezika
- razvijanje samostalnoga i kolektivnoga učenja
- upoznavanje najjednostavnijih tehnika za stvaranje pretpostavki i samostalnoga zaključivanja
- razvijanje sposobnosti samovrijednovanja (Portfolij – Jezična mapa)

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJA

Težište rada je na usmenom iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, pjesmom, dramatizacijom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju mehanički (reprodukциjom) uz provjeru razumijevanja značenja poruke i kulturnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Uvode se prema potrebi i jezičnoj strukturi usporedbe između hrvatskoga i francuskog jezika.

Za prezentaciju leksika i situacija koriste se zorna sredstva (predmeti, slikovne kartice, posteri, fotografije, pantomima, mimika geste...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih jezičnih struktura globalno bez osvještavanja i upotrebe metajezika. Nove se jezične strukture isto tako uvode na temelju poznatoga leksičkog materijala.

Jezične je sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine i kanale percepcije. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre. Prema potrebi kulturne je sadržaje moguće pojasniti na materinskom jeziku.

Artikulacija sata: aktivnosti trebaju biti što raznolikije i ne duže od 8 do 10 minuta

Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška uz govornu aktivnost
- neverbalne reakcije na govorni stimulus (pokretom ili crtežom/bojanjem)
- odgovaranje i postavljanje pitanja
- recitiranje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izradba figurica, slikovnih kartica, posteru, tematskih panoa...
- sudjelovanje u kraćim dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija kao potvrda usvojenosti leksika i struktura
- čitanje prema zvučnom modelu

- kraći pismeni radovi u okviru poznatih sadržaja
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, pričam ti priču, igre kockom, sakrivanje, traženje, pogadanje...

Oblici rada: frontalno, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

Organizacija prostora: u učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru u kojem se izvodi nastava.

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja izoliranih riječi i kraćih izkaza i razumijevanje pisanih riječi i kratkih jednostavnih iskaza
- povezujući jezični izraz s likovnim (slikovnim) i glazbenim izrazom te pokretom
- odgovaranje na jednostavna pitanja
- govorna aktivnost na planu reprodukcije
- govorna aktivnost na planu produkcije
- motiviranost za učenje i usvajanje novoga jezičnog koda
- zalaganje na nastavi

Provjerava se samo sposobnost pisanja i čitanja rečenica i vrlo kratkih tekstova.

Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se vrjednovanje provodi kao integralni dio, a ne kao izolirani čin. Prema tome evaluacija je formativna.

Postupci za provjeru znanja ne smiju se razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu.

Potrebno je naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjerenog nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o ostvarenom uspjehu, učitelj to može izraziti bilo usmenom pohvalom uz isticanje učenikovoga imena ili pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, uporaba simbola poput cvjetića, lika smješka, zvjezdice...).

Na ovoj razini učenike se postupno privikava jednostavnim aktivnostima na samovrijednovanje/samoocjenjivanje umnožavanjem odgovarajućih predložaka za iz **Europskoga jezičnog portfolia (EJP)**

Zahvaljujući EPJ-u i roditelji mogu steći bolji uvid u proces učenja svoga djeteta.

Za dodatnu motivaciju djece i roditelja poželjno barem jednom, a po mogućnosti dva puta godišnje (primjerice, pred Božić i pred kraj školske godine) prirediti prikaz rada i napretka učenika. Ne radi se o priredbi nego o prisustvovanju roditelja «satu ponavljanja».

Domaće zadaće:

- Nije potrebno zadavati redovito, no važna je njihova načelna redovitost kako bi se razvijale radne navike učenika. Nije naodmet inzistirati na tome da djeca pribilježe što je zadano za domaću zadaću te provjeriti jesu li razumjela zadatak. Veoma je važno da je zadaća zadana tako da je dijete može svladati samo bez pomoći roditelja i drugih.
- Moraju biti **jednostavne i kratke** primjerice, nacrtati i obilježiti, obojiti, precrtati, povezati crtež i riječ, izraditi slikovne kartice, izraditi kartice s riječima, prepisati nekoliko rečenica ili vrlo kratki tekst, rješiti radni listić, odgovoriti na nekoliko pitanja, riješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku, napisati kratak tekst prema zadanom modelu, napisati nekoliko rečenica o nekoj osobi, stvari i sl.
- Preporučljivo je redovito pregledavati domaće zadaće (primjerice, dok djeca rade na nekom drugom zadatku na nastavi), a povremeno i kupiti i pregledati po nekoliko bilježnica učenika. Time se stiče uvid napredak učenika, ali i u greške i poteškoće u učenju koje valja uzeti u obzir pri dalnjem planiranju nastave.
- Nužno je veći naglasak staviti na pozitivne aspekte napretka učenika i svaki napredak nagraditi na primjeren način.
- Učenicima u toj dobi potrebna je neposredna povratna informacija o ostvarenom uspjehu to može biti usmena pohvala ili pozitivna reakcija izražena gestikom ili mimikom učiteljice.
- Jednostavnim aktivnostima valja postupno uvoditi najjednostavnije oblike samoprocjene (EJP).
- Evaluaciji učenika s posebnim potrebama valja pristupiti s posebnim pozorom te primijeniti prilagođene kriterije i oblike provjere znanja.

FRANCUSKI JEZIK KAO PRVI STRANI JEZIK

TREĆI RAZRED - 3. GODINA UČENJA

70 sati godišnje

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjereno ophodenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kuluroloških sličnosti i različitosti kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji, hrana i sl.).

U pristupu nastavnim temama, kulurološkim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja njemačkog govornog područja.

TEME I PRIJEDLOG CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA
1. Izricanje kronološkoga vremena, mjeseci u godini čitanje sata (puni sat, pola sata)	Quelle date/quel jour sommes-nous aujourd'hui? Aujourd'hui nous sommes.... Quels jours avons-nous le français? Le mardi/le jeudi... Quelle heure est-il? Il est midi/minuit, huit heures/ neuf heures et demie...	Navedena se korelacija odnosi na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se uporaba znanja iz drugih nast. Predmeta stečena u prethodnim razredima. HJ – Pravilno pisanje mjeseca u godini MAT. – Pismeno zbrajanje i oduzimanje brojeva LK Crtanje godišnjih doba GK- N. Njirić: Godišnja doba
2. Dnevne aktivnosti (dijelovi dana i odgovarajuće aktivnosti)	À quelle heure tu te réveilles/tu vas à l'école/tu fais tes devoirs... ? Je me réveille/ je vais à l'école/ je fais mes devoirs à... le matin/midi/après midi/soir	
3. Naše tijelo i zdravlje (imenovanje najčešćih zdravstvenih tegoba)	J'ai mal à.... + dijelovi tijela Je suis malade/je tousse/j'ai de la fièvre le médecin, prendre des médicaments	PID –Zdravlje LK – Crtanje ljudskog tijela
4. Osobna higijena	le savon/peigne/dentifrice, la brosse (à dents)/serviette se laver/coiffer/ s'habiller, se brosser	PID – Zdravlje
5. Obroci – imenovanje obroka i osnovna jela, izražavanje količine	le petit-déjeuner/déjeuner/goûter/dîner qu'est-ce que tu prends pour...? pourquoi tu ne prends pas de... ? Parce que je n'aime pas du tout... la tartine/confiture, le lait/beurre/pain le potage/poisson/champignon/riz/ la viande/salade/pâte/glace les fruits/légumes/frites j'adore la glace.	PID – Zdravlje
6. Odjeća i obuća – imenovanje i opisivanje osnovnih odjevnih predmeta	Qu'est-ce que tu mets/portes...? je mets/porte... pokazni pridjev ce, cet, cette, ces + imenica J'adore ce pull/cette jupe.J'ai un nouveau T-shirt. le T-shirt/ pull/, jean/pantalon/anorak/bonnet/ la jupe/robe/casquette les chaussures/chaussettes/gants/ tennis Regardez mes nouvelles chaussures !	
7. Slobodno vrijeme – igre šport	faire de + naziv sporta, le tennis/football/judo/ski... le vélo, la natation/luge... Quand est-ce que tu as ton cours de natation ? Nous jouons à cache-cache, à la bataille navale/ au pendu le cinéma/théâtre/concert/musée / cirque/parc d'attraction J'ai vu un bon film.	PID – Zdravlje
8. Izleti i ekskurzije – prijevozna sredstva i ponašanje u prometu	Où as-tu passé le week-end ? J'ai passé le week-end /les vacances à la campagne/ mer/montagne aller en avion/bus/car/voiture/tram(way) à vélo/pied	GK- André-Ernest-Modeste Gretry: Magarac i kukavica, Bumbari i pčele

	Au feu rouge nous attendons, au feu vert nous traversons. Où se trouve...? le parc se trouve derrière l'école. devant, derrière, à côté de. beau, belle	HJ- stvaranje zajedničke priče prema poticaju PID – Plan mjesta
9. Ja i moja okolina – opis mjesta, snalaženje u prostoru	Bon anniversaire!, la fête, Qu'est-ce que tu offres comme cadeau/à manger/boire?, le CD, le jeu vidéo, des fleurs, écouter de la musique, danser, Je n'aime pas la techno/le rap	HJ – Pisanje čestitki, razglednica, pripovijedanje
10. Proslava rođendana – pisanje pozivnica i čestitki, čestitanje, pokloni, hrana i piće i aktivnosti	Ovisno o odabranim blagdanima (primjerice, décorer le sapin) la fête des mères/pères	KVj. – Živjeti u ritmu liturgijske godine GK- Arsen Dedić: Sretna Nova godina; Vranko Starc: Zvončići Camille Saint-Saens: Pijanist , Slon (iz ciklusa Karneval životinja)
U okviru 10% nastavnih sati tijekom godine sadržaji se obogaćuju novim audio i vizualnim materijalima (CD, audio/video kasete, TV...)		

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- promicanje općih vrijednosti, kao primjerice, pristojnosti i obazrivosti, čistoće i urednosti uz tematske cjeline: Ja i moja okolina, Blagdani, Proslava rođendana, Dnevne aktivnosti
- promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi i ponosa na obitelj uz tematsku cjelinu: Ja i moja okolina
- promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematske cjeline: Blagdani, Proslava rođendana
- razvijanje odgovornosti do zdravlja uz tematske cjeline: Naše tijelo i zdravlje, Osobna higijena, Športske aktivnosti i igre, Obroci, Odjeća i obuća, Dnevne aktivnosti
- razvijanje ekološke svijesti uz tematsku cjelinu: Obroci

**FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK
ČETVRTI RAZRED - 4. GODINA UČENJA
70 sati godišnje**

1. ZNANJA

1.1. Leksička područja

Do kraja 4. razreda osnovne škole učenici bi trebali usvojiti i samostalno koristiti oko 350 leksičkih jedinica, a na razini razumijevanja i mehaničkoga reproduciranja 450. Predviđa se aktivno usvajanje 5-6 riječi prilikom obradbe novih sadržaja. Leksičke jedinice treba neprestano ponavljati i ciklički proširivati prema tematskim sadržajima i interesima učenika. Predložena semantička područja naznačena su u **tablici nastavnih cjelina za IV. razred**.

3*Očekuje se da će ovi učenici koristiti i razumjeti oko 30% riječi manje.

Semantička područja

- izražavanje količine
- izricanje osnovnih podataka o sebi i poznatim osobama (prijatelji, šira obitelj)
- aktivnosti u školi i izvan nje, nazivi nastavnih predmeta, raspored sati, slobodno vrijeme, izvanškolske aktivnosti
- praznici
- dnevni i tjedni raspored aktivnosti
- pojam broja 1 – 100
- redni brojevi 1. – 10.
- stanovanje, dijelovi stana i kuće, namještaj, kućanski aparati, aktivnosti u kući
- blagdani i proslave
- imenovanje i opis nekih važnijih objekata u gradu/mjestu
- imenovanje nekih francuskih simbola
- kupovanje živežnih namirnica (količina i cijena)
- zanimanja

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2.,3. i 7. Aktivno koristiti najmanje 250-300 riječi, a razumijevati najmanje 400 (imati na umu da učenici brzo zaboravljaju naučeno). Serije teže usvajaju (dane u tjednu, mjesecu u godini, itd.) Zamjenice često zamjenjuju pa ih treba duže ponavljati i dozvoliti slikovne podsjetnike dok ih ne usvoje. Priloge dugo zamjenjuju, potrebno češće ponavljati i vježbati, a također teško usvajaju prijedloge. Pomoći im kod upotrebe, izraditi slikovni podsjetnik s prijedlozima primjerice, mačka u ,na ,ispred, iza, pored kante itd. Teško usvajaju članove, dugo tolerirati zamjene.

5. Usvajanje sadržaja moguće je jedino kroz sadržaje svakodnevnoga komuniciranja (primjerice, pozdravljanje, predstavljanje, imenovanje likova, predmeta iz okoline i sl.); globalno razumijevanja kratkoga teksta poznate tematike uz dodatno prilagođavanje teksta (pojednostavljivanje izrečenoga, oblikovanje teksta s poznatim riječima; osigurati slikovnu podršku teksta i/ili svake pojedine rečenice teksta.

1.2. Gramatičke strukture

Gramatičke strukture učenici usvajaju globalno u predloženim jezičnim strukturama. Na kraju četvrtoga razreda od učenika se očekuje znanje sljedećih struktura:

- **na razini uporabe:**
- glagoli: *avoir i être, aller* - prezent u svim licima u jesnom i niječnom obliku
- glagoli: prezent (jesni i niječni) gl. prema tematskim sadržajima
- povratni glagoli – prezent, jednina
- uporeba odrađenoga člana uz dane u tjednu

- uporaba partitivnoga člana
- naglašene osobne zamjenice
- neodređena zamjenica *on* (sa značenjem množine)
- opisni pridjevi jednina i množina, muški i ženski rod
- osobne zamjenice (subjekt) u svim licima
- prilozi vremena *hier, aujourd'hui, demain*
- označavanje i pisanje datuma
- red riječi u rečenici
- jednostavne izjavne rečenice od dva ili tri elementa prema predlošku:
subjekt + predikat + dodatak (objekt, pridjev, priloška oznaka) primjerice, *Je mange une glace. Le livre est jaune.*
- niječne rečenice *Je ne mange pas de poisson.*
- upitni pridjev *quel/le, quel(le)s*
- upitne rečenice s upitnom riječi (*qui, combien, où, est-ce que, qu'est-ce que, quand, pourquoi*)
- nezavisno složene rečenice (sastavne s veznikom *et*)
- abeceda, srikanje riječi

- na razini prepoznavanja

- glagoli: prezent povratnih glagola u okviru tematskih sadržaja, množ.
venir, acheter, préférer, lire, dormir 3 lica jednine
- perfekt glagola u okviru tematskih sadržaja
- ženski rod nekih imenica zanimanja
- izražavanje količine: partitivno *de*
- prilog količine + *de* (*beaucoup, un peu, combien*)
- brojevi do 100
- redni brojevi do 10.
- izražavanje buduće radnje (*futur proche*)

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Duže uvježbavati zamjenice, priloge i prijedloge. Izraditi i koristiti u radu slikovni podsjetnik. Teško usvajaju članove, duže uvježbavati primjenu i tolerirati pogreške. Komparaciju pridjeva učiti na najjednostavnijim primjerima.

5. Gramatička znanja postupno usvajati kroz duži vremenski period (primjerice, uz opetovanje ponavljanje raditi na dalnjem memoriranju i eventualnoj primjeni prezenta glagola **to be** i **to have**, osobne zamjenice, brojevi i sl.).

1.3. Jezične funkcije

- traženje informacija (stanovanje, razred, sklonosti)
- izricanje sklonosti
- davanje informacija
- uljudno ophođenje
- izricanje stava
- opisivanje i prepričavanje
- izražavanje posvojnosti
- prepričavanje prošlih događaja
- čestitanje
- snalaženje u prostoru
- snalaženje u vremenu
- razredni govor (davanje uputa, naloga, traženje informacija)
- telefonski razgovor

1.4. Kultura i civilizacija

Kulturalni sadržaji integrirani su u predviđena tematska područja kao primjerice, običaji vezani uz pojedine blagdane i praznike, osnovne informacije o zemljji čiji se jezik uči (primjerice, naziv zemlje, glavni grad, naziv neke rijeke, planine, nazivi ulica/trgova, najznačajnijih spomenika, raspored dnevnih/tjednih aktivnosti, slobodna srijeda, provođenje slobodnoga vremena/praznika, vođenje telefonskoga razgovora,

simboli Francuske i Hrvatske), neki likovi iz dječjih priča i njihov opis. U pristupu kulturalnim, kao i odgojnim i socijalizirajućim sadržajima treba i nadalje voditi računa o komparativnom pristupu i usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj i francuskoj kulturi.

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. Jezične vještine

2.1.1. Slušanje:

- povezivanje vizualnoga (slikovnoga) i zvučnoga jezičnog sadržaja
- privikavanje na slušanje drugoga
- reagiranje na naputke i naredbe na stranom jeziku
- razumijevanje kraćih izjavnih rečenica i pitanja
- uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na materinski
- globalno i selektivno razumijevanje kraćega teksta poznate tematike

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

5. Razumijevanje i izvršavanje uputa i kratkih jednostavnih naredbi (uz demonstraciju, imitiranje sposobnost povezivanja vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja)

2.1.2. Govorenje

Govorna interakcija:

- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje
- odgovaranje na pitanja vezana uz obrađene strukture i teme
- postavljanje pitanja vezanih uz obrađene strukture i teme
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata i uz izmjenu nekih elemenata
- reproduciranje kratkih dijaloga u kojima učenici samostalno mijenjaju neke elemente
- vođenje kraćih dijaloga u prethodno obrađenim situacijama
- sudjelovanje u kraćim dramatizacijama
- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje

Govorna produkcija

- recitiranje i pjevanje brojalica i pjesmica
- opisivanje slikovnoga predloška
- imenovanje i opisivanje radnje
- povezivanje elemenata prethodno obradene priče pomoću slikovnica/aplikacija/slikovnih kartica
- izricanje kratkoga teksta uz slikovni predložak kao poticaj
- reproduciranje kratkih dijaloga u kojima učenici samostalno mijenjaju neke elemente
- sudjelovanje u kraćim dramatizacijama

Izgovor i intonacija

- oponašanje i izgovaranje specifičnih glasova francuskoga jezika (nazali, glas r...)
- reproduciranje kratkih rečenica s odgovarajućom rečeničnom intonacijom (jesne, niječne, usklične i upitne rečenice)
- reproduciranje govorenih ili snimljenih zvučnih modela

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. - Naglasak je na povezivanju vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja. Učenik nije u mogućnosti slušati zvučne tekstove u izgovoru i intonaciji izvornih govornika. Učenik nije u mogućnosti uočavati razliku u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik.

2.1.3. Čitanje:

- glasno čitanje kraćih tekstova koji sadrže poznate strukture i leksik poštujući naglasak i intonaciju
- svladavanje rečenične intonacije
- izražajno čitanje kraćih dijaloga/tekstova
- čitanje po ulogama
- razumijevanje jednostavnih kratkih tekstova poznatoga sadržaja

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. Uvježbavati rečenične intonacije i razlikovanja u usmenom i pismenom tekstu.
- 3.i 7. Čitati pred razredom samo kada je učenik dobro naučio lekciju.

2.1.4. Pisanje

- svladavanje nekih pravopisnih elemenata
- uočavanje razlika između grafije i izgovora kod učestalih riječi
- uočavanje osnovnih razlika između pravopisa francuskoga i hrvatskoga jezika (znakovi: naglasci, apostrof, sedij)
- prepisivanje rečenica mijenjajući neke elemente
- dopunjavanje rečenica riječima koje nedostaju
- slaganje ponuđenih riječi u logičan slijed rečenice
- pisanje odgovora na pitanja
- pisanje čestitki, razglednica i pozivnica prema predlošku
- samostalno pisanje vođenih kratkih opisa u okviru prethodno usmeno uvježbanih sadržaja
- ispunjavajuće obrasca s osobnim podacima
- pisanje kratkih diktata i autodiktata

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Moguće pogreške kod pisanja (u svim oblicima pisanja) ne ispravljati, nego naznačiti, tako da ih učenik sam otkrije i ispravi uz uporabu udžbenika. Povezivanje pobrkanih dijelova teksta zamjeniti lakšim zadatkom, samostalno pisanje treba biti uz vođenje i pomoć učitelja.

5. Nadopunjavanje rečenica jednom riječju (1 slika je 1 riječ), pisanje kratkih poruka.

2.2. Interkulturnalne kompetencije

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjerenog ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kulturno-jezičkih sličnosti i različitosti kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, blagdanski običaji, stanovanje, provođenje slobodnoga vremena i praznika, kulturno uvjetovane razlike u značenju i uporabi pojedinih jezičnih izričaja i sl.).

U pristupu nastavnim temama, kulturno-jezičkim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj i francuskoj kulturi.

2.3. Strategije učenja

Navedenim kompetencijama iz prethodnih razreda dodati:

- i daljnji poticaj razvijanja svjesnosti o razini usvojenosti sadržaja (gramatički, leksički, funkcionalni)
- uporaba slikovnim rječnikom (traženje značenja i načina pisanja pojedinih riječi)
- privikavanje na traženje riječi u popisu riječi u udžbeniku (traženje značenja, načina pisanja, roda imenice...)
- privikavanje na uporabu medija u funkciji učenja stranoga jezika
- uočavanje i pronalaženje pravilnosti i analogija
- razvijanje samostalnoga i kolektivnoga učenja
- razvijanje sposobnosti samovrijednovanja (Portfolij – Jezična mapa)

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJA

Težište rada je na usmenom iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, pjesmom, dramatizacijom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju mehanički (reprodukcijom) uz provjeru razumijevanja značenja poruke i kulturnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Uvode se prema potrebi i jezičnoj strukturi usporedbi između hrvatskog i francuskog jezika. Za prezentaciju leksika i situacija koriste se zorna sredstva (predmeti, slikovne kartice, posteri, fotografije, pantomima, mimika geste...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih

jezičnih struktura globalno bez osvještavanja i upotrebe metajezika no učenike se postupno upoznaje s pojedinim pravilnostima i analogijama. Nove se jezične strukture isto tako uvode na temelju poznatoga leksičkog materijala. Jezične je sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine i kanale percepcije. Na taj se način novi sadržaji uvek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre. Prema potrebi kulturne je sadržaje moguće pojasniti na materinskom jeziku.

Artikulacija sata: aktivnosti trebaju biti što raznolikije i ne duže od 15 minuta

Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška uz govornu aktivnost
- neverbalne reakcije na govorni stimulus (pokretom ili crtežom/bojanjem)
- odgovaranje i postavljanje pitanja
- recitiranje i pjevanje popraćeno pokretima i gestama kad god je to moguće
- izradba figurica, slikovnih kartica, posteru, tematskih panoa...
- sudjelovanje u kraćim dijaloskim situacijama i dramskim prikazima situacija kao potvrda usvojenosti leksika i struktura
- glasno čitanje prema zvučnom modelu
- kraći pismeni radovi u okviru poznatih sadržaja
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, asocijacija, pričam ti priču, igre kockom, sakrivanje, traženje, pogadanje, zagonetke, potraga za blagom (chasse au trésor), jeu de baccalauréat (država, grad)...

Oblici rada: frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

Organizacija prostora: u učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru u kojem se izvodi nastava.

5. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja kraćih dijaloga i tekstova
- razumijevanje kraćega pisanog teksta
- odgovaranje na jednostavna pitanja
- govorna aktivnost na planu reprodukcije
- govorna aktivnost na planu produkcije
- motiviranost za učenje i usvajanje novoga jezičnog koda
- zalaganje na nastavi

Provjeravaju se sposobnosti vještina pisanja i čitanja samo riječi, rečenica i vrlo kratkih tekstova.

Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se evaluacija provodi kao integralni dio, a ne kao izolirani čin. Prema tome evaluacija je formativna

Postupci za provjeru znanja ne smiju se razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu.

Potrebno je naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjerenog nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o ostvarenom uspjehu, učitelj to može izraziti bilo usmenom pohvalom uz isticanje učenikovoga imena ili pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, uporaba simbola poput cvjetića, lika smješka, zvjezdice...).

Na ovoj razini učenike se postupno privikava jednostavnim aktivnostima na samovrjednovanje/samoocjenjivanje (umnožavanje odgovarajućih predložaka iz ***Europskoga jezičnog portfolia (EJP)*** i na međusobnu procjenu (interaktivno procjenjivanje). Zahvaljujući EPJ-u i roditelji mogu stići bolji uvid u proces učenja svoga djeteta.

Domaće zadaće:

- zadaju se redovito, no povremeno se može odustati od tog načela. Nije naodmet i nadalje inzistirati na tome da djeca pribilježe što je zadano za domaću zadaću te provjeriti jesu li razumjela zadatak. Veoma je važno da je zadaća zadana tako da je dijete može svladati samo bez pomoći roditelja i drugih.
- moraju biti **jednostavne i kratke** primjerice, nacrtati i obilježiti, obojiti, precrtati, povezati crtež i riječ, izraditi slikovne kartice, izraditi kartice s riječima, prepisati nekoliko rečenica ili kraći tekst, rješiti radni listić, odgovoriti na nekoliko pitanja, rješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku, napisati kraći tekst prema zadanim modelu, napisati nekoliko rečenica o nekoj osobi, stvari i sl.
- preporučljivo je redovito pregledavati domaće zadaće (primjerice, dok djeca rade na nekom drugom zadatku na nastavi), a povremeno i kupiti i pregledati po nekoliko bilježnica učenika. Time se stiče u

uvid napredak učenika, ali i u greške i poteškoće u učenju koje valja uzeti u obzir pri dalnjem planiranju nastave.

- nužno je veći naglasak staviti na pozitivne aspekte napretka učenika i svaki napredak nagraditi na primjeren način, no učeniku valja na razumljiv način ukazati na područja na kojima treba uložiti više truda.
- učenicima u toj dobi potrebna je neposredna povratna informacija o ostvarenom uspjehu (usmena pohvala, pozitivna reakcija izražena gestikom ili mimikom učiteljice i dr.).
- jednostavnim aktivnostima valja postupno uvoditi najjednostavnije oblike samoprocjene /samoocjenjivanja i međusobne procjene učenika (EJP).
- evaluaciji učenika s posebnim potrebama valja pristupiti s posebnim pozorom te primijeniti prilagođene kriterije i oblike provjere znanja.

FRANCUSKI JEZIK KAO PRVI STRANI JEZIK
ČETVRTI RAZRED - 4. GODINA UČENJA
70 sati godišnje

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjereno ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kuluroloških sličnosti i različitosti kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji, hrana i sl.).

U pristupu nastavnim temama, kulurološkim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja njemačkog govornog područja

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE STRUKTURE	KORELACIJA
1. Ja i osobe u mom okruženju – ispunjavanje obrasca s osobnim podacima, neka najčešća zanimanja	En quelle classe es-tu? Je suis en quatrième... Mon adresse est... Je viens de... maîtresse, employé(e), ingénieur, vendeur/vendeuse...	Navedena se korelacija odnosi na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se uporaba znanja iz drugih nast. Predmeta stečena u prethodnim razredima.
2. Mjesto u kojem živim – kulturne, javne i zdravstvene ustanove u mjestu	le magasin/(super)marché, l'hôpital/hôtel/église, la piscine/poste/ pâtisserie/boulangerie/librairie ZOO, acheter	PID- Glavni grad
3. Život u školi – školski predmeti, raspored sati	Quelle est ta matière préférée? C'est... Je suis fort(e) en... la récréation/ cantine/bibliothèque/gymnase être en retard, excusez-moi, Qui est absent/de service? Personne Pardon, pouvez-vous répéter, je n'ai pas compris Tu peux épeler le nom de ton copain ?	
4. Telefonski razgovor – brojevi do 100	Quel est ton numéro de téléphone/portable? Allô! Je peux parler à...	
5. Odlazak na tržnicu i u kupovinu – imenovanje voća i povrća, vrste trgovina	Qu'est-ce que tu achètes au (super) marché? Combien de... Je vais acheter /prendre beaucoup, peu de... J'achète du/de l'/de la/des... Ça fait combien? On paye à la caisse.	
6. Slobodno vrijeme i izvanškolske aktivnosti	Le mardi et le jeudi j'ai le cours d'anglais/ de piano/ danse... l'école de musique/danse Quels sont tes loisirs favoris? l'ordinateur, mél	EJ- Slobodno vrijeme
7. Aktivnosti u kući, neki dijelovi namještaja i njihov razmještaj	Est-ce que tu aides ta maman? Qu'est-ce que tu fais? Je range ma chambre, je fais la vaisselle, je passe l'aspirateur, Qu'est-ce que tu fais dans ta chambre? Je lis, j'écoute de la musique, je joue, je dors, je fais mes devoirs... Qu'est-ce qu'il y a dans ta chambre? le lit/fauteuil/tapis,	EJ- Opisivanje stan, kuće, sobe GK- Dom

	la table/chaise/lampe, l'étagère/armoire, le lavabo, la douche/baignoire le frigo, la cuisinière	
8. Francuska- zemlja čiji jezik učim (osnovne informacije o Francuskoj i njezinim znamenitostima)	La France, les Français, Paris, la capitale le monument/métro/drapeau	PIP- Kulturno-povijesne znamenitosti RH, Simboli domovne
9. Godišnji kalendar – blagdani/praznici i običaji vezani uz njih, pisanje čestitki	la rentrée, les vacances d'été/hiver/de Pâques J'ai fait du ski pendant les vacances d'hiver la fête nationale la bûche/galette, le fève/poisson d'avril se déguiser joyeux,euse(s), bon,bonne, la carte postale	
U okviru 10% nastavnih sati tijekom godine pripremaju se prema sklonostima učenika kraće priče, basne, recitacije, pjesmice...		

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- promicanje općih vrijednosti, kao primjerice, pristojnosti i obazrivosti, urednosti i čistoće uz tematske cjeline: Ja i osobe oko mene, Moje mjesto, Aktivnosti u kući, Telefonski razgovor, Odlazak na tržnicu, Život u školi
- promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi i ponosa na obitelj uz tematske cjeline: Ja i osobe oko mene, Moje mjesto
- promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematsku cjelinu: Godišnji kalendar
- razvijanje ekološke svijesti uz tematsku cjelinu: Odlazak na tržnicu
- poznavanje vlastitih korijena te poznavanje i poštivanje drugih kultura i duhovnih vrijednosti različitih civilizacija uz tematsku cjelinu: Francuska – zemlja čiji jezik učim
- razvijanje sposobnosti i talenta svake osobe sukladno njezinoj prirodi uz tematske cjeline: Slobodno vrijeme, Aktivnosti u kući

FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK
PETI RAZRED - 5. GODINA UČENJA
105 sati godišnje

1. ZNANJA

1.1. Leksička područja

Tijekom 5. godine učenja jezika predviđa se aktivna uporaba oko 450 riječi, a na planu razumijevanja i mehaničkog usvajanja do 660 riječi. Leksik se ciklički ponavlja i proširuje
Po nastavnom satu, pri obradi novoga leksičkog gradiva uvodi se otprilike **7-8** novih leksičkih jedinica.

Semantička područja u okviru predviđenih jezičnih funkcija:

- imenovanje članova uže i šire obitelji,
- imenovanje nastavnih predmeta u 5. razredu osnovne škole,
- izražavanje sviđanja i nesviđanja,
- ponavljanje glavnih brojeva (1-1000),
- čitanje osnovnih računskih operacija,
- čitanje nadnevka i godine,
- čitanje telefonskih brojeva,
- slobodno vrijeme: izvanškolske aktivnosti,
- športovi,
- hobiji, glazbeni instrumenti,
- imenovanje i opisivanje odjeće koju nosimo u određenim prilikama i godišnjem dobu,
- ponavljanje naziva za boje,
- opisivanje doma (kuće/stana), njegove unutrašnjosti (sobe/namještaj) i onoga što ga okružuje (vrt/ulica/promet),
- snalaženje u prostoru/na ulici (odnosi u prostoru),
- utvrđivanje i proširivanje izražavanja vremena (godišnja doba / mjeseci u godini / dani u tjednu / dijelovi dana / sat),
- ponavljanje i proširivanje naziva za biljke i životinje,
- opisivanje svoga mesta/grada/države/domovine i usporedba sa zemljama francuskoga govornog područja (atmosferske prilike, običaji, kultura),
- ponavljanje i proširivanje naziva za voće, povrće i hranu u pojedinim dnevnim obrocima,
- zdrava prehrana: uspoređivanje hranidbenih navika naše zemlje i zemalja francuskoga govornog područja,
- kućni ljubimci
- uspoređivanje običaja vezanih uz proslavu nekih blagdana.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3.i 7. Razumjeti i upotrebljavati oko 70% leksičkih jedinica. Učenik će brojeve imenovati, ali teže može odrediti koji je prije, a koji poslije zadanoga broja, snalaženje u prostoru i vremenu je teško za ove učenike, trebaju određivati samo najjednostavnije pojmove, na sat nisu sigurni, osim ako vrijeme ne piše brojkama, serije teže memoriraju (dane u tjednu, mjesece u godini itd.. Ova područja potrebno je učiti uz podsjetnike i konkretna pomagala).

1.2. GRAMATIČKE STRUKTURE

Budući da je učenicima ovo peta godina učenja francuskoga jezika, pristup gramatici može biti kognitivan i eksplicitan uz postupnu uporabu gramatičkoga nazivlja i usustavljanje usvojenoga gradiva. Gramatika se tumači u kontekstu situacije bez mehaničkoga zapamćivanja paradigmi i ispitivanja pravila izvan konteksta. S druge strane, neke jezične strukture (kondicional za izricanje uljudnoga pitanja) **ne** objašnjavaju se eksplicitno već se samo globalno usvajaju u okviru predloženih tematskih jedinica.

1.2 Gramatičke strukture

- **na razini uporabe**
  - prezent glagola 1., 2. i 3. grupe vezanih uz tematska područja u svim licima jednine i množine u potvrđnom, niječnom i upitnom obliku
  - prezent nekih nepravilnih glagola u jesnom, niječnom i upitnom obliku (*faire, répondre, écrire, prendre, pouvoir, vouloir*)
  - prezent povratnih glagola u potvrđnom i niječnom obliku
  - izražavanje zapovjedi imperativom u okviru tematskih područja
  - izricanje prošle radnje (*passé composé*)
  - tvorba ženskoga roda imenica, uporaba muškoga i ženskoga roda imenica
  - pridjevi *nouveau, beau, vieux*
  - pridjevi narodnosti
  - nepravilne množine imenica vezanih uz tematska područja (*animal, cheval, cadeau, œil*)
  - slaganje imenica i opisnih pridjeva u rodu i broju (slaganje unutar imenskog skupa)
  - ženski rod i množina pridjeva narodnosti
  - uporaba određenoga i neodređenoga člana
  - uporaba sažetoga člana s prijedlozima *à* i *de*
  - izostavljanje člana uz imena gradova
  - uporaba zamjenice *on* + glagol u prošlom, sadašnjem i budućem vremenu.
  - odgovaranje na pitanja izricanjem razloga (*pourquoi...? parce qu*)
  - prijedlozi uz geografska imena
  - glavni brojevi 1-1000
  - pisanje velikim slovom geografskih imena
  - negacija *ne.....jamais*
- **na razini prepoznavanja**
  - prilozi (*hier, souvent, toujours*)
  - izricanje bliske prošle radnje pomoću *venir de...*
  - izricanje buduće radnje *futur proche i futur simple*
  - kondicional (uljudno pitanje *pourriez-vous, je voudrais*)
  - odnosna zamjenica *qui, que*
  - osobne zamjenice COD 3. lice jednine
  - komparacija pridjeva
  - komparacija priloga *bien – mieux*
  - redni brojevi od 10 do 20
  - Rečenice:
    - rečenice od više elemenata.
    - upitne rečenice s inverzijom
    - nezavisno složena rečenica s veznicima *et, mais*
    - niječna rečenica s *ne.....jamais*

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Duže uvježbavati zamjenice, priloge i prijedloge. Izraditi i koristiti u radu slikovni podsjetnik. Teško usvajaju članove, duže uvježbavati primjenu i tolerirati pogreške. Komparaciju pridjeva učiti na najjednostavnijim primjerima.

1.3 Jezične funkcije

- uljudno ophodenje
- iznošenje podataka o sebi i osobama iz vlastitoga okruženja
- izražavanje sklonosti
- opisivanje izvanškolskih i izvannastavnih aktivnosti
- orijentacija u prostoru: traženje i davanje informacija
- opisivanje vlastitoga životnog prostora i aktivnosti unutar njega
- opisivanje krajolika
- opisivanje životinje
- priopovjedanje i objašnjavanje događaja u prošlosti i budućnosti
- davanje i izvršavanje naredbi u školskom okruženju, osnovni oblici uljudbe

- nabranje i opisivanje prijevoznih sredstava te izražavanje osobnog stava prema određenom prijevoznom sredstvu
- izricanje kvalitete
- izricanje ukusa i stava prema nečemu
- izricanje usporedbe
- uljudno traženje
- opis godišnjih doba
- izražavanja želja
- čestitanje prigodom blagdana i rođendana

1.4 Kultura i civilizacija

- Kulturološki, odgojni i socijalizirajući sadržaji integrirani su u predviđena tematska područja vodeći računa o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj i francuskoj kulturi i o primjerenoosti dobi učenika, kao primjerice, pozdravljanje, uljudno ophođenje, oslovljavanje, čestitanje blagdana i rođendana, imena vršnjaka u zemlji/zemljama jezika cilja; neka tipična prezimena, neka jela i prehrambene navike, razlika školskih sustava u Francuskoj i Hrvatskoj, pjesmice u okviru tematskih sadržaja, novčane jedinice za određivanje cijena, kupovanje, raspored dana, poslovice i izreke vezane uz životinje (Salle comme un cochon, Tête comme un âne, Parler français comme une vache espagnole, Bête comme oie...), neki likovi iz dječjih priča i njihov opis; obradba bajke/priče/ulomka iz romana.

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. Jezične vještine

2.1.1. Slušanje

- uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski
- povezivanje vizualnoga (slikovnoga) i auditivnoga jezičnog sadržaja
- razumijevanje jednostavnih izjavnih rečenica te pitanja i kraćih tekstova

2.1.2 Govorenje

Govorna interakcija

- sposobnost raspoznavanja, razumijevanja i ponavljanja fonoloških, ritmičkih, naglasnih i intonacijskih osobina francuskoga jezika prema uzorku
- sposobnost verbalnoga reagiranja na verbalne i neverbalne (gestualne, likovne i zvukovne) poticaje
- sposobnost pamćenja i pravilne reprodukcije govorenih ili snimljenih zvučnih uzoraka
- sposobnost odgovaranja na pitanja u okviru obrađenih tematskih sadržaja
- sposobnost postavljanja pitanja u okviru usvojenih jezičnih uzoraka
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata u novim situacijama
- sposobnost sudjelovanja u kraćim dramatizacijama prema zadanim predlošku
- sposobnost sudjelovanja u mini-dijalozima uz izmjenu nekih elemenata

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. - Naglasak je na povezivanju vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja. Učenik nije u mogućnosti slušati zvučne tekstove u izgovoru i intonaciji izvornih govornika. Učenik nije u mogućnosti uočavati razliku u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik.

Govorna produkcija

- recitiranje i pjevanje pjesmica
- sposobnost korištenja više rečenica za opisivanje osoba, predmeta i situacija
- sposobnost prepričavanja kraćih tekstova uz poticaje i bez njih
- iznošenje rezultata skupnoga ili pojedinačnoga rada

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

3. Samostalno prepričavanje ne treba tražiti ni ocjenjivati.

5. Odgovaranja na postavljena pitanja o poznatom tekstu primjerice, jednom riječju; uz povezivanje pitanja i odgovora ispisanih unaprijed na papirnatim trakama.

2.1.3. Čitanje

- glasno čitanje rečenica, dijaloga i kraćih tekstova nakon odslušanih zvučnih uzoraka
- usvajanje pravilne rečenične intonacije

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2. Prije glasnoga čitanja riječi i kratkih rečenica, potrebno ih je dobro uvježbati (što iziskuje više vremena). Učenik će imati poteškoće u svladavanju rečenične intonacije te poteškoće u razlikovanju usmenoga i pismenoga teksta.

2.3. Pisanje

- prepisivanje rečenica i kraćih tekstova prema predlošku
- popunjavanje vježbi prema zadanim uzorcima
- popunjavanje teksta riječima koje nedostaju te pisanje kraćih rečenica
- sposobnost povezivanja elemenata predloženoga teksta uz dodavanje novih elemenata
- provjera razumijevanja tekstova u zadacima na višestruki izbor
- pismeno odgovaranje na osobna pitanja
- pisanje diktata s poznatim elementima
- pisanje kraćih vođenih sastava (4 – 5 rečenica)

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Moguće pogreške kod pisanja (u svim oblicima pisanja) ne ispravljati nego naznačiti tako da ih učenik sam otkrije i ispravi uz uporaba udžbenika. Povezivanje pobranih dijelova teksta zamjeniti lakšim zadatkom, samostalno pisanje treba biti uz vođenje i pomoći učitelja. Duže uvježbavati diktat i samostalno pisanje vođenih kratkih sastava.

5. Nadopunjavanje rečenica jednom riječju (1 slika je 1 riječ), pisanje kratkih poruka.

2.2. Interkulturnalne kompetencije

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjerenog ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kulturno-jezičkih sličnosti i različitosti kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, bladanski običaji, svakodnevni život, kulturno uvjetovane razlike u značenju i uporabi pojedinih jezičnih izričaja i sl.) te senzibilizacija učenika za uočavanje/prepoznavanje stereotipa i predrasuda i potrebu njihova uklanjanja.

U pristupu nastavnim temama, kulturno-jezičkim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj i francuskoj kulturi.

2.3. Strategije učenja i služenja znanjem

- postupno usvajanje izgovora, značenja riječi i gramatičkih struktura uz uporaba vizualnih i auditivnih poticaja i pisanog teksta
- uporaba mogućnosti izrade dodatnih nastavnih vizualnih i auditivnih sredstava
- uporaba udžbenika, radne bilježnice, bilježnice i rječnika
- razvoj svijesti o padnosti skupini učenika koji rade na zajedničkom zadatku: usvajajući francuskog jezika
- razvoj sposobnosti samovrjednovanja i svijesti o vlastitom napretku i napretku drugih

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJE

- težište rada je na usmenom iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, dramatizacijom, pjesmom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika
- usvajanje se povezuje s razumijevanjem značenja poruke i kulturno-jezičkoga sadržaja uz unošenje kontrastivnih elemenata između hrvatskoga i francuskoga jezika
- leksik se tumači i provjerava uz uporaba zornih nastavnih sredstava (predmeta, slikovnih kartica, postera slikovnog rječnika, CD-a i CDI-a), pokreta, mimike i igara
- leksik i jezične strukture se stalno ponavljaju uz uporaba različitih tehniki rada i uz povezivanje sa svim osjetilima
- novi se leksik predstavlja uz uporaba poznatih struktura i uz povezivanje s već obrađenim gradivom

- jezične se strukture usvajaju i postupno osvještavaju uz povezivanje značenja s poznatim leksikom i strukturama
- artikulacija sata sastoji se od više različitih didaktičkih aktivnosti od kojih svaka ne traje više od 15 minuta

Osobitu pozornost valja obratiti učenicima s posebnim potrebama za koje će nastavnik izraditi poseban program vodeći računa o predloženim napucima.
Program se piše za svakoga učenika ponaosob.

Artikulacija sata: aktivnosti trebaju biti što raznolikije

Moguće didaktičke aktivnosti

- neverbalne i verbalne reakcije na govorni poticaj (gesta, radnja, crtež, pantomima, pričanje, opisivanje)
- usmeno i pismeno opisivanje predmeta ili slikovnoga prikaza predmeta, osoba i radnji uz govornu aktivnost
- usmeno i pismeno odgovaranje na pitanja i postavljanje pitanja
- recitiranje i pjevanje
- prepričavanje
- izradba tematskih panoa, slikovnih kartica i figurica
- sudjelovanje u kraćim dramskim prikazima situacija kao potvrda usvojenosti leksika i struktura, sudjelovanje u igrama
- uporaba suvremenih didaktičkih sredstava kao što su CD i CDI u obradi, utvrđivanju i evaluaciji gradiva

Oblici rada: rad s čitavom skupinom učenika, rad u više manjih skupina, rad u paru i individualni rad

Organizacija prostora: mora se prilagoditi tipovima rada uz mogućnost varijacije. U učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru u kojem se izvodi nastava.

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Elementi provjere i vrjednovanja:

- govorna aktivnost na planu reprodukcije i produkcije
- sposobnost pismenoga rješavanja zadatka (popunjavanje poznatoga teksta riječima koje nedostaju, kratki opisi, kratki diktati, tri strukturirana testa godišnje)
- motiviranost za rad i zalaganje na nastavi
- svaka aktivnost na satu u kojoj učenici iskazuju jezičnu aktivnost bilo na receptivnoj, reproaktivnoj ili produktivnoj razini pruža mogućnost vrjednovanja napretka
- evaluacija se provodi kontinuirano kao dio nastavnoga sata praćenjem postignuća učenika u skupini
- provjeravanje znanja ne razlikuje se od uobičajenih aktivnosti na satu
- učenici moraju imati neposrednu povratnu informaciju o svojem napretku u vidu pohvale i brojčane ocjene
- provjera vještine pismenoga izražavanja vrši se putem kraćih sastavaka u okviru prethodno obrađenih tema i struktura. Važno je učenicima ponuditi pomoćne/ orientacijske elemente za strukturiranje teksta (primjerice, pitanja, natuknice, dijelove rečenica i sl.).
- provjerava pravopisa vrši se primjerice, kraćim diktatima
- pismene provjere znanja provode se najviše 4 puta tijekom školske godine
- postupno se uvodi samoocjenjivanje i izgrađuje se svijest o osobnom napretku (portfolio)
- kod učenika s posebnim potrebama u evaluaciji treba primijeniti individualni pristup

Načela provjere i vrjednovanja znanja:

- Svaka aktivnost na satu u kojoj učenici iskazuju jezičnu aktivnost bilo na receptivnoj, reproaktivnoj ili produktivnoj razini (vidi pod 3.) pruža mogućnost ustanavljanja napretka i vrjednovanja. **Evaluacija se provodi kao integralan dio samoga nastavnog sata kao praćenje postignuća učenika, a ne kao izolirani čin.**

Prema tome evaluacija je formativna.

- u nastavi francuskoga jezika ne bi trebalo planirati posebne sate provjere i ocjenjivanja, niti bi trebalo učenike u svrhu provjere i ocjenjivanja izdvajati od ostalih učenika kao primjerice, zvati pred ploču i sl.
- **vrjednovanje znanja nikako ne smije postati stresna situacija.** Naglasak je na onome što je učenik dobro svladao, a ne na greškama.
- praćenje napretka učenika i vrjednovanje njihova uspjeha provodi se na temelju:
- promatrana jezičnoga reagiranja djece u fazama ponavljanja, uvježbavanja i utvrđivanja gradiva

- te ciljane provjere usmenoga jezičnog reagiranja učenika bez izdvajanja iz skupine
 - odgovarajućih predložaka za umnožavanje iz *Europskoga jezičnog portfolia* (EJP)
 - individualnoga uspjeha učenika u pisanju diktata, sastavaka i drugih pisanih tekstova i rješavanju zadatka objektivnog tipa
 - doprinosa u skupnom radu
 - domaćih zadaća

Zahvaljujući EPJ-u i roditelji mogu steći bolji uvid u proces učenja svoga djeteta.

Domaće zadaće:

- se zadaju redovito, no povremeno se može odustati od tog načela. Nije naodmet i nadalje inzistirati na tome da djeca pribilježe što je zadano za domaću zadaću te provjeriti jesu li razumjela zadatak. Veoma je važno da je zadaća zadana tako da je dijete može syladati samo bez pomoći roditelja i drugih.
- moraju biti jednostavne i kratke primjerice, nacrtati i obilježiti, obojiti, precrtati, povezati crtež i riječ,
- izraditi slikovne kartice, izraditi kartice s riječima, prepisati nekoliko rečenica ili kraći tekst, rješiti radni listić, odgovoriti na nekoliko pitanja, rješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku, napisati kraći tekst prema zadanom modelu, napisati nekoliko rečenica o nekoj osobi, stvari i sl.
- preporučljivo je redovito pregledavati domaće zadaće (primjerice, dok djeca rade na nekom drugom zadatku na nastavi), a povremeno i pokupiti i pregledati po nekoliko bilježnica učenika. Time se stiče uvid napredak u učenika, ali i u greške i poteškoće u učenju koje valja uzeti u obzir pri dalnjem planiranju nastave.
- nužno je veći naglasak staviti na pozitivne aspekte napretka učenika i svaki napredak nagraditi na primjeren način.
- poželjno je učenicima dati neposrednu povratnu informaciju o ostvarenom uspjehu – to može biti usmena pohvala ili pozitivna reakcija izražena gestikom ili mimikom učitelja/ice.
- valja provoditi jednostavne oblike samoprocjene/ samoocjenjivanja te međusobnoga ocjenjivanja učenika (EJP).
- vrednovanju učenika s posebnim potrebama valja pristupiti s posebnim pozorom te primijeniti prilagođene kriterije i oblike provjere znanja

FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK

PETI RAZRED – 5. GODINA UČENJA 105 sati godišnje

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjerenog ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kulturnoških sličnosti i razlicitosti kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji, hrana i sl.).

U pristupu nastavnim temama, kulturnoškim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja njemačkog govornog područja

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJE
1. Iznošenje podataka o sebi i svojoj obitelji te osobama iz okruženja, izricanje veza s ostalim europskim zemljama, izricanje narodnosti	Je m'appelle... Je suis... Je viens de... J'habite à/en+ville/en+pays, rue, numéro... Je vais à... J'ai une grande/petite famille. Les membres de ma famille: tante/oncle, cousin/cousine, neveu/nièce, Je suis le fils/la fille unique. Mon frère/ma sœur ainé(e)/cadet(te) Grands-parents paternels/maternels. Je suis croate/français/belge/suisse/canadien/italien	Navedena se korelacija odnosi na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se uporaba znanja iz drugih nast. Predmeta stečena u prethodnim razredima. Priroda- Čovjek je biološko i društveno biće

2. Život u školi i izvanškolske aktivnosti ; školski sustav u Francuskoj i Hrvatskoj	<p>Je suis au collège, en classe École primaire, collège, lycée Enseignant,e le/la professeur de + matière J'ai la géographie le mardi et le vendredi. la salle de l'informatique, de documentation, la cour de récréation matière optionnelle, école de musique, de danse, club de tennis/football...,atelier de dessin Je viens de terminer mes devoirs/de lire Je suis le cours de... J'ai une bonne/mauvaise note. C'est très bien/mieux aujourd'hui le barème sur vingt, (bulletin,certificat) Qu'est-ce que tu as fait pendant le weekend/la fin de la semaine? Le professeur principal, le cahier de classe</p>	<p>KVj. – Ja i drugi-zajedno, Pravila dobrih odnosa, poštovanja i zajedništva EJ- Nastavni predmeti, raspored sati HJ- Stupnjevanje pridjeva</p>
3. Slobodno vrijeme i izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, športovi i tijedni raspored aktivnosti	<p>Faire des projets: j'irai/on ira/nous irons à la campagne/montagne/piscine/mer, je ferai/on fera/nous ferons du vélo/de la voile/ rendonnée/des promenades/un pique nique la maison de campagne, la terrasse, la cave, le grenier le jardin, la ferme, la vigne les vacances d'hiver, d'été, les grandes vacances le weekend dernier je suis allé(e) à ... Est-ce que tu as déjà /quelquefois fait de + imenica J'ai visité un musée L'exposition qui a lieu au musée archéologique est très intéressante je n'ai jamais fait de... visiter un musée, une galerie/exposition le parc d'attraction la collection, collectionner être en retard</p>	<p>EJ- Imenovanje izvanškolskih aktivnosti</p>
4. Grad, prijevozna sredstva, snalaženje u prostoru	<p>SVP où se trouve...? Allez tout droit/jusqu'au feu..., tournez à droite/gauche, ici, là-bas, devant, derrière, SVP où se trouve...?, la rue/avenue, le boulevard/carrefour/feu(vert/rouge), un accident de voiture. Comment vas-tu à...?, prendre le bus/tram/trolley, bateau l'(auto)bus/(auto)car, Je vais à pied/vélo/bicyclette, Je vais en bus/train la gare/gare routière, l'arrêt de bus/tram/trolley, le guichet, le billet de train/autocar, le ticket de tram/bus/trolley, le billet de train, un (billet) aller retour, le parc de loisirs</p>	<p>Teh.kult.- Prometni znakovi i propisi</p>
5. Vrste stanovanja, opis prostora, opis namještaja	<p>J'habite en ville/à la campagne À quel étage...? au premier/rez-de chaussée ...dans un appartement/immeuble, une maison J'habite dans un immeuble moderne.. J'ai un jardin/balcon, une terrasse/loggia Mon appartement est... Ce fauteuil/canapé est plus confortable que celui-ci. Cette pièce est plus claire que celle-là. l'armoire/étagère la plante(verte)/fleur</p>	
6. Kupovanje u velikim trgovačkim centrima	<p>Je vais au supermarché/centre commercial le magasin, la boutique le vendeur/client/la vendeuse/cliente J'achète/Je prends du jus de fruit/de l'eau/de la confiture/des fruits... Pourriez-vous me montrer.../ me dire où se trouve... SVP je voudrais acheter... Combien coûte...? On peut payer en espèce/avec la carte/par chèque...</p>	<p>HJ - glagoli</p>

	le caddy, l'article la boulangerie/pâtisserie/pharmacie/boucherie... le boucher, la bouchère, le pharmacie, la pharmacienne	
7. Godišnja doba, klimatske karakteristike, godišnji ritam	En quelle saison...? Quel temps fait-il? J'aime/Je préfère... Pourquoi...? Parce que... Le printemps/L'automne commence le... et finit le... les fruits typiques de ... la météo: le ciel est couvert/gris il fait froid/chaud/doux il pleut/il neige/ il tonne il y a du soleil/vent/brouillard/tonnerre, des nuages/éclaires ça glisse	Geogr. Gibanje zemlje i godišnja doba, Vrijeme i klima, tipovi klime
8. Odjeća, obuća	Qu'est-ce que tu mets/tu portes ...? Le parapluie, l'imper(meable), les bottes, les gants, le cache-nez, le bonnet/la casquette J'aime(bien)/Je n'aime pas	
9. Blagdani i svetkovine, običaji vezani uz pojedine blagdane	Noël, Epiphanie, Chandeleur, Carnaval, les crêpes, la galette des rois, la fève, la bûche de Noël, les santons...	
10. Kućni ljubimci, briga o životinjama	Mon petit chien s'appelle Milou. Est-ce que tu as un animal ? Le vétérinaire soigne des animaux. J'ai trouvé un petit chien dans la rue. Il a l'air perdu, il est en mauvais état, sale, faible... Il se gratte. Je lui donne à manger/boire, je l'emmène chez le vétérinaire J'adore mon petit chat. Je m'occupe de mes poissons rouges.	HJ- Pravila u gramatici i pravopisu, Zamjenice
U okviru 10% nastavnih sati tijekom godine pripremaju se po izboru dodatni sadržaji. Sadržaji se obogaćuju novim audio i vizualnim materijalima.		HJ – Jules Verne

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- promicanje općih vrijednosti, kao primjerice, pristojnosti i obazrivosti, urednosti i čistoće uz tematske cjeline: Ja i moja obitelj, Prijatelji, Život u školi
- promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi i ponosa na obitelj uz tematske cjeline: Ja i moja obitelj, Život u školi
- razvijanje odgovornosti za zdravlje uz tematske cjeline: Odjeća, Vrste stanovanja
- promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematsku cjelinu: Blagdani i svetkovine
- razvijanje ekološke svijesti uz tematske cjeline: Kupovanje u trgovačkim centrima, Godišnja doba
- razvijanje sposobnosti i talenta svake osobe sukladno njezinoj prirodi uz tematsku cjelinu: Slobodno vrijeme
- razvijanje sposobnosti za društveni angažman, tj. za aktivno i odgovorno sudjelovanje u životu društva uz tematsku cjelinu: Grad, prijevozna sredstva

105 sati godišnje

1. ZNANJA

1.1 Leksička područja

Tijekom 6. godine učenja jezika predviđa se aktivna uporaba oko 570 riječi, a na planu razumijevanja i mehaničkog usvajanja do 700 riječi. Leksik se ciklički ponavlja i proširuje novim sadržajima.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3.i 7. Razumjeti i upotrebljavati oko 70% leksičkih jedinica.

Semantička područja

- početak školske godine, planovi i organizacija školskih i izvanškolskih aktivnosti
- komunikacija na daljinu: telefon, mobitel, SMS poruke, slanje razglednica i pisama, odlazak u poštu
- odnosi u obitelji, dnevne aktivnosti, poslovi u kući, pomoć roditeljima, odnos prema ukućanima/bližnjima, problemi unutar obitelji (rastavljeni roditelji)
- šport, zdravi život, prehrambene navike, utjecaj načina života na zdravlje
- moj grad, znamenitosti, kulturne institucije, šetnja po gradu, problemi velikih gradova odnos prema svojem gradu
- Francuska, zemljopisne karakteristike, administrativna podjela, gradovi, znamenitosti
- život u gradu, predgrađu, na selu, očuvanje prirode, ekologija
- blagdani i svetkovine, običaji u Francuskoj i Hrvatskoj
- tema po izboru

1.2 Gramatičke strukture

Pristup gramatici je kognitivan i eksplicitan uz postupnu uporabu gramatičkoga nazivlja i usustavljanje gradiva. Gramatika se tumači u kontekstu situacije bez mehaničkoga zapamćivanja paradigmi i ispitivanja pravila izvan konteksta.

na razini uporabe:

Glagoli:

- prezent nekih nepravilnih glagola 1., 2. i 3. grupe
- neke osobitosti glagoa 1. gr. (*envoyer, payer, acheter, préférer...*)
- futur proche
- futur simple
- perfekt glagola 1., 2. i 3. grupe , s pomoćnim glagolom *avoir ili être*
- niječni imperativ
- bezlični izraz *il faut* + infinitiv
- uporaba člana uz geografska imena
- oblici i uporaba posvojnih zamjenica
- osobne zamjenice direktni objekt
- uporaba odnosne zamjenice
- posvojne zamjenice
- oblici i uporaba posvojnih pridjeva jednina i množina
- opisni pridjevi i prilozi u dva stupnja komparacije
- pisanje brojeva riječima
- prijedlozi uz imena zemalja, pokrajina, gradova
- prilozi vremena – *parfois, quelquefois, de temps en temps, tous les*+vremenska oznaka, *jamais*
- učestali prilozi mjesta – *ici, là, au bout de la rue, loin de, près de*
- poredak riječi u rečenici
- odnosne zavisno složene rečenice (sa *qui, que*)

na razini prepoznavanja:

- oblici i uporaba osobnih zamjenica- direktni objekt

- osobne zamjenice indirektni objekt
- zamjenice *en*, *y*
- *ne... personne*

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Kod upotrebe zamjenica, priloga i prijedloga koristiti slikovni podsjetnik s prijedlozima. Komparaciju pridjeva učiti na najjednostavnijim primjerima.

5. Gramatička znanja postupno usvajati kroz duži vremenski period (primjerice, uz opetovanje ponavljanje raditi na dalnjem memoriranju i eventualnoj primjeni pomoćnih glagola, osobne zamjenice, brojevi i sl.).

1.3 Jezične funkcije

- predstavljanje sebe i drugih
- iznošenje osobnih planova za iduću školsku godinu, opisivanje školskih i izvanškolskih aktivnosti,
- komunikacija: sposobnost komuniciranja telefonom, mobitelom, SMS porukama, pisanje i slanje razglednica, kratkih pisama i komunikacija u javnim ustanovama
- izražavanje odnosa među članovima obitelji, izražavanje zadovoljstva, zahvaljivanje, iskazivanje osjećaja
- izražavanje obveze (*il faut...*)
- izražavanje stava prema hrani, i obročima u Francuskoj i Hrvatskoj, uspoređivanje
- komunikacija na javnim mjestima, izražavanje vlastitoga ukusa,
- izricanje dojmova s turističkoga putovanja,
- izražavanje stava prema športovima te utjecaj športa i zdrave ishrane na zdrav život
- opisivanje svetkovanja, blagdana i običaja u Francuskoj i Hrvatskoj, izražavanje osobnih dojmova

1.4 Kultura i civilizacija

u pristupu kulturološkim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj i francuskoj kulturi primjerno dobi učenika

- klišiji uljudnoga ophođenja, pisanje čestitki, pisama i poruka, uporaba ubičajenih izraza na početku i kraju pisma, kupovanje, novčane jedinice za određivanje cijena, raspored dana, čestitanja i svetkovanja blagdana, prigodne recitacije i pjesmice, audio i video materijali
- služenje zemljopisnom kartom, planom grada, podaci o kulturnim spomenicima i kulturnim znamenitostima
- razgovor o hrani
- odnos prema prirodi

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. Jezične vještine

2.1.1. Slušanje

- uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski
- povezivanje vizualnoga (slikovnoga) i auditivnoga jezičnog sadržaja
- razumijevanje pitanja i tekstova
- razumijevanje osnovnih namjera sugovornika

2.1.2 Govorenje

Govorna interakcija

- sposobnost verbalnoga reagiranja na verbalne i neverbalne poticaje
- sposobnost odgovaranja na pitanja u okviru obrađenih tematskih sadržaja
- sposobnost postavljanja pitanja u okviru usvojenih jezičnih uzoraka
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata u novim situacijama
- sposobnost sudjelovanja u kraćim dramatizacijama prema zadanim predlošku
- sposobnost sudjelovanja u dijalozima uz izmjenu nekih elemenata

Govorna produkcija

- sposobnost opisivanje osoba, predmeta i situacija
- sposobnost prepričavanja tekstova uz poticaje i bez njih
- sposobnost povezivanja određene teme s vlastitim iskustvom

Izgovor i intonacija

- sposobnost raspoznavanja, razumijevanja i ponavljanja fonoloških, ritmičkih, naglasnih i intonacijskih osobina francuskoga jezika prema uzorku
- sposobnost pamćenja i pravilne reprodukcije govorenih ili snimljenih zvučnih uzoraka
- sposobnost prepričavanja poznatoga teksta te vođenje dijaloga o poznatoj temi

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. – Usvajati sadržaje povezivanjem vizualnoga i zvučnoga jezičnog sadržaja i tolerirati teškoće u reproduciranju zvučnih modela. Duže uvježbavati čitanja riječi i kratkih rečenica te rečenične intonacije.

*3. Samostalno prepričavanje teksta treba biti potpomognuto pitanjima ili podsjetnikom koji je učenik sam izradio.

*5. Odgovarati na postavljena pitanja o poznatom tekstu primjerice, jednom riječju; uz povezivanje pitanja i odgovora ispisanih unaprijed na papirnatim trakama.

2.1.3. Čitanje

- pamćenje grafijske slike riječi i rečenica na razini prethodno usvojenih zvučnih uzoraka
- glasno čitanje rečenica, dijaloga i tekstova nakon odslušanih zvučnih uzoraka
- pravilno čitanje tekstova i bez zvučnih uzoraka
- čitanje i razumijevanje kraćih izvornih uputa, informacija i poruka

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3.i 7. Duže uvježbavati čitanja riječi i kratkih rečenica te rečenične intonacije .

2.1.4.Pisanje

- prepisivanje rečenica i tekstova prema predlošku
- odgovaranje na pitanja o poznatom sadržaju
- pisanje diktata s poznatim elementima
- provjera razumijevanja tekstova u zadacima na višestruki izbor
- popunjavanje vježbi prema zadanim uzorcima
- popunjavanje teksta riječima koje nedostaju te pisanje kraćih rečenica
- sposobnost povezivanja elemenata predloženoga teksta uz dodavanje novih elemenata
- pismeno odgovaranje na osobna pitanja
- pisanje vođenih sastava (do 10 rečenica)
- pisanje čestitki, kratkih poruka, ispunjavanje obrazaca
- pisanje pozdrava na razglednici

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Moguće pogreške kod pisanja (u svim oblicima pisanja) ne ispravljati, nego naznačiti, tako da ih učenik sam otkrije i ispravi uz uporaba udžbenika. Povezivanje pobrkanih dijelova teksta zamijeniti lakšim zadatkom, samostalno pisanje treba biti uz vođenje i pomoći učitelja.

5. Nadopunjavanje rečenica jednom riječju (1 slika je 1 riječ), pisanje kratkih poruka.

2.2. Interkulturnalne kompetencije

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjerenog ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kulturno-jezičnih sličnosti i različitosti i uviđanje razloga njihova postojanja kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drugčijem (primjerice, bladanski običaji, svakodnevni život, kulturno uvjetovane razlike u značenju i uporabi pojedinih jezičnih izričaja i sl.) te senzibilizacija učenika za uočavanje/prepoznavanje stereotipa i predrasuda i potrebu njihova uklanjanja.

U pristupu nastavnim temama, kulturno-jezičnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj francuskoj kulturi.

2.3. Strategije učenja i služenja znanjem

- postupno usvajanje izgovora, značenja riječi i gramatičkih struktura uz uporaba vizualnih i auditivnih poticaja i pisanoga teksta
- uporaba mogućnosti izrade dodatnih nastavnih vizualnih i auditivnih sredstava
- uporaba udžbenika, radne bilježnice, bilježnice i rječnika
- uočavanje analogija i pravilnosti u jezičnom ustroju i njihova primjena
- razvoj svijesti o padnosti skupini učenika koji rade na zajedničkom zadatku: usvajanju francuskoga jezika
- razvoj sposobnosti samovrjednovanja i svijesti o vlastitom napretku i napretku drugih (portfolij)
- sposobnost međusobnoga vrjednovanja učenika
-

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJE

- težište rada je na usmenom iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu, igrom, dramatizacijom, pjesmom i pokretom uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika
- usvajanje se povezuje s razumijevanjem značenja poruke i kulturnošću kulturnošću, odgojnih i socijalizirajućih sadržaja uz unošenje kontrastivnih elemenata između hrvatskoga i francuskoga jezika
- leksik se tumači i provjerava uz uporaba zornih nastavnih sredstava (predmeta, slikovnih kartica, postera slikovnoga rječnika, CD-a i CDI-a), pokreta, mimike i igara
- leksik i jezične strukture se stalno ponavljaju uz uporabu različitih tehniki rada i uz povezivanje sa svim osjetilima
- novi se leksik predstavlja uz uporabu poznatih struktura i uz povezivanje s već obrađenim gradivom
- jezične se strukture usvajaju i postupno osvještavaju uz povezivanje značenja s poznatim leksikom i strukturama

Artikulacija sata sastoji se od više različitih didaktičkih aktivnosti

Osobiti pozor valja obratiti učenicima s posebnim potrebama za koje će nastavnik izraditi poseban program vodeći računa o predloženim napucima. Program se piše za svakog učenika ponaosob.

Moguće didaktičke aktivnosti:

- a) neverbalne i verbalne reakcije na govorni poticaj (gesta, radnja, crtež, pantomima, pričanje, opisivanje)
- b) usmeno i pismeno opisivanje predmeta ili slikovnoga prikaza predmeta, osoba i radnji uz govornu aktivnost
- c) usmeno i pismeno odgovaranje na pitanja i postavljanje pitanja
- d) recitiranje i pjevanje
- e) prepričavanje
- f) sudjelovanje u kraćim dramskim prikazima situacija kao potvrda usvojenosti leksika i struktura, sudjelovanje u igrama
- g) uporaba suvremenih didaktičkih sredstava kao što su CD i CDI u obradi, utvrđivanju i evaluaciji gradiva

Oblici rada: rad s čitavom skupinom učenika, rad u više manjih skupina, rad u paru i individualni rad

Organizacija prostora mora se prilagoditi tipovima rada uz mogućnost varijacije (različit raspored klupa u razredu)

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Elementi provjere i vrjednovanja:

- govorna aktivnost na planu reprodukcije i produkcije
- sposobnost pismenoga rješavanja zadataka (popunjavanje poznatoga teksta riječima koje nedostaju, kratki sastavi, tri strukturirana testa godišnje, dvije zadaće)
- motiviranost za rad i zalaganje na nastavi
- svaka aktivnost na satu u kojoj učenici iskazuju jezičnu aktivnost bilo na receptivnoj, reproaktivnoj ili produktivnoj razini pruža mogućnost vrjednovanja napretka
- evaluacija se provodi kao integralan dio samog nastavnog sata kao praćenje postignuća učenika, a ne kao izolirani čin.

- prema tome evaluacija je formativna.
- evaluacija se provodi kontinuirano kao dio nastavnoga sata praćenjem postignuća učenika u skupini
- provjeravanje znanja ne razlikuje se od ubičajenih aktivnosti na satu
- pismene provjere sa zadacima objektivnoga tipa omogućit će individualnu provjeru znanja i jezičnih sposobnosti; provjera se organizira kao dio nastavnoga procesa bez elemenata prisile, straha i nelagode (4 pismene provjere godišnje)
- učenici moraju imati neposrednu povratnu informaciju o svojem napretku u vidu pohvale i brojčane ocjene
- postupno se uvodi samoocjenjivanje i izgrađuje se svijest o osobnom napretku - EJP
- zahvaljujući EJP-u i roditelji mogu steći bolji uvid u proces učenja svog djeteta.

Domaće zadaće:

- se zadaju redovito, no povremeno se može i odustati od tog načela. Nije naodmet i nadalje inzistirati na tome da učenici pribilježe što je zadano za domaću zadaću te provjeriti jesu li razumjeli zadatok. Veoma je važno da je zadaća zadana tako da je učenik može svladati samo bez pomoći roditelja i drugih.

FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK

ŠESTI RAZRED - 6. GODINA UČENJA

105 sati godišnje

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

U povezanosti sa sadržajima iz područja kulture i civilizacije razvoj primjerenog ophođenja s kulturnim razlikama: senzibilizacija za uočavanje kulturno-jezičnih sličnosti i različitosti i uvidanje razloga njihova postojanja kao osnova za razvijanje tolerancije i empatije prema drugome i drukčijem (primjerice, bladanski običaji, svakodnevni život, kulturno uvjetovane razlike u značenju i uporabi pojedinih jezičnih izričaja i sl.) te senzibilizacija učenika za uočavanje/prepoznavanje stereotipa i predrasuda i potrebu njihova uklanjanja.

U pristupu nastavnim temama, kulturno-jezičnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu tj. usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja njemačkog govornog područja.

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA
1. Početak školske godine, planovi, organizacija školskih i izvanškolskih aktivnosti	Cette année je m'inscrirai... Je voudrais suivre un cours de... Mes projets sont... La semaine prochaine, j'irai	Navedena se korelacija odnosi na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se uporaba znanja iz drugih nast. Predmeta stečena u prethodnim razredima. Ej- Ja i moji prijatelji
2. Komunikacija na daljinu, telefon, SMS poruke, slanje razglednica i pisama, odlazak u poštu	Allô? Est-ce que je peux parler à ... Il/Elle n'est pas là. C'est de la part de qui? Ne quittez pas, SVP! le téléphone/portable une cabine téléphonique, la télécarte Voilà mon numéro de téléphone. Je peux avoir le tien? laisser un message le répondeur automatique appeler, répondre, sonner	Tehnička k. Elektronička pošta HJ- Izricanje sadašnjosti prezentom

	<p>la lettre/carte postale/carte de vœux/ le courriel/mél/texto Je vais à la poste ...poster, le guichet, le timbre(poste), l'enveloppe, coller Je veux envoyer /... Le facteur, mettre à la boîte La boîte aux lettres</p>	
3. Odnos dijete- roditelji, kućne obveze	<p>Je te présente mes parents. Enchanté(e) J'aide mes parents, je range ma chambre, je passe l'aspirateur, je fais la vaisselle. Tu aimes faire l'excursion avec tes parents. Le déjeuner familial Se fâcher Mes grands-parents, je les aime, je les aide. Je passe le week-end avec eux. J'aime quand mamie se souvient de sa jeunesse. Tout a été tellement différent à cette époque. J'ai une famille nombreuse Le dimanche je fais la grasse matiné. Ce n'est pas facile d'avoir des parents divorcés Je passe le week-end avec papa.</p>	HJ – Izricanje zapovjedi i molbe
4. Zdravo življenje	<p>Je fais du sport/ des promenades les loisirs, la vie saine se promener à l'air libre Parler des habitudes alimentaires, l'alimentation équilibré, J'adore les plats que ma mère prépare les règles, le régime, les maladies, les cigarettes Il faut boire beaucoup Il ne faut pas boire trop de boisson gazeuses. Je suis grippé,e Avoir une bronchite/un rhume Mon nez coule J'ai vomi Je prends des médicaments/un sirop/ une piqure Je suis guéri,e/en bonne santé C'est bon/ce n'est pas bon pour la santé Se sentir bien/mieux/mal Il faut manger plutôt des fruits et des légumes Se coucher tôt/tard</p>	EJ- Šport, naše zdravlje, Zdrava hrana
5.Moj grad/mjesto i njegove znamenitosti	<p>Zagreb est la capitale de la Croatie. Paris est la capitale de la France. La rue principale/piétonne Pourquoi j'aime ma ville/mon village? Un musée/château,monument Une église Qu'est-ce que je n'aime pas dans ma ville/mon village? J'ai visité d'autres villes et j'ai surtout aimé... C'est une vieille ville, le centre historique Une agence de tourisme/voyage Un parc d'attraction Où vas-tu passer tes vacances ? Où as-tu passé tes vacances ?</p>	HJ Opis otvorenog i zatvorenog prostora EJ Mjesto u kojem živimo

	Tu as passé combien de temps à+ville/en+région ?	
6.Francuska – zemlja čiji jezik učim	<p>La France, les Français, la langue française Où se trouve... La France se trouve à l'ouest de l'Europe. à l'est/ouest, au nord/sud les points cardinaux Qu'est-ce que tu trouves intéressant à/en La Bretagne/ Normandie/ Provence – les régions, les départements Où as-tu passé tes vacances ? Où vas-tu pass vas-tu passer tes vacances ? à + ville en + région Les fleuves/les rivières principales, les montagnes, les mers qui baignent la France les pays voisins Compare-le avec... On connaît quelques symboles de France: le coq gaulois, Marianne, le drapeau. Notre pays, nos voisins Je connais quelques spécialités régionales J'aime les fromages français.</p>	
7. Razredni govor	<p>Pardon madame, vous pouvez répéter ? Ne bavardez pas ! N'écrivez pas dans vos livres !</p>	
8.Svijet u kojem živimo	<p>J'habite en ville, banlieu/ à la campagne En quelle région se trouve... ? Il faut protéger la nature/garder l'environnement Faire de la randonnée Faire une promenade, balade Marcher Le sac à dos, l'appareil photo Est-ce que tu as fait/pris beaucoup de photos ? Les parcs nationaux Le pique-nique, pique-niquer Est-ce que tu connais quelqu'un qui n'aime pas la nature ? Non, je ne connais personne. Regardez comme c'est beau! Cette usine est une grande pollueuse. la pollution/ le bruit la poubelle sélective</p>	r
9.Blagdani i svetkovine, običaji u Francuskoj i Hrvatskoj	<p>Comment les Français fêtent-ils Noël? Quel est le plat typique... Les jours fériés les classes de neige/vertes</p>	
U okviru 10% nastavnih sati tijekom godine pripremaju se po izboru		

dodatni sadržaji. Sadržaji se obogaćuju novim audio i vizualnim materijalima.		
---	--	--

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi uz tematsku cjelinu: Odnos dijete - roditelji
- promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja, te ljubavi i ponosa na zavičaj i domovinu uz tematske cjeline: Moj grad, Blagdani i svetkovine
- razvijanje ekološke svijesti uz tematsku cjelinu: Zdravo življenje
- razvijanje sposobnosti i talenta svake osobe sukladno njezinoj prirodi uz tematske cjeline: Početak školske godine, Komunikacije na daljinu
- poznavanje vlastitih korijena te poznavanje i poštivanje drugih kultura i duhovnih vrijednosti različitih civilizacija uz tematske cjeline: Francuska, zemља čiji jezik učim, Svijet u kojem živimo, Moj grad

FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK

SEDMI RAZRED – (105 sati godišnje)

7. GODINA UČENJA

ZNANJA

1.1. Leksička znanja

Do kraja 7. razreda osnovne škole učenici bi trebali aktivno upotrebljavati približno 700 leksičkih jedinica, a razumjeti do 850 leksičkih jedinica. Pri obradbi novoga leksičkoga gradiva ne bi trebalo uvoditi više od 8 do 10 novih leksičkih jedinica po nastavnom satu. Leksičko se gradivo ciklički proširuje i ponavljaju.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama
2., 3. i 7. Razumjeti i upotrebljavati oko 70% leksičkih jedinica.

Semantička područja u sklopu predviđenih jezičnih funkcija

Pričanje o događajima iz prošlosti, iznošenje podataka o sebi, o poznatim osobama (priatelji, obitelj, poznate osobe iz svijeta kulture, znanosti, športa), odlasci u kino, kazalište, na koncerte, u muzeje, susreti sa stranim i nepoznatim, prometna sredstva, putovanja, mogućnosti snalaženja u stranoj zemlji, smještaj, razgovor o problemima mlađih u suvremenom svijetu, razgovor o zdravom načinu života, o novcu, džeparcu, poslovima, o potrošačkom društvu, odjeći, osobnoj higijeni i toaletnom priboru, računalima i načinu njihova korištenja, prirodi, prirodnim nepogodama, zagađenju okoliša i kako pomoći, razgovor o vlastitim doživljajima, svakodnevici, svijetu mašte (književna djela, film...) upoznavanje zemalja francuskoga govornog područja, načina života, školovanja, običaja i tradicije i usporedba s Hrvatskom, blagdani i proslave.

GRAMATICKE STRUKTURE

Pristup gramatici je kognitivan i gramatičke se strukture tumače eksplisitno uz uporabu gramatičkoga nazivlja i usustavljanje gradiva. Gramatika se tumači i provjerava u kontekstu situacije bez mehaničkoga zapamćivanja paradigmi i pravila.

• na razini uporabe

- prezent, sistematizacija - upitni, niječni i potvrđni oblik
- perfekt pravilnih i nepravilnih glagola (utvrđivanje i sistematizacija)
- imperfekt
- buduća radnja i predviđanje
- kondicional I.
- izricanje bliske prošlosti Je viens d'acheter – le passé récent
- pogodbene rečenice 1. tip
- upravni i neupravni govor (glavna rečenica u prezantu)
- sistematizacija upitnih rečenica, upitne rečenice s upitnom riječi, upitne rečenice s inverzijom i sa *est-ce que*
- komparacija pridjeva (pravilna i nepravilna)
- zamjenice COD i COI
- neodređene zamjenice quelqq'un, personne
- priložne zamjenice (en i y)
- neodređeni pridjevi i zamjenice (tout, quelqu'un)
- tvorba priloga na –ment
- bon – bien, mauvais - mal
- priložne zamjenice en i y
- prijedlog en + naziv sirovine (*en coton, en soie*)
- mjesto zamjenice u rečenici
- . glavni brojevi do 1000 na pisanoj razini
- redni brojevi

• na razini prepoznavanja

- uporaba perfekta i imperfekta
- pasiv
- pogodbene rečenice 2. tip
- konjunktiv iza glagola želje (*Je voudrais qu'il vienne*)
- gerund (*le gérondu*)

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Kod upotrebe zamjenica, priloga i prijedloga koristiti slikovni podsjetnik s prijedlozima. Teško usvajaju članove, dugo tolerirati zamjene. Posebno pojasniti inverzne upitne rečenice na primjerima u hrvatskom jeziku. Gramatiku učiti uz konkrete, koji učeniku omogućavaju vizualizaciju građe.

5. Gramatička znanja postupno usvajati kroz duži vremenski period (primjerice, uz opetovano ponavljanje raditi na dalnjem memoriranju i eventualnoj primjeni prezenta glagola, imenica, osobne zamjenice, brojevi i sl.).

1.3. Jezične funkcije

- komunikacijski obrasci za pisanje razglednica/čestitaka/pisama
  - predstavljanje sebe i drugoga
  - postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
  - aktivna uporaba obrađenih glagolskih vremena
  - vođenje kratkoga dijaloga i rasprava o poznatoj temi
  - prepričavanje sadržaja obrađene tematike (nekoliko jednostavnih rečenica)
    - imenovanje, opisivanje, uspoređivanje predmeta, osoba, pojava i situacija
    - opisivanje pojava i situacija i određivanje odnosa između predmeta i osoba služeći se poznatim prilozima
- izricanje radnji
- izražavanje svojine i pripadanja
- izražavanje problema mlade generacije
- izražavanje problema vezanih uz odnos s roditeljima
- izražavanje problema među vršnjacima
- opisivanje ekoloških problema – ugrožene životinjske i biljne vrste
- izražavanje ideja kako pomoći da se sačuva okoliš
- prepričavanje vlastitih doživljaja iz prošlosti
- izricanje planova za budućnost
- postavljanje pitanja s upitnim zamjenicama i postavljanje direktnih pitanja (u sadašnjosti, prošlosti i budućnosti)
  - traženje i davanje savjeta
  - traženje i davanje informacija
  - predlaganje, prihvatanje i odbijanje prijedloga
  - izricanje odnosa u vremenu i prostoru
    - izricanje želje i uljudno traženje
    - čestitanje (blagdana, rođendana...)
    - zahvaljivanje
    - izražavanje atmosferskih prilika
    - izražavanje osjećaja, raspoloženja
    - izražavanje ukusa i osobnoga stava prema nečemu
    - izražavanje zahtjeva, naredbe, obveza i dužnosti
    - snalaženje u prostoru
    - snalaženje u vremenu
    - izricanje vremena
    - potvrđivanje i nijekanje

1.4. Kultura i civilizacija

Kulturološki, odgojni i socijalizirajući sadržaji integrirani su u predviđena tematska područja kao primjerice, pozdravljanje; uljudno ophođenje; oslovljavanje; čestitanje blagdana; neke aktivnosti vezane uz blagdane; imena vršnjaka u zemlji/zemljama frankofonoga govornog područja, neka tipična prezimena, nazivi ulica i trgova, raspored dnevnih i tjednih aktivnosti, provođenje slobodnoga vremena i praznika, način stanovanja, kupovanje živežnih namirnica. Učenici se upoznaju s osnovnim geografskim značajkama i kulturnim znamenitostima Francuske i nekih frankofonih država, velikim gradovima i njihovim zanimljivostima i kulturnim spomenicima, pojedinim dijelovima zemlje i običajima ljudi. Kroz tematske jedinice susreću se sa značajnim osobama, piscima i autorima koji dolaze iz zemalja frankofonoga govornog područja te s njihovim književnim djelima i likovima.

U pristupu kulturološkim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o komparativnom pristupu i usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj kulturi s kulturama jezika cilja i drugim kulturama uopće.

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1. JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1. Slušanje

- sposobnost raspoznavanja i razumijevanja fonoloških, ritmičkih, naglasnih i intonacijskih osobina francuskoga jezika
- sposobnost razumijevanja pozorno artikuliranoga govora
- sposobnost razumijevanja i izvršavanja uputa i naredbi

- sposobnost povezivanja vizualnog i auditivnoga jezičnog sadržaja
- reagiranje na naputke i naredbe na francuskom jeziku
- razumijevanje izjavnih i upitnih rečenica, razumijevanje osnovne namjere sugovornika
- globalno i selektivno razumijevanje teksta poznate tematike
- uočavanje specifičnosti izgovora i intonacije izvornih govornika i uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik

2.1.2. Govorenje

Govorna interakcija

- verbalno reagiranje na verbalne i neverbalne poticaje u okviru jezičnih funkcija
- sposobnost odgovaranja i postavljanja pitanja u okviru poznatih jezičnih struktura i tematskih sadržaja
- reproduciranje dijaloga u kojima učenici samostalno mijenjaju pojedine dijelove
- samostalno vođenje dijaloga u okviru poznatih situacija
- sudjelovanje u dramatizacijama i igranju uloga

Samostalna govorna produkcija

- sposobnost pamćenja i reproduciranja sadržaja obrađene cjeline
- sposobnost opisivanja osoba, predmeta, situacija
- sposobnost opisivanja slikovnoga predloška
- povezivanje elemenata priče, dijaloga, razgovora u smislenu cjelinu
- sudjelovanje u dramatizacijama/dijalozima uz predložene jezične sadržaje
- iznošenje rezultata skupnog ili individualnoga rada (postera, teksta i sl.)
- sposobnost prepričavanja uz likovne poticaje, prepričavanje slijeda događaja
- sposobnost prepričavanja pročitanoga i obrađenog teksta
- sposobnost prepričavanja događaja iz osobnog iskustva

Izgovor i intonacija

- oponašanje i izgovaranje specifičnih glasova francuskoga jezika
- sposobnost raspoznavanja, razumijevanja i ponavljanja fonoloških, ritmičkih, naglasnih i intonacijskih osobina francuskoga jezika
- sposobnost pravilne reprodukcije govorenih ili snimljenih akustičkih modela

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Učiti prepričavati uz pomoć natuknica.

5. Razvijati sposobnost odgovaranja na postavljena pitanja o poznatom tekstu primjerice, jednom riječju; uz povezivanje pitanja i odgovora ispisanih unaprijed na papirnatim trakama.

2.1.3. Čitanje

- sposobnost razumijevanja i čitanja pisanih uputa
- sposobnost čitanja tekstova, dijaloga nakon odslušanoga zvučnog uzorka
- sposobnost razumijevanja i čitanja tekstova o poznatim sadržajima
- sposobnost razumijevanja i čitanja tekstova s razglednicama, pisama, obavijesti u svakodnevnim situacijama
- glasno čitanje tekstova prethodno obrađenih struktura i leksika
- syladavanje rečenične intonacije
- samostalno čitanje fonetskih simbola u rječniku

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Duže uvježbavati čitanja riječi i kratkih rečenica te rečenične intonacije .

2.1.4. Pisanje

- uočavanje razlika između grafije i izgovora i razlike pravopisa hrvatskoga i francuskoga jezika
- pisanje riječi po zvučnom modelu
- sposobnost pisanja prema uzorku
- pisanje čestitki, poruka na razglednicama, kraćih pisama, osobnih podataka na obrascima
- sposobnost pisanja o sebi i drugima, opis mjesta stanovanja i školovanja

- samostalno odgovaranje na zadana pitanja i rješavanje zadataka nakon pročitanoga teksta
- nadopunjavanje tekstova riječima koje nedostaju
- sposobnost povezivanja elemenata predloženoga teksta i pismeno odgovaranje na pitanja
- povezivanje izmiješanih rečenica, dijaloga i kraćih tekstova u smislenu cjelinu
- samostalno pisanje vođenih sastavaka
- ispunjivanje obrasca s osobnim podatcima
- pisanje diktata nakon prethodno obrađenih sadržaja
- samostalno snalaženje u pisanju ispita znanja nakon uvježbanih sadržaja
- samostalna i zajednička izradba tematskih postera

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Moguće pogreške kod pisanja (u svim oblicima pisanja) ne ispravljati, nego naznačiti, tako da ih učenik sam otkrije i ispravi uz uporabu udžbenika. Povezivanje pobrkanih dijelova teksta zamijeniti lakšim zadatkom, samostalno pisanje treba biti uz vođenje i pomoć učitelja.

5. Nadopunjavanje rečenica jednom riječju (1 slika je 1 riječ), pisanje kratkih poruka.

2.2. INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE

Tijekom obradbe tema iz područja kulture i civilizacije treba razvijati kod učenika osjećaj za primjereno reagiranje na kulturne sličnosti i razlike s ciljem razvijanja tolerancije i empatije prema drugome i drugčijem (primjerice, imena, prezimena, blagdanski običaji, svakodnevni život i sl.).

Pristup nastavnim temama, kulturnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima je komparativni što znači da se uspoređuju odgovarajući sadržaji u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja frankofonoga govornog područja.

2.3. Strategije učenja i služenja znanjem

- ovladavanje tehnikama preglednoga bilježenja
- uporaba vizualnih elemenata u svrhu zapamćivanja jezičnih sadržaja (boje, crteži, podcrtavanje, uokvirivanje i sl.)
- poticanje učenika na uporabu strategija učenja primjerenih njihovu uzrastu: vođenje vlastitoga rječnika
- uporaba rječnika u udžbeniku za pronalaženje značenja i načina pisanja riječi
- uočavanje i pronalaženje pravilnosti i analogija
- stjecanje znanja na temelju promatranja, istraživanja te izvođenje zaključaka tijekom nastave u školi i izvan škole
- uporaba novih medija u učenju francuskoga jezika (primjereno dobi učenika)
- prezentacija rezultata individualnoga i skupnoga rada, primjerice, postera o nekoj od obrađenih tema
- razvoj samostalnoga i suradničkog učenja
- razvoj svijesti o vlastitom napretku i razvoj samoprocjene i samoocjenjivanja (Portfolio EJP) i međusobnoga ocjenjivanja učenika

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJE

Jedan od osnovnih i bitnih elemenata za motiviranje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva je stvaranje ugodnog ozračja u učionici, odnosno u prostoru gdje se izvodi nastava.

Na ovoj razini težište rada je na **usmenom** i **pisanom** iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju reprodukcijom i produkcijom uz kontinuiranu provjeru razumijevanja značenja poruke i kulturnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Prema potrebi kod obradbe jezičnih struktura uvode se usporedbe između hrvatskoga, francuskoga jezika i drugoga stranoga jezika.

Za uvođenje leksika i situacija koriste se nastavna sredstva (predmeti, slikovne kartice, posteri, fotografije, pantomima, mimika, geste, parafaze, kontekstualizacija...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatih gramatičkih struktura. Nove se gramatičke strukture isto tako uvode na temelju poznatoga leksičkog materijala. Na ovoj razini gramatičke se pravilnosti tumače eksplicitno tj. uz uporabu metajezika, no važno je voditi računa o tome da učenici gramatičke strukture ne usvajaju izolirano, već uvijek kao dio konteksta. Kod suvremenoga pristupa obradi gramatike preporuča se tzv. **istraživačko učenje**, tj. način vođenja učenika prema samostalnom uočavanju i prepoznavanju jezičnih pravilnosti i analogija. Učenik induktivnim putem postupno otkriva jezične zakonitosti te samostalno ili uz neznatnu pomoć učitelja formulira pravilo. Kod istraživačkog učenja, dakle, učenici najprije

prepoznaju i prikupljaju nove gramatičke strukture, zatim ih razvrstavaju i na kraju ih sistematiziraju. Takvим načinom učenike privikavamo na razmišljanje i kreativno rješavanje problema.

Jezične je sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine i kanale percepcije. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre kad god je to moguće. U načelu se nastava odvija na stranom jeziku te ga treba koristiti koliko god je to moguće, a hrvatski jezik se koristi samo kada je to nužno (uloga metajezika kojim uglavnom objašnjavamo one jezične strukture koje učenici ne razumiju, uloga sustava jezika na koji nadograđujemo objašnjenja i upućujemo na sličnosti i različitosti pojedinih struktura u hrvatskom i stranom jeziku, potreba objašnjavanja kulturno-civilizacijskih sadržaja...). Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem. Kod slušanja učenici trebaju obratiti pozornost na raspoznavanje naglaska riječi i rečenične intonacije te melodije i ritma. Izgovaranje se i nadalje uvježbava reproducijom govorenih ili snimljenih zvučnih modela.

Osobitu pozornost valja posvetiti učenicima s teškoćama u razvoju, za koje nastavnik treba izraditi individualizirani/prilagođeni program vodeći računa o njihovim sposobnostima.

3.1. Artikulacija sata: dinamična izmjena što raznolikijih didaktičkih aktivnosti. Važno je koristiti različite medije i oblike rada. Preporuča se izmjenjivati faze učenja i faze opuštanja te uključivati i nadalje elemente igre, posebice one koje potiču i zadržavaju pozornost i koncentraciju učenika.

3.2. Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška kao poticaj za govornu aktivnost
- verbalne i neverbalne reakcije na govorni stimulus (pokretom ili crtežom...)
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- izradba posteru, tematskih panoa...
- sudjelovanje u dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija (potvrda usvojenosti leksika i struktura)
- glasno čitanje prema zvučnom modelu i složenije vježbe izgovora
- pismeni radovi u sklopu poznatih sadržaja
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, pričam ti priču, igre kockom, sakrivanje, traženje, pogadjanje (te igre koje su trenutačno aktualne i koje učenici rado igraju)...
- uporaba suvremenih didaktičkih sredstava kao što su CD, CD-Rom, Internet tijekom obradbe, utvrđivanja i vrjednovanja gradiva

3.3. Oblici rada: frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad, interakcija

3.4. Organizacija prostora: mora se prilagođavati prema oblicima rada. U učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepciju i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru gdje se izvodi nastava (razne varijacije oblika U, više manjih skupina...).

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Praćenje, vrjednovanje i ocjenjivanje provodi se u skladu s važećim Pravilnikom o načinu praćenja vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja riječi i rečenica i sposobnost njihovog pisanja
- sposobnost povezivanja jezičnog izraza s likovnim (slikovnim) predloškom
- sposobnost odgovaranja na pitanja/postavljanja pitanja (usmeno i pismeno)
- govorna aktivnost na planu reprodukcije
- govorna aktivnost na planu produkcije
- usvojenost jezičnih struktura
- usvojenost odabranih kulturnocivilizacijskih sadržaja
- motiviranost za učenje i usvojenost novoga jezičnog koda
- pravilno pisanje
- provjera razumijevanja kraćih iskaza i zvučnih predložaka te razumijevanja kraćih pisanih tekstova
- zalaganje na nastavi

Načela provjere i vrjednovanja znanja

Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se **vrjednovanje provodi kao integralni dio nastavnoga sata, a ne kao izolirani čin jer bi u protivnom ono bilo stresno za učenika**.

Postupci za provjeru znanja ne smiju se bitno razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu. Kako svaki pojedinac uči i usvaja gradivo na različite načine, učitelj mora poticati učenika da pokaže ono što zna, a ne ono što ne može ili ne zna. Učitelj treba poštovati osobnost učenika, uvažavati poznavanje i razumijevanje nastavnog gradiva, sposobnost analize i interpretacije gradiva, uvažavati sposobnost stvaralačke primjene znanja, usvojenih vještina i navika te koristiti različite načine provjeravanja i ocjenjivanja primjerene sadržaju i dobi učenika. Učitelj treba stalno poticati i razvijati samopouzdanje učenika i osjećaj napredovanja. Učenik mora biti točno upoznat s elementima i kriterijima ocjenjivanja. Ako učenik želi odgovarati i ako to ne remeti planirani tijek nastave, učitelj mu to treba omogućiti. Uvijek je potrebno naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjereno nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o individualnom odgojno-obrazovnom postignuću, učitelj to može izraziti bilo usmenom pohvalom uz obvezatno isticanje učenikovog imena bilo pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, smješak učitelja...).

Učenike se jednostavnim aktivnostima privikava na samoprocjenu (Portfolio - EJP). Samoprocjena uspjeha, osim aktivnoga sudjelovanja u kreiranju vlastitoga pristupa učenju, razvija kod učenika i kritičke sposobnosti te na taj način učenik s mnogo više sigurnosti može predvidjeti svoj konačni rezultat. Učenik treba znati procijeniti razinu svoga sadašnjeg znanja, treba znati što još želi naučiti i što još mora učiniti da bi postigao svoj cilj. Isto tako na temelju EJP-a roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta. Vrednovanju učenika s teškoćama u razvoju (disleksija, disgrafija, slabovidnost i dr.) nužno je pristupati s posebnim pozorom i primjenjivati prilagođene kriterije i oblike provjere znanja, a svaki i najmanji napredak takvog učenika posebno istaknuti i pohvaliti kako bi učenik shvatio da je i njegov doprinos uspjehu skupine i razrednoga odjela od neprocjenjive važnosti.

Načini provjere i vrjednovanja znanja

- Provjera razumijevanja provodi se primjerice, na temelju raznovrsnih iskaza i tekstova. I nadalje je kao tražena reakcija sposobnost povezivanja jezičnoga izraza s likovnim (slikovnim) izrazom, glazbenim izrazom i pokretom, ali se pretežno koriste složeniji oblici kao primjerice, pitanja višestrukoga izbora, ispisivanje podataka u tablicu, dopunjavanje rečenica podatcima dobivenim nakon pozorno pročitanoga teksta i sl.
- Provjera govora provodi se primjerice, na temelju sudjelovanja u dijalozima, dramatizacijama i raspravama, reprodukcije pjesama, verbalne reakcije na verbalni ili neverbalni stimulus i sl. Svaka govorna provjera ujedno pruža i mogućnost provjere izgovora i intonacije.
- Školske su zadaće jedan od mogućih oblika provjere pismenoga izražavanja (primjerice, vođeni ili poluvođeni sastavak, na ovoj razini 50 do 60 riječi, pismo, zamolba...) Preporuča se učenicima ponuditi pomoćne/orientacijske elemente za strukturiranje teksta (primjerice, pitanja, natuknice, dijelove rečenica i sl).
- Usvojenost jezičnih struktura i leksika provjerava se kroz gorovne aktivnosti kraće kontrolne zadatke objektivnoga tipa, pisanje diktata na poznatu temu... Vrste zadataka (primjerice, poveži, zaokruži, nadopuni, poredaj, izbac, odgovori i dr.) moraju biti poznate učenicima. Preporučuju se kraći petominutni kontrolni zadaci nakon obradbe i uvježbavanja pojedinoga odsječka gradiva, a opsežniji kontrolni zadaci mogu uslijediti nakon obradbe većih cjelina ili na kraju svakog obrazovnog razdoblja (čitanje s razumijevanjem, uporaba jezika – leksik i gramatičke strukture u kontekstu..).
- Usvojenost kulturnocivilizacijskih sadržaja može se provjeravati u obliku kvizova znanja, igara asocijacija, recitiranja i pjevanja prigodnih pjesama i sl.

Praćenje napretka učenika i vrjednovanje njihova uspjeha provodi se na temelju:

- promatranja jezičnoga reagiranja djece u fazama ponavljanja, uvježbavanja i utvrđivanja gradiva
- ciljane provjere usmenog jezičnoga reagiranja pojedinačnih učenika bez izdvajanja iz skupine
- doprinosa svakog pojedinog učenika u skupnom radu i u razrednom odjelu
- individualnog uspjeha učenika u pisanju školskih zadaća i rješavanju zadataka objektivnoga tipa, usmenih izlaganja
- odgovornom pristupu pisanju domaćih zadaća

Domaće zadaće:

- zadaju se redovito, no povremeno se može i odustati od toga načela. Preporuča se da učenici pribilježe što je zadano za domaću zadaću te treba provjeriti jesu li razumjeli zadatak. Veoma je važno da je zadaća zadana tako da je učenik može svladati sam bez pomoći roditelja i drugih.
  - ne smiju biti preopsežne primjerice, rješiti radni listić, odgovoriti na pitanja, rješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku, napisati kraći tekst prema zadanim modelu na zadani temu, potražiti određene informacije, ispisati riječi i pronaći značenje, ispisati iz teksta riječi koje spadaju u određenu kategoriju (primjerice, odjevni predmeti koji se spominju...), izraditi upitnik na neku temu na temelju kojega će se na sljedećem satu vršiti intervjuiranje suučenika, pripremiti pitanja za intervju s nekom određenom osobom i sl.
- Preporučljivo je redovito pregledavati domaće zadaće. Povremeno je uputno pokupiti i pregledati po nekoliko bilježnica učenika. Time se stiče uvid u napredak učenika, ali i u greške i poteškoće u učenju koje valja uzeti u obzir pri dalnjem planiranju nastave.

FRANCUSKI KAO PRVIM STRANIM JEZIK

SEDMI RAZRED – 7. GODINA UČENJA

105 sati godišnje

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA*

Redoslijed nastavnih cjelina, kao i povezivanje pojedine tematike s predloženim strukturama nisu obvezujući te ih stoga ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. Kombinacije se u programima u udžbenicima i u nastavi mogu ostvariti i na drugačiji način, ali moraju metodički i pedagoški primjereni uključiti obvezatne sadržaje Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda. Sve istovjetne teme i gramatičke strukture usporediti s hrvatskim jezikom (izravni i neizravni objekt, upravni govor, izražajno čitanje, pripovijedanje usmeno i pisano) i s prvim stranim jezikom.

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA <small>Navedene se korelaciјe odnose na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se i uporaba stečenih znanja iz prethodnih razreda.</small>
1. Veliki izumi i istraživači, znameniti ljudi i događaji (Marie/Pierre Curie, Louis Pasteur, les frères Lumière, Lavoisier, Ampère, Champollion... Molière, V. Hugo, Charlie Chaplin, Antoine de Saint-Exupéry, Jules Verne...)	découvrir, le radium, le cinéma, le vaccin contre la rage, le physicien/chimiste/médecin, (Marie et Pierre Curie, Louis Pasteur, les frères Lumière, obtenir le prix Nobel, Lavoisier, Ampère, Champollion...) L'écrivain qui a écrit... Il/elle est né(e)... Il/elle était... l'artiste, le peintre, l'acteur, le musicien. Les Français qui ont marqué l'histoire: Molière, V. Hugo, Antoine de Saint-Exupéry, Jules Verne... les arts: la peinture, la sculpture, l'architecture, la musique, la littérature, le film, le théâtre, les sciences: la chimie, la physique, la médecine, la biologie...	priroda i društvo- Čovjek kao biološko biće i dio društvene zajednice hrvatski: Pisanje životopisa Legende Imperfekt povijest – Svijet od sredine 18.st do sredine 19.st.
2. Svakidašnjica (zdravi život, ljepota, osobna higijena, moda...)	l'alimentation équilibrée, Quelles sont tes habitudes alimentaires ?, être au régime/suivre le régime la vie saine, respirer de l'air pur, changer d'air, le grand air, l'hygiène/hygienique, le déodorant et la lotion, utiliser régulièrement, le dentifrice, la brosse à dents, le séche-cheveux, le shampo(o)ing, le détergent, la crème/pommade, propre/sale, la loi/la lutte contre le tabagisme, Quels sont tes vêtements préférés? Quelle taille fais-tu ? Je prends du S/M/L, Quelle est ta pointure ? Je chausse le 39., Est-ce que tu veux les essayer ?, J'ai besoin de... le pyjama/survête, les collants/ chaussures/pantoufles/gants, l'anorak/écharpe en laine/ le T-shirt en coton/ le chemisier en soie, un pull léger/chaud, être bien/mal habillé(e), Tu aimes cette jupe/minijupe ?, Je l'ai vue dans les vitrines. Je viens d'acheter un pantalon vert. Le jean est un vêtement unisex. C'est trop cher parce que c'est une robe de marque et chic. On paye avec la carte/par chèque..., à la mode/démodé, neuf/usé, Ce pull te va très bien/ ne te va pas du tout, faire du lèche-vitrine	Geografija 6.r.-Zemlja domovina svih ljudi, ekologija priroda 6.r. Zaštita okoliša u svijesti stanovništva Geografija 7.r.
3. Nove tehnologije (računalo, osnovni dijelovi računala, telefon, mobitel)	l'informatique, l'ordinateur, le moniteur, le clavier, la souris le courrier électronique, @ (l'arobase) L'unité centrale de mon ordinateur est en panne. recevoir/rédiger un message, naviguer sur Internet, l'internaute le mot de passe, un baladeur, un lecteur CD, graver, la chaîne HI-FI, le magnétophone à cassettes, le (téléphone)portable, Il y a trois messages sur mon répondeur.	Povijest- Oblikovanje modernog društva – znanost i tehnologija
4. Doživljaji i mašta (opis glavnih likova i događaja, obrasci za prepričavanje i stvaralačko pisanje)	l'aventure/la mésaventure, le héros principal, le personnage courageux/fier/généreux/ avare/cruel... d'abord, ensuite, puis, alors, enfin Je regardais la télé, quand j'ai entendu... Qu'est-ce qui s'est passé? Il s'agit/il s'agissait de ... Il était une fois / Il y avait... Elle dit que... l'histoire de science-fiction, un conte (de fée) génial, formidable, nul, sans	hrvatski jezik dramatizacija, prepričavanje kreativno pisanje usmeno i pismeno izražavanje teorija književnosti

	valeur, horrible, pas mal, satisfaisant, épouvantable... En lisant, j'ai appris des choses intéressantes et...	
5. Priroda i zaštita okoliša (prirodne nepogode, njihovi uzroci i posljedice, onečišćenje)	Sauvons la planète! l'écologie, la protection de l'environnement, la défense du milieu naturel, la poubelle sélective, l'eau, la mer, le lac, la rivière... la sécheresse, la pluie, les torrents, la chaleur/canicule, l'inondation, le tremblement de terre/le séisme, l'alerte se produire/provoquer/avoir lieu grave/tragique/imprévu... Notre planète-on l'aime, on la protège. Il faut protéger l'environnement contre la pollution.	Geografija – Države Zapadne Europe, priroda
6. Putovanja (prometna sredstva, mogućnosti snalaženja u stranoj državi, neke države frankofonoga govornoga područja)	les moyens de transport aller en avion/bateau/train/voiture/bus/métro le billet aller, aller (et) retour Quel est le prix ? Est-ce qu'il y a une réduction/encore des places libres ? J'y vais à vélo/moto/pied S'il fait beau, j'irai chez ma tante... Les pays francophones: la Suisse/ Belgique/ République du Mali... le Canada/Luxembourg... la douane, la frontière, le passeport déclarer, changer de l'argent J'aimerais visiter...	Geografija- Francuska i Ostale države zapadne Europe
7. Ljubav i zaljubljenost, (ljubav u obitelji, prema bližnjemu, prve simpatije, fizički izgled i ponašanje)	Il traite ses grands-parents avec respect. les relations enfants-parents, l'amitié, Il a de l'amour pour ses parents. Ils vivent un grand amour, un amour fou. Michel, vient-il aussi à la boum? Denise, aide-t-elle sa grand-mère à faire des achats? J'aime ce garçon, c'est mon meilleur ami. Marie est plus grande que Claude. Jeanne est la plus polie fille de la classe/du monde.	
8. Život u školi (novi predmeti, sudjelovanje u slobodnim aktivnostima...)	Cette année j'ai quelques nouvelles matières: la chimie/physique... Je voudrais suivre un cours de... J'adore la littérature. Je prépare une pièce de théâtre avec mes copains. Nous avons visité la Cité des sciences et de l'industrie et nous y avons vu des choses extraordinaires. La semaine prochaine, j'irai...	
9. Blagdani – državni praznici	Le 14 juillet, La Marseillaise, l'hymne national français L'Armistice- le 11 novembre...	Katolički vjerouauk - Živjeti u ritmu liturgijske godine

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- promicanje općih vrijednosti kao primjericice, čistoće, urednosti, pristojnosti i obazrivosti uz tematsku cjelinu: Svakidašnjica
- promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjericice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi uz tematsku cjelinu: Putovanja
- promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematske cjeline: Blagdani – državni praznici, Doživljaji i mašta, Putovanja
- razvijanje sposobnosti i talenta kod svake osobe sukladno njezinoj prirodi uz tematske cjeline: Doživljaji i mašta, Nove tehnologije
- poznavanje vlastitih korijena te poznavanje i poštivanje drugih kultura i duhovnih vrijednosti različitih civilizacija uz tematsku cjelinu: Veliki izumi i istraživači
- razvijanje ekološke svijesti uz tematsku cjelinu: Priroda i zaštita okoliša

FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK

OSMI RAZRED - 8. GODINA UČENJA

105 sati godišnje

ZNANJA

1.1. Leksička znanja

Tijekom 8. godine učenja jezika predviđa se aktivna uporaba oko **800** leksičkih jedinica, a na planu razumijevanja i mehaničkoga usvajanja oko **1000** leksičkih jedinica. Leksik se ciklički ponavlja i proširuje novim sadržajima. Na kraju osmoga razreda, predviđa se dosezanje razine A2 prema deskriptorima definiranim u Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje, Školska knjiga, Zagreb 2005.

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Razumjeti i upotrebljavati oko 70% leksičkih jedinica

Semantička područja u sklopu predvidenih jezičnih funkcija

uljudno ophođenje, problemi mlađih, ovisnosti i njihovi uzroci, odnosi među generacijama, kultura i subkultura (moda i modni trendovi, stil odijevanja, uvjerenja, oblici prihvatljivoga i neprihvatljivoga ponašanja, glazba), predrasude i klišći u multikulturalnom okruženju i izvan njega, obrazovanje za budućnost, ljudska prava, sustavi školovanja i moguće promjene (*Europski jezični portfolio i samoocjenjivanje*), važnost učenje stranih jezika, uloga višejezičnosti kod nas i u Europi, poslovi u slobodno vrijeme i za vrijeme praznika, zaštita okoliša, klima i klimatske promjene, briga o zdravlju, briga i pomoć potrebitima, civilno društvo, otkrivanje novoga i nepoznatog, televizija, film blagdani, običaji i njegovanje tradicije.

1.2. Gramatičke strukture

Pristup gramatici je kognitivan i eksplicitan uz uporabu gramatičkoga nazivlja i usustavljanje gradiva. Gramatika se tumači i provjerava u kontekstu situacije bez mehaničkoga zapamćivanja paradigmi i pravila.

Na razini uporabe:

- nepravilni glagoli u obrađenim vremenima i načinima:
- uvježbavanje uporabe glagolskih vremena obrađenih do 8. razreda
- pasiv
- gerund (le gérondif)
- tvorba ženskoga roda imenica (iznimke)
- tvorba množine imenica (iznimke)
- tvorba ženskoga roda pridjeva (iznimke)
- tvorba množine pridjeva (iznimke)
- oblici i uporaba neodređenih pridjeva
- osobne zamjenice COD i COI
- priloške zamjenice en i y
- odnosne rečenice
- pogodbene rečenice 2. tipa
- upravni i neupravni govor (glavna rečenica u prezentu)
- upravna i neupravna pitanja

Na razini prepoznavanja:

- konjunktiv iza izraza il faut te nekih glagola želje
- pluskvamperfekt
- slaganje vremena
- neupravni govor (glavna rečenica u prošlom vremenu)

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Uvježbavati na najjednostavnijim primjerima. Pomoći učenicima kod uporabe, izraditi slikovni podsjetnik s prijedlozima. Duže tolerirati zamjene članova. Provjeriti koliko učenici razumiju tvorbu zavisno složenih rečenica i

vježbati na najjednostavnijim primjerima. Izraditi svoju gramatičku bilježnicu s primjerima koji su jasni i jednostavni.

5. Gramatička znanja postupno usvajati kroz duži vremenski period (primjerice, uz opetovanje ponavljanje raditi na dalnjem memoriranju i primjeni prezenta glagola, **imenica**, osobne zamjenice, brojevi i sl.).

1.3 Jezične funkcije

- pisanje životopisa
- uporaba informatičke terminologije na francuskom
- pričanje prošlih događaja
- opisivanje tradicionalnih i folklornih običaja i blagdana u Francuskoj, nekim frankofonim zemljama i usporedba s običajima u Hrvatskoj
- komunikacijski obrasci za pisanje razglednica/čestitaka/pisama
- predstavljanje sebe i drugoga
- postavljanje pitanja/odgovaranje na pitanja
- aktivna uporaba obrađenih glagolskih vremena i glagolskih načina (zap. način i kondicional sadašnji)
- vođenje kratkoga dijaloga i rasprava o poznatoj temi
- prepričavanje sadržaja obrađene tematike (nekoliko rečenica)
- imenovanje, opisivanje, uspoređivanje predmeta, osoba, pojave i situacija
- opisivanje pojava i situacija i određivanje odnosa između predmeta i osoba služeći se poznatim prilozima
- izricanje aktivnih i trpnih radnji
- izricanje odnosa u vremenu i prostoru
- izricanje namjere i pogodbe
- izricanje potrebe, zabrane i upozorenja
- izricanje želje i uljudno traženje
- traženje i davanje informacija
- predlaganje, prihvatanje i odbijanje prijedloga
- čestitanje (blagdana, rođendana...)
- zahvaljivanje
- izražavanje atmosferskih prilika
- izražavanje osjećaja, raspoloženja
- izražavanje slaganja i neslaganja, ljubomore, suosjećanja, kritike...
- izražavanje ukusa i osobnog stava prema nečemu
- izražavanje svojine i pripadnosti
- izražavanje zahtjeva, naredbe, obveza i dužnosti
- snalaženje u prostoru
- snalaženje u vremenu
- izricanje vremena
- potvrđivanje i nijekanje

1.4 Kultura i civilizacija

U pristupu kulturološkim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima vodi se računa o usporedbi odgovarajućih sadržaja u hrvatskoj i francuskoj kulturi vodeći računa o interesu učenika (primjerice, uporaba turističkih prospekata, zemljopisne karte, plana grada prilikom posjeta kulturnim i povijesnim spomenicima i ostalim institucijama u gradovima, poznavanje francuske, kulture i nekih značajnijih umjetničkih djela). Učenike treba upoznati s aktualnim događajima, zanimljivostima i novinama u Hrvatskoj i Francuskoj te u zemljama frankofonoga govornog područja.

2. VJEŠTINE I SPOSOBNOSTI

2.1 JEZIČNE VJEŠTINE

2.1.1. Slušanje

- uočavanje razlika u izgovoru glasova i glasovnih skupina francuskoga jezika u odnosu na hrvatski jezik
- povezivanje vizualnoga (slikovnog) i auditivnog jezičnog sadržaja
- razumijevanje pitanja i didaktičkih kraćih izvornih tekstova
- razumijevanje namjera sugovornika

2.1.2. Govorenje

Govorna interakcija

- sposobnost verbalnoga reagiranja na verbalne i neverbalne (gestualne, likovne i zvukovne) poticaje
- sposobnost odgovaranja na pitanja u sklopu obrađenih tematskih sadržaja
- sposobnost postavljanja pitanja u sklopu usvojenih jezičnih uzoraka
- sposobnost opisivanja na temelju usvojenih elemenata u novim situacijama
- sposobnost sudjelovanja u dramatizacijama
- sposobnost sudjelovanja u dijalozima uz izmjenu nekih elemenata
- sposobnost stvaranja novih dijaloga bez zadanoga predloška

Samostalna govorna produkcija

- sposobnost opisivanja osoba, predmeta i situacija
- sposobnost prepričavanja tekstova uz poticaje i bez njih
- sposobnost primjene leksika i struktura obrađenih tema u sličnim životnim situacijama

Izgovor i intonacija

- sposobnost raspoznavanja, razumijevanja i ponavljanja fonoloških, ritmičkih, naglasnih i intonacijskih osobina francuskoga jezika prema uzorku
- sposobnost pamćenja i pravilne reprodukcije govorenih ili snimljenih zvučnih uzoraka
- sposobnost prepričavanja poznatoga teksta te vođenje dijaloga o poznatoj temi

2.1.3. Čitanje

- zapamćivanje grafijske slike riječi i rečenica na razini prethodno usvojenih zvučnih i pisanih uzoraka
- glasno čitanje rečenica, dijaloga i tekstova nakon odslušanih zvučnih uzoraka i bez njih
- čitanje i razumijevanje izvornih uputa i poruka
- čitanje po ulogama
- izražajno čitanje

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Duže uvježbavati čitanja riječi i kratkih rečenica te rečenične intonacije .

Čitati samo tekstove koje je dobro uvježbao, a pitanja i zadaci nakon teksta neka budu jednostavniji i jasni učeniku.

2.1.4. Pisanje

- odgovaranje na pitanja o poznatom sadržaju
- pisanje diktata s poznatim elementima
- provjera razumijevanja tekstova u zadacima višestrukog izbora
- popunjavanje vježbi prema zadanim uzorcima
- popunjavanje teksta riječima koje nedostaju te pisanje rečenica
- sposobnost povezivanja elemenata predloženoga teksta uz dodavanje novih elemenata
- pismeno odgovaranje na osobna pitanja
- pisanje vođenih sastava (do 80 leksičkih jedinica)
- pisanje čestitaka, kratkih poruka, ispunjavanje obrazaca i vođenje bilježaka

Posebnosti za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama

2., 3. i 7. Moguće pogreške kod pisanja (u svim oblicima pisanja) ne ispravljati, nego naznačiti, tako da ih učenik sam otkrije i ispravi uz uporabu udžbenika. Povezivanje pobrkanih dijelova teksta zamijeniti lakšim zadatkom, samostalno pisanje treba biti uz vođenje i pomoći učitelja.

5. Nadopunjavanje rečenica jednom riječju (1 slika je 1 riječ), pisanje kratkih poruka.

2.2. INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE

Sustavno ukazivanje učenicima na kulturne sličnosti i različnosti, kroz odgojne i socijalizirajuće sadržaje, s ciljem razvijanja tolerancije i empatije prema drugima i drukčijem (primjerice, kulturni šok, razgovor o iskustvima...) Dakle, učenike treba privikavati na prepoznavanje kulturno uvjetovanih razlika u značenju i uporabi pojedinih

jezičnih izričaja, u načinu ponašanja u komunikaciji i sl., na prepoznavanje stereotipa i predrasuda, kao i na potrebu njihova uklanjanja. Isto tako, kod učenika treba razvijati svijest o ulozi vlastite i strane kulture. Pristup nastavnim temama, kulturnim, odgojnim i socijalizirajućim sadržajima je komparativni što znači da se uspoređuju odgovarajući sadržaji u hrvatskoj kulturi i kulturi zemalja frankofonoga govornog područja.

2.3. Strategije učenja i služenja znanjem

- usvajanje izgovora, značenja novih riječi i gramatičkih struktura uz uporaba vizualnih i auditivnih poticaja i pisanoga teksta
- uporaba mogućnosti izrade dodatnih nastavnih vizualnih i auditivnih sredstava
- uporaba udžbenika, radne bilježnice, bilježnice, rječnika i časopisa
- uočavanje analogija i pravilnosti u jezičnom ustroju i njihova primjena u novom tekstu
- uočavanje sličnosti i razlika između francuskoga i hrvatskoga jezika ili među drugim stranim jezicima
- razvijanje svijesti o pripadnosti skupini učenika koji rade na zajedničkom zadatku: usvajanju francuskoga jezika
- razvijanje sposobnosti samovrijednovanja i svijesti o vlastitom napretku i napretku drugih (Portfolio EJP)

3. METODIČKE UPUTE ZA UČITELJE

Jedan od osnovnih i bitnih elemenata za motiviranje učenika, uspješno razumijevanje i usvajanje gradiva je stvaranje ugodnog ozračja u učionici, odnosno u prostoru gdje se izvodi nastava.

Na ovoj razini težište rada je na **usmenom** i **pisanom** iskazu koji se povezuje sa situacijom u razredu uz poticanje maštovitosti i kreativnosti učenika. Učenici sadržaje usvajaju reprodukcijom i produkcijom uz kontinuiranu provjeru razumijevanja značenja poruke i kulturnih, odgojnih i socijalizirajućih elemenata. Prema potrebi i kod obradbe jezičnih struktura uvode se usporedbe između hrvatskoga, francuskoga jezika i prvoga stranog jezika.

Za uvođenje leksika i situacija koriste se nastavna sredstva (predmeti, slikovne kartice, posteri, fotografije, pantomima, mimika, geste, parafraze, kontekstualizacija...). Novi leksički materijal uvodi se na temelju poznatoga gramatičkih struktura. Nove se gramatičke strukture isto tako uvode na temelju poznatoga leksičkog materijala. Gramatičke se pravilnosti tumače eksplicitno tj. uz uporabu metajezika, no važno je voditi računa o tome da učenici gramatičke strukture ne usvajaju izolirano, već uvijek kao dio konteksta. Kod suvremenog pristupa obradi gramatike preporuča se tzv. **istraživačko učenje**, tj. način vođenja učenika prema samostalnom uočavanju i prepoznavanju jezičnih pravilnosti i analogija. Učenik induktivnim putem postupno otkriva jezične zakonitosti te samostalno ili uz neznatnu pomoć učitelja formulira pravilo. Kod istraživačkog učenja, dakle, učenici najprije prepoznaju i prikupljaju nove gramatičke strukture, zatim ih razvrstavaju i na kraju ih sistematiziraju. Takvim načinom učenike privikavamo na razmišljanje i kreativno rješavanje problema.

Jezične je sadržaje neophodno neprestano ponavljati u svrhu zapamćivanja, koristeći različite načine i kanale percepcije. Na taj se način novi sadržaji uvijek povezuju s prethodno obrađenima uz redovito uporaba elemenata igre kad god je to moguće. U načelu se nastava odvija na stranom jeziku te ga treba koristiti koliko god je to moguće, a hrvatski jezik se koristi samo kada je to nužno (uloga metajezika kojim uglavnom objašnjavamo one jezične strukture koje učenici ne razumiju, uloga sustava jezika na koji nadograđujemo objašnjenja i upućujemo na sličnosti i različitosti pojedinih struktura u hrvatskom i stranom jeziku, potreba objašnjavanja kulturno-civilizacijskih sadržaja...). Izgovor se uvježbava ciljanim slušanjem i izgovaranjem. Kod slušanja učenici trebaju obratiti pozornost na raspoznavanje naglaska riječi i rečenične intonacije te melodije i ritma. Izgovaranje se i nadalje uvježbava reproducijom govorenih ili snimljenih zvučnih modela.

Osobitu pozornost valja posvetiti učenicima s teškoćama u razvoju, za koje nastavnik treba izraditi individualizirani/prilagođeni program vodeći računa o njihovim sposobnostima.

3.1. Artikulacija sata: dinamična izmjena što raznolikijih didaktičkih aktivnosti. Važno je koristiti različite medije i oblike rada. Preporuča se izmjenjivati faze učenja i faze opuštanja te uključivati elemente igre, posebice one koje potiču i zadržavaju pozornost i koncentraciju učenika..

3.2. Moguće didaktičke aktivnosti:

- pokazivanje predmeta ili vizualnoga predloška kao poticaj za govornu aktivnost
- neverbalne i verbalne reakcije na govorni stimulus (gesta, pantomima, prepričavanje, opisivanje...)
- odgovaranje na pitanja i postavljanje pitanja (usmeno i pismeno)
- izradba postera, tematskih panoa...
- sudjelovanje u dijaloškim situacijama i dramskim prikazima situacija (potvrda

usvojenosti leksika i struktura)

- glasno i izražajno čitanje prema zvučnom modelu
- pismeni radovi u okviru poznatih sadržaja
- didaktičke igre: loto, igre pamćenja, pričam ti priču, igre kockom, sakrivanje, traženje, pogodađanje, (te igre koje su trenutačno aktualne i koje učenici rado igraju)...
- uporaba svremenih didaktičkih sredstava kao što su CD, CD-Rom, Internet tijekom obradbe, utvrđivanja i vrjednovanja gradiva

3.3. Oblici rada: frontalni, više manjih skupina, rad u paru, individualni rad

3.4. Organizacija prostora: mora se prilagođavati prema oblicima rada. U učionici klupe je poželjno postaviti na način koji omogućava učenicima međusobni vizualni kontakt, dobru auditivnu percepцију i mogućnost kretanja u učionici ili bilo kojem drugom prostoru gdje se izvodi nastava (razne varijacije oblika U, više manjih skupina...). Nastava se može odvijati i u informatičkoj učionici uz uporabu računala.

4. UPUTE ZA VRJEDNOVANJE

Praćenje, vrjednovanje i ocjenjivanje provodi se u skladu s važećim Pravilnikom o načinu praćenja vrjednovanja i ocjenjivanja učenika.

Elementi provjere i vrjednovanja:

- provjera slušnoga razumijevanja riječi i rečenica i sposobnost njihovoga pisanja
- sposobnost povezivanja jezičnog izraza s likovnim (slikovnim) predloškom
- sposobnost odgovaranja na pitanja/postavljanja pitanja (usmeno i pismeno)
- govorna aktivnost na planu reprodukcije
- govorna aktivnost na planu produkcije
- sposobnost pismenoga rješavanja zadatka (popunjavanje poznatoga teksta riječima koje nedostaju, opisi...)
- usvojenost jezičnih struktura
- usvojenost odabranih kulturnocivilizacijskih sadržaja
- motiviranost za učenje i usvojenost novoga jezičnog koda
- pravilno glasno čitanje
- pravilno pisanje
- zalaganje na nastavi

Načela provjere i vrjednovanja znanja

Svaka aktivnost na satu pruža mogućnost praćenja napretka i vrjednovanja, što znači da se **vrjednovanje provodi kao integralni dio nastavnoga sata, a ne kao izolirani čin jer bi u protivnom ono bilo stresno za učenika**. Postupci za provjeru znanja ne smiju se bitno razlikovati od uobičajenih aktivnosti na satu. Kako svaki pojedinac uči i usvaja gradivo na različite načine, učitelj mora poticati učenika da pokaže ono što zna, a ne ono što ne može ili ne zna. Učitelj treba poštovati osobnost učenika, uvažavati poznavanje i razumijevanje nastavnoga gradiva, sposobnost analize i interpretacije gradiva, uvažavati sposobnost stvaralačke primjene znanja, usvojenih vještina i navika te koristiti različite načine provjeravanja i ocjenjivanja primjerene sadržaju i dobi učenika. Učitelj treba stalno poticati i razvijati samopouzdanje učenika i osjećaj napredovanja. Učenik mora biti točno upoznat s elementima i kriterijima ocjenjivanja. Ako učenik želi odgovarati i ako to ne remeti planirani tijek nastave, učitelj mu to treba omogućiti. Uvijek je potrebno naglašavati pozitivne aspekte napretka učenika i svaki i najmanji napredak primjereno nagraditi. Kako je učenicima potrebna povratna informacija o individualnom odgojno-obrazovnom postignuću, učitelj to može izraziti bilo usmenom pohvalom uz obvezatno isticanje učenikovog imena bilo pozitivnom reakcijom (gesta, mimika, smješak učitelja...).

Učenike se jednostavnim aktivnostima privikava na samoprocjenu (Portfolio - EJP). Samoprocjena uspjeha, osim aktivnoga sudjelovanja u kreiranju vlastitoga pristupa učenju, razvija kod učenika i kritičke sposobnosti te na taj način učenik s mnogo više sigurnosti može predvidjeti svoj konačni rezultat. Učenik treba znati procijeniti razinu svoga sadašnjeg znanja, treba znati što još želi naučiti i što još mora učiniti da bi postigao svoj cilj. Isto tako na temelju EJP-a roditelji mogu sustavno pratiti proces učenja i napredovanja svoga djeteta.

Vrednovanju učenika s teškoćama u razvoju (disleksija, disgrafija, slabovidnost i dr.) nužno je pristupati s posebnim pozorom i primjenjivati prilagođene kriterije i oblike provjere znanja, a svaki i najmanji napredak takvog učenika

posebno istaknuti i pohvaliti kako bi učenik shvatio da je i njegov doprinos uspjehu skupine i razrednoga odjela od neprocjenjive važnosti.

Načini provjere i vrjednovanja znanja

- Provjera razumijevanja provodi se primjerice, na temelju raznovrsnih iskaza i tekstova. I nadalje je kao tražena reakcija sposobnost povezivanja jezičnoga izraza s likovnim (slikovnim) izrazom, glazbenim izrazom i pokretom, ali se pretežno koriste složeniji oblici kao primjerice, pitanja višestrukoga izbora, ispisivanje podataka u tablicu, dopunjavanje rečenica podatcima dobivenim nakon pozorno pročitanoga teksta i sl.
- Provjera govora provodi se primjerice, na temelju sudjelovanja u dijalozima, dramatizacijama i raspravama, reprodukcije pjesama, verbalne reakcije na verbalni ili neverbalni stimulus i sl. Svaka govorna provjera ujedno pruža i mogućnost provjere izgovora i intonacije.
- Školske su zadaće jedan od mogućih oblika provjere pismenoga izražavanja (primjerice, vođeni ili poluvodjeni sastavak, na ovoj razini do 80 riječi, pismo, zamolba...) Preporuča se učenicima ponuditi pomoćne/orientacijske elemente za strukturiranje teksta (primjerice, pitanja, natuknice, dijelove rečenica i sl).
- Usvojenost jezičnih struktura i leksika provjerava se kroz govorne aktivnosti kraće kontrolne zadatke objektivnoga tipa, pisanje kratkih poruka, ispunjavanje obrazaca i vođenje bilježaka. Vrste zadataka (primjerice, poveži, zaokruži, nadopuni, poredaj, izbaci, odgovori i dr.) moraju biti poznate učenicima. Preporučuju se kraći petominutni kontrolni zadaci nakon obradbe i uvježbavanja pojedinoga odsječka gradiva, a opsežniji kontrolni zadaci mogu uslijediti nakon obradbe većih cjelina ili na kraju svakog obrazovnog razdoblja (čitanje s razumijevanjem, uporaba jezika – leksik i gramatičke strukture ukontekstu..).
- Usvojenost kulturnocivilizacijskih sadržaja može se provjeravati u obliku kvizova znanja, igara asocijacija, recitiranja i pjevanja prigodnih pjesama i sl.
- Praćenje napretka učenika i vrjednovanje njihova uspjeha provodi se na temelju:
  - promatranja jezičnoga reagiranja djece u fazama ponavljanja, uvježbavanja i utvrđivanja gradiva
  - ciljane provjere usmenog jezičnoga reagiranja pojedinačnih učenika bez izdvajanja iz skupine
  - doprinosa svakog pojedinog učenika u skupnom radu i u razrednom odjelu
  - individualnog uspjeha učenika u pisanju školskih zadaća i rješavanju zadataka objektivnoga tipa, usmenih izlaganja
  - odgovornom pristupu pisanju domaćih zadaća

Domaće zadaće:

- zadaju se redovito, no povremeno se može i odustati od tog načela. Preporuča se da učenici pribilježe što je zadano za domaću zadaću te treba provjeriti jesu li razumjeli zadatak. Veoma je važno da je zadaća zadana tako da je učenik može svladati sam bez pomoći roditelja i drugih.
- ne smiju biti preopsežne (primjerice, rješiti radni listić, odgovoriti na pitanja, rješiti neki zadatak u radnoj bilježnici ili udžbeniku, napisati kraći tekst prema zadanom modelu na zadanu temu, potražiti određene informacije, ispisati riječi i pronaći značenje, ispisati iz teksta riječi koje spadaju u određenu kategoriju, izraditi upitnik na neku temu na temelju kojeg će se na sljedećem satu vršiti intervjuiranje suučenika, pripremiti pitanja za intervju s nekom određenom osobom i sl.)
- preporučljivo je redovito pregledavati domaće zadaće. Povremeno je uputno pokupiti i pregledati po nekoliko bilježnica učenika. Time se stiče uvid napredak učenika, ali i u greške i poteškoće u učenju koje valja uzeti u obzir pri dalnjem planiranju nastave.

FRANCUSKI KAO PRVI STRANI JEZIK

OSMI RAZRED - 8. GODINA UČENJA

105 sati godišnje

5. NASTAVNE TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA

Redoslijed nastavnih cjelina, kao i povezivanje pojedine tematike s predloženim strukturama nisu obvezujući te ih stoga ne treba shvatiti kao gradivo predviđeno za jednu lekciju u udžbeniku. Kombinacije se u programima u udžbenicima i u nastavi mogu ostvariti i na drugačiji način, ali moraju metodički i pedagoški primjereno uključiti obvezatne sadržaje Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda.

Sve istovjetne teme i gramatičke strukture uspoređiti s hrvatskim jezikom (Izricanje pogodbe, mogućnosti i želje, Rasprava, Riječi iz stranog jezika) i s prvim stranim jezikom

TEME I PRIJEDLOG NASTAVNIH CJELINA	IZRIČAJI I STRUKTURE	KORELACIJA Navedene se korelacije odnose na horizontalnu ravan, no podrazumijeva se i uporaba stečenih znanja iz prethodnih razreda
1.Francuska i Europska unija (Vijeće Europe, Deklaracija o pravima čovjeka i djeteta, europska himna...)	L'Union européenne, le Conseil de l'Europe, le siège, les institutions... les droits de l'homme les droits de l'enfant La Déclaration universelle des droits de l'homme a été signée le 10 décembre 1948. l'euro, Les États membres et leurs capitales sont... L'hymne européen est l'Ode à la joie de Beethoven.	Geografija - Hrvatska – EU i svijet Povijest - Europa i Hrvatska na putu integracija
2. Školski sustav u Hrvatskoj i Francuskoj (odabir škole i zanimanja važnost učenja stranih jezika, multikulturalnost)	Le système scolaire français est différent du système croate. le lycée (technique, professionnel) Je voudrais continuer/ apprendre... préparer/passer le baccalauréat , Dans notre collège on organise la semaine portes ouvertes avec différents ateliers, tous les élèves adorent ça. Est-ce que ton ami a déjà choisi son métier ? Non, pas encore. Il est utile que j'apprenne plusieurs langues étrangères. Quelle langue parles-tu le mieux ? une société multiculturelle	Katolički vjeronauki - Izbor životnog poziva
3. Problemi čovječanstva (razgovaranje o problemima u svijetu -glad, siromaštvo... ekološki problemi, ugrožene vrste)	être en colère, la guerre, la famine, la pauvreté, le racisme, la tolérance, l'intérêt vis-à-vis d'autres cultures la convivialité, l'entraide (en classe), combattre tous les préjugés, l'aide humanitaire aux pays pauvres/défavorisé, la défense des animaux, la pollution, les marées noires, les déchets, les dégâts, la faune, la flore, la déforestation, menacer gravement	Katolički vjeronauki - Suodgovornost za pravedan život u društvu
4.Svijet znanosti i umjetnosti (izložbe, muzeji, koncerti, film, festivali...)	la peinture, le tableau, le peintre, le dessinateur, le sculpteur l'impressionnisme, l'art moderne On m'a invité au vernissage. Dans quelle salle est installée cette exposition ? l'architecture, la musique J'ai assisté au concert d'un violoniste très connu.	Povijest - Znanost i kultura u prvoj polovici 20. stoljeća

	le film – court/long métrage Ce film a été primé au festival de Cannes.	
5. Televizija (televizijski kanali, emisije, program, izravni prijenos, snimanje)	Il y a des chaînes publiques et des chaînes privées. Un bon film passe ce soir sur le canal+. Les satellites permettent de retransmettre des émissions télévisées. J'ai aimé ce téléfilm. Tu suis régulièrement ce feuilleton? les pages publicitaires, Le programme diffusé en direct de... le journal télévisé, les informations, les clips vidéo, la pub(llicité), la caméra numérique...	
6. Klimatske promjene (vrste klime i njihove značajke, zagrijavanje, ozonski omotač...)	les changements climatiques, le réchauffement de la planète une menace globale l'effet de serre, le climat méditerranéen/ continental/ humide/rude/doux printanier, estival, hivernal, les trous dans la couche d'ozon	
7. Život u suvremenom društvu (ovisnost i problemi u ponašanju, bavljenje korisnim radom, poslovi za vrijeme praznika)	protéger les jeunes en danger, les jeunes délinquants, la violence (scolaire), Cet enfant a subi des violences. sanctionner les mineurs, les enfants maltraités, fumer, le danger du tabagisme, la drogue, l'espace fumeurs/non-fumeurs la lutte contre la toxicomanie Est-ce que tu travailles pendant les vacances?	Katolički vjeronauk - (Drama odrastanja)
8. Blagdani, svetkovine i pučki običaji Francuske	les jours fériés, la tradition, la fête foraine (des gaufres, des barbes à papa, des tours de manège la fête de la musique	Katolički vjeronauk Živjeti u ritmu liturgijske godine
U okviru 10% nastavnih sati tijekom godine pripremaju se prema izboru dodatni sadržaji.	Sadržaji se obogaćuju novim audio i vizualnim materijalima.	

6. Odgojni i socijalizirajući ciljevi i sadržaji:

- promicanje općih vrijednosti, kao primjerice, pristojnosti i obazrivosti, urednosti i čistoće uz tematske cjeline: Blagdani, svetkovine i pučki običaji, Francuska i Europska unija
- promicanje humanističkih vrijednosti, kao primjerice, prijateljstva, suradnje, altruizma, tolerancije, ljubavi kao primjerice, Život u suvremenom društvu, Školski sustav u Hrvatskoj i Francuskoj
- promicanje osjećaja za lijepo i za duhovnu dimenziju postojanja uz tematske cjeline: Svijet znanosti i umjetnosti, Blagdani i svetkovine i pučki običaji Francuske
- razvijanje sposobnosti i talenta svake osobe sukladno njezinoj prirodi uz tematske cjeline: Svijet znanosti i umjetnosti ,Televizija
- razvijanje sposobnosti za društveni angažman, tj. za aktivno i odgovorno sudjelovanje u životu društva uz tematske cjeline: Francuska i Europska unija, Život u suvremenom društvu
- promicanje ljubavi prema zavičaju i domovini, te razumijevanje i poštivanje drugih i drugačijih uz tematsku cjelinu: Francuska i Europska unija, Svijet znanosti i umjetnosti
- razvijanje ekološke svijesti uz tematsku cjelinu: Klimatske promjene